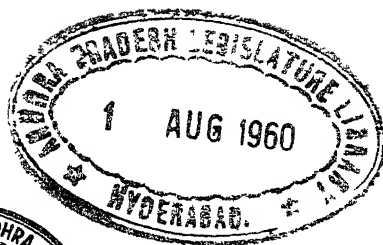

Issued on 2—2—60

Volume VIII
No. 1

3rd August, 1959
(Monday)

Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

Part I—Questions and Answers

CONTENTS

Oral Answers to Questions	1—33
-------------------------------	-----	------

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
[Part I—Questions and Answers]
OFFICIAL REPORT

*Sixth day of the Ninth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
Monday, the 3rd August, 1959

The House met at Half Past Eight of the Clock
(Mr Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

New Bus Routes in Khammam District.

101.—

*83 (2875) Q. *Srimati T. Lakshmi Kantamma (Khammam-General):*
Will hon. the Chief Minister be pleased to state:—

(a) whether the Andhra Pradesh Road Transport Corporation propose to take up some new routes in Khammam district or put more buses on the existing routes; and

(b) if so, whether the Government will furnish the names of the new routes and the number of extra buses proposed to be run?

The Chief Minister (Sri N. Sanjeeva Reddy):—(a) & (b)—The Corporation proposes to take over the route Khammameth to Mahababad via Abhayapalem and put additional buses on the following routes:—

Khammameth to Nalgonda (Via Suryapet) 2 buses

Kothagudem to Madira 1 bus

Kothagudem to Ramavaram 2 buses

2. The Chief Minister (Sri N. Sanjeeva Reddy):— Road Transport Corporation has conducted a periodic survey of bus routes and reports of Legislators.

శ్రీ ఎన్ సంజీవరెడ్డి:—మీరు సలహా పంపితే వారికి forward చేస్తాను Corporation వారు దానిని consider చేయాలి. దాని ఖర్చులు ఏమి; దారి ఫలిత మేమిటి మొదలైనవి వారు ఆలోచించాలి It is an independent Corporation మీరు సలహా ఇస్తే వారికి forward చేస్తాను. తప్పక వారు సమాధానము పంపుతారు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) —కొత్తగూడెం—మధిర బస్సు వేస్తున్నారని చెప్పారు. ఆ బస్సు తిరువూరుద్వారా వచ్చేటట్లు చూస్తూగా తిరువూరు నుంచి మధిరకు రావాలుంటే కష్టముగా వుంటోంది. మధ్య 12 మైళ్ళు క్లాప్ వుంది. అందుచే తిరువూరుద్వారా వచ్చేటట్లుచేస్తారా?

శ్రీ ఎన్ సంజీవరెడ్డి:—దీనిలో ఏమి యిబ్బందులు వున్నవో నాకు తెలియదు. వారికి ఈ సలహాపూడ యివ్వవచ్చు. I am not able to answer definitely.

Bus Facilities between Jedcherla and Amarabad.

102:—

*103 (3033) Q. Sri P. Mahendranath (Nagarkurnool -Reserved):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:—

(a) whether the Road Transport Corporation are aware that passengers are being put to hardship for want of sufficient bus facilities between Jedcherla and Amarabad, Mahbubnagar district; and

(b) if so, whether any proposals are under consideration to ensure at least 3 trips per day on the said route?

Sri N. Sanjeeva Reddy:—(a) Yes.

(b) The Corporation has made arrangements to extend one of the Mahbubnagar-Achampet Service upto Amarabad from 20.3.1959.

Cases Registered by the R. T. O. of Karimnagar.

103:—

*129 (3140) Q. Sri P. Chokla Rao (Karimnagar):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of cases registered by the Regional Transport Officer, Karimnagar, against the drivers within the last four months with special reference to Regional Transport Department drivers?

Sri N. Sanjeeva Reddy —(a) 65 of which 37 are against the drivers and conductors of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation

శ్రీ పి. చొక్కాచావు:—ఆ కేసులు పెట్టడానికి కారణాలు ఏమిటో పె. విస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:—ప్రతి కేసుకు కారణాలు నేను చెప్పలేను. Licence సరిగా తీసుకొనకపోవడమో లేక చట్టానికి వ్యతిరేకముగా నడవడమో ఏదో కారణాలు వుంటాయి.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి (బుద్ధారం):—చట్టానికి వ్యతిరేకము అంటే కార్పొరేషన్ వ్యతిరేకముగా నడచుకొన్నట్లా, లేక డ్రైవర్లు వ్యతిరేకముగా నడచుకొన్నట్లా స్పష్టముగా చెబుతారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్:—కేసుపెట్టబడిన వారందరూ చట్టానికి వ్యతిరేకముగా నడచినట్లే లేక. ఏమీ కేసులంటే వారివద్ద ready గా information లేదన్నారు.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:—రిటే కేసులు వున్నవి. అన్నీ Corporation servants మీద కావు. Private Owners వుంటారు. Drivers వుంటారు. ఉండకపోయిన కలిపి రిటే కేసులు పెట్టబడినాయి.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి:—ఈ ప్రశ్న కార్పొరేషన్ కు సంబంధించినది.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:—కార్పొరేషన్ కు సంబంధించినది కావచ్చు. Total number of conductors ఉన్నారని నాటిలో 37 కేసులు Drivers మీద conductors మీద పెట్టబడినాయి.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి:—కార్పొరేషన్ కు సంబంధించిన డ్రైవర్లమీద 37 కేసులు పెట్టబడినాయని చెప్పారు. ఆ కేసుల నుండి ఏమిట్లా స్పష్టముగా చెబుతారా? ఆ కేసులు డ్రైవర్లు వ్యతిరేకం అనినా లేక కార్పొరేషన్ కు వ్యతిరేకం అనినా? Drivers మీద కేసులు పెట్టబడితే Corporation వారి కారణాలేమో అన్నది ఇంకొకటి. లేక వారి స్వయంగా కేసులు పెట్టారా?

Mr. Speaker:—Have you got any more information?

Sri N. Sanjeeva Reddy:—No, Sir, there is no more information. Individual cases are there. I do not think I can get information for all the cases. It is not as if I do not give any information. If they want

information regarding any specific case, I shall get it. I can get information for one or two cases or ten cases, but if you say, 'give him information for all the cases in the entire state', then I say 'it is impossible'.

మిస్టర్ స్పీకర్:—Information ready గా లేదని అన్నారు. ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను అన్నారు.

శ్రీ డి. నరసయ్య (హుజూర్ నగర్):—అధ్యక్షా, Over load చేయ కూడదని చట్టము చెబుతోంది. తగినన్ని బస్సులు లేకపోవడమువల్లగాని. ప్రయాణీకుల వత్తిడివల్లగాని overload చేయడము. జరుగుతుంది. చట్టానికి వ్యతిరేకముగా పోతారని పోలీసులు కేసులు పెడతూ వుంటారు. కార్పొరేషన్ ఈ విషయము గమనిస్తూ దానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు చేయకుండా వుంటున్నది. డబ్బువస్తే మాది, కేసులు పెట్టబడితే పీ.ఐ.డ. అనే థోరలోలో, కార్పొరేషన్ వుంది ఈ పద్ధతిని అనుసరించకుండా ఉండే ఏర్పాట్లు చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. సంజీవరెడ్డి:—Mr. Speaker, Sir, ఇది totally wrong question. వారిని overload చేయమని ఎవరు చెప్పారు. ప్రయాణీకుల వత్తిడి వల్లగా వుంటే అది ఒక విషయం. అందుకు ఏర్పాట్లు చేయమని అడగండి. కాని డ్రైవర్ టైం చేసుకూడదు. డ్రైవర్ లోడ్ చేస్తే కేసు ఏర్పడితే కాక మరెవరిమీక పట్టరాదు.

శ్రీ డి. స్వామిరెడ్డి:—అధ్యక్షా, డ్రైవర్ లోడ్ చేయమని లేదని hand break వదిలిన డ్రైవర్ లోడ్ చేయమని అడగండి. ఆ case driver మీద ఏర్పడి దానికి జూర్జులు డ్రైవర్, corporation వారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:—Law వుంది. దాని ప్రకారం పోలీసులు జూర్జులు అని వుంటుంది. అది M. Magistrate చేప్పవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ ఎస్. సంజీవరెడ్డి:—అవును. Suppose if the bus is full and the drivers can refuse to take it. ఏమైనా definite వుంటే అలాంటి ఒక్కో case వుంటుంది. అప్పుడేనే చట్టము వుంది. దాని ప్రకారం చేయవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ డి. స్వామిరెడ్డి:—అలా refuse చేసే Department అని action తీసుకోవలసింది. దానికి ఏమి చేయాలి?

Sri N. Santappa Reddy:—One question leads to another. I have no more information. I request that I may be protected from being questioned on points which do not arise out of the question put and answered.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నల్లెనపల్లి):—ముంతిగాను మాట్లాడుతూ specific case తీసుకొని రమ్మని చెప్పారు. Specific case తీసుకొని పస్తే అది individual case అది discuss చేయడానికి వీలు. తేదీటూరు ఈ విషయములో స్పష్టముగా చెబుతారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:—చట్టానికి విరుద్ధముగా నడచినవారి మీద కేసులు పెట్టబడినాయి. అలాగే కార్పొరేషన్ వ్యతిరేకముగా నడచినవారి మీద కేసులు పెట్టబడతాయి. Character of the case చెబుతున్నాను. Breakలు లేని కేసులు ఎన్ని, Tyreలు బాగాలేని కేసులు ఎన్ని అడిగితే నా వద్ద information లేదు. అది వేరే అడగాలి.

This is the nature of the case. Anything that is against the law of the land which we have enacted here, the case goes against either the person or the Corporation.

శ్రీ వి. వెంకటాచార్య (రాజోద్ గవర్నర్):—అస్సలు disorder లో వుంటే దానికి కార్పొరేషన్ వారు బాధ్యులా లేక డ్రైవరా లేరేమి.

మిస్టర్ స్పీకర్:—అటువంటివి ఇక్కడి అడగడానికి వీలులేదు. Law చూసుకోండి.

శ్రీ వి. వెంకటాచార్య:—అస్సలు order లో లేవని drivers refuse చేయారనుకోండి. దానికి Department action తీసుకోవటం ది. దానికి Corporation చూపుతుందా?

మిస్టర్ స్పీకర్:—The whole thing is irrelevant. అది అ law కి వచ్చి hypothetical గా discuss చేసుకోవడానికి వీలులేదు. అ reason అ చూసుకోవండి.

శ్రీ వి. వెంకటాచార్య:—Specific గా ఇక్కడి రోడ్డు చూసార్య చెబుతున్నాను. వారిమీద ఇంకొకరినీ తీసుకోవటం మాట్లాడుతూ అది అడగమన్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:—అప్పుడు వుంటే Special question వాడవలసింది. ఇంకొకరినీ తీసుకోవటం. Then I will allow it.

గోపాలకృష్ణయ్యగారు individual cases లేవన్నాడు. ఇంకొకరినీ individual cases కాదు. ఇద్దరినీ తీసుకోవటం లేదు. అది individual cases తీసుకోవటం. అటువంటివి అది తీసుకోవటం.

Sri Vavilala Gopala Krishnayya.—Thanks.

శ్రీ పిల్లలమజ్జీ వెంకటేశ్వర్లు (వండిగూడు) —చేంజి ఇన్స్పెక్టరు బస్ order లో వుందని చెబితే driver దానిని తీసుకువెళ్ళి నడపడమే ఇప్పుడు R.T.C లో ఉన్న procelure ఆ బస్సును ఏ సందర్భంలోనూ డ్రైవరు repair చేయటానికి పిలువదు. పైవేటు ఆపరేటర్స్ లో డ్రైవర్ ఆ బాధ్యత తీర్చుకొని బస్సు బాగుచేయవచ్చును. కాని R.T.C లో డ్రైవర్ అటువంటి అధికారములేదు. అందుకే ఏదైనా చర్య తీరే అది R.T.C. చే కాని డ్రైవర్ చే కాదు. వస్తున్న దీనిని వ్యక్తిగత పెన్షన్లుగా ఉండాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:—అటువంటి కేసు ఎక్కడ వచ్చిందో నూకు తెలియదు.

శ్రీ పిల్లలమజ్జీ వెంకటేశ్వర్లు:—ముఖ్య మంత్రిగారు ఇంతకుముందు చెప్పిన సమాధానంలో ఒక అనుమానం వుంది. Bus order లో లేకపోతే డ్రైవర్ దానిని refuse చేయాలని మంత్రిగారు చెప్పారు. That is not his duty. He can not do like that. He will be dismissed from the service. అందుకే అకనుక వచ్చక, ఆ bus ను drive చేయాలి.

Stopping of R.T.C Buses in Peddapur Village.

104:—

*172 (3245) Q: Sri Basava Maniah (Andole). —Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

whether it is a fact that the villagers of Peddapur, Andole taluk, Medak district sent an application to the Chief Minister on 18th February 1959 for stopping Road Transport Department buses inside the village of Peddapur?

Sr. N. Sampadu Reddy —Yes, Sir.

శ్రీ అశోకమామయ్య:—కొన్ని కాలంగాను తెలుగునాడు అక్కడ వున్న బస్సులు పిల్లలమజ్జీ వారి కు ఇచ్చి వాటిని నడపడమే అప్పుడు ప్రాంతంలో అందుకున్నాము. కానీ వాటికి కొంత కష్టము. అందుచే అవలగతు ఏమైనా వెళ్ళి ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా ప్రార్థన. అదేమిటగా ఈ ప్రాంతానికి బస్సు వెళ్ళే వాళ్ళును, వచ్చే వాళ్ళును.

శ్రీ ఎస్. నంజీరెడ్డి:—కానీ ఇంతలో ఉన్న అన్ని బస్సులకీ డ్రైవర్లు నాకే తెలుసుకుని వేరవేర వచ్చుటలు జరుగుతున్నాయి. అదే వాటిని ఏర్పాదు చేయాలి.

ఒక చోట రియల్ కున్నారో, ఎందుకు ఒక చోట నిలడటంలేదో కార్పొరేషన్ వారికి తెలుస్తుంది. మాకు పంపిన పిటిషన్స్ ను మేము కార్పొరేషన్ కు పంపుతాము. ఎక్కడ ఆఫీస్ ఎక్కడ ఆఫీస్ కరలేదో వారికి తెలుస్తుంది అన్ని bus stops గురించి నేను ఇక్కడ సమాధానం చెప్పటం చాల కష్టం.

శ్రీ చినకమానయ్య:—అన్ని bus stops గురించి నేను అడగడంలేదు మేము పంపిన వారికి information వచ్చి ఉంటుంది దానికి సంబంధించే అమలుకున్నారు. టేక్ మల్ గ్రామం ఆ సూపర్ టెంపెట్ గారు పుట్టి గ్రామం. అందుచేత అక్కడ ఆగుతోంది, అదే సౌకర్యాన్ని ఇక్కడి ప్రజలు కూడా కోరుతున్నారు. కనుక పెద్దాపురంలో కూడా bus ను ఆపే ఏర్పాటు చేయిస్తారా.

శ్రీ ఎన్ నండీవరెడ్డి:—ఆ గ్రామంలో ఐస్ ను ఆపాలని పిటిషన్ వచ్చిందా అని వారు అడిగారు. Bus stops కు మాడ Government order issue చేస్తే యిలా కార్పొరేషన్ ద్వారా ఆఫీసును నాల్గవంతో వారు అర్థం కావటం లేదు. I dont think it will be possible.

మిస్టర్ స్పీకర్:—చిన్న చిన్న విషయాలను వారే చూసుకోవాలి దాని పరిణామానోట ఐస్ ఆపాలనే విషయాల్లో కూడా ప్రభుత్వం లోకల్ కలీయింగ్ తు.

శ్రీ చినకమానయ్య:—డిపార్టుమెంట్ వారు చినకమానయ్యకు ప్రజాప్రతినిధులమైన మేము ప్రభుత్వమునో చెప్పకోవాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:—ప్రతివిషయమునానూ కొన్ని grades వున్నాయి. కొన్ని grades వున్నాయి. ఎక్కడ ఐస్ ఆపాలనేది ప్రభుత్వం విమర్శించి నిర్ణయించాలి.

Help to the Political Sufferers of Telangana

105

*95 (2959) Q. Sri Basava Mariah:—Will hon. the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a representation was made on 8th January 1959 by Sri Basava Mariah, M.L.A., to the hon. Minister for Law for help to the political sufferers of Telangana; and

(b) if so, whether the Government propose to help the political sufferers of Telangana as it was done in Andhra?

The Minister for Revenue (Sri K. V. Ranga Reddy):—(a) A representation from the villagers of Andole taluk requesting help to political sufferers in Telangana region as in the case of those in Andhra region was received along with the letter dated 17-1-59 addressed to Minister (Revenue) by the Honourable Member: Sri B Manayya

(b) The papers were lodged as there is no scheme for the grant of lands to political sufferers in the Telangana regions.

శాసన సభ్యులు బసవ మానయ్యగారు. రెవెన్యూ మంత్రిగారికి 17-1-59 న ప్రాంత లేఖతోపాటు, ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని వారికివలె తెలంగాణా ప్రాంతము లోని రాజీయ శాధితులకు సహాయము చేయాలని కోరుచూ అందోల్ తాలూకా ప్రజలు పంపుకొన్న విన్నవము అందినది. తెలంగాణా ప్రాంతములోని శాసన సభ్యులకు శాధితులకు భూమిని మంజూరు చేయుటకు ఎట్టి పథకము లేనందువల్ల ఎట్టి పద్ధతిమీకీ ఖండా ఆ కాగితములు లభిస్తా చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ బసవ మానయ్య:—లోగడ కళా వెంకట్రావుగారు ఆలోచించుచున్న చెప్పారు. భూమిలేకపోతే డబ్బురూపంలోనై వా చెప్పారా? లేక మరోదూరంలో నై వా సహాయంచేస్తారా?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి:—కళా వెంకట్రావుగారు ఆలోచించిన ఫలితంగానే ప్రజలకు ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నది. వారి పక్షాలకు వైద్యా శోక ర్యములు కల్పించాలని, కొన్ని ఉద్యోగాలను ఇవ్వాలని తీర్మానించబడిందనే విషయం ఎతికలలో గోరేపల్లి పట్టణ చరిత్రవంటారు. ఆంధ్రలో రాజీయ శాధితులకు అవకాశం కల్పించే తీరుగానే తీర్మానించబడు వారు ఈ మామే శాధన మున్నవని తీర్చారు. తెలంగాణాలో రాజీయ శాధితులకు అట్లు వారిను కల్పించరాదనే ఏమీ తర్క తినుకో వద్దని ప్రకటించారు.

శ్రీ బసవ మానయ్య:—ఆంధ్ర ప్రాంతంలోనివారికి భూమి ఇవ్వాలని కళా వెంకట్రావుగారు లేనివ చాలితో శాధన ముకొంటున్న రంగా రెడ్డిగారు అట్టి శాధన లేవు సహాయం లేదు తెలంగాణాలోకి చేసి పక్షాన్ని తీయాలి లేమిస్తారా?

మంత్రి:—మొదటివి అందరి మనములు ప్రస్తావించే వారు తెలుగు కళా మంత్రిగారిని ఎడమచేయాలి రావలసిందల్లాను Political Party అని అందుకు తోచుకుంటే తరవాతను చెప్పాలి. ఆ వారు 3 సంవత్సరాలవరకు పట్టణం అందుకోండి. తెలంగాణాలో ఎలాగోలేదు. అలాగే మనము ప్రస్తావించిన ముందుగానే చెప్పాలి.

శ్రీ బసవ మాసయ్య:—చదువులేనివారికి ఏదూపంలో నమోదుంచేస్తారు ?

మిష్టర్ స్పీకర్—Special cases కు దరఖాస్తు పెడితే ఆలోచిస్తారు.

శ్రీ పిల్లలమణ్ణి వెంకటేశ్వర్లు:—రెవెన్యూ మంత్రిగారు చెప్పినవిధంగానే ఇకముందు ఆంధ్రలోవున్న పద్దతి అపి రెండు ప్రాంతాలలో కూడ ఒకే పద్దతిని అమలు జరిపేటట్లు మంత్రిగారు ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ కె వి. రంగారెడ్డి:—రెండు ప్రాంతాలలోని రాజకీయ శాధిమలకు తేడా వుంది. కనుక అక్కడొక పద్దతి ఇక్కడొక పద్దతిగా వుంది నన్ను వ్యక్తిగతంగా అడిగితే ఇన్ని సంవత్సరాలయిన పిదప కూడ ఈ సమస్యను తేలిది సట సమూహం కాదనేవాడిని ఇక్కడవారికి భూమి ఇచ్చినా అవి పారవంతమైనవికావు. అటువంటి భూములను వారికి ఇస్తే యింకా ఎక్కువ నష్టాన్ని కల్గించివారము అవుతాము.

శ్రీ ఎన్ సంజీవరెడ్డి:—ఆంధ్రలో కూడ రెండు మూడు సంవత్సరాలనుండి నిలిపివేశాము. కొత్త అప్లికేషన్లు అడుగుకోవడం వేరుగా, రివీన్ సంవత్సరాలను పూర్వం వచ్చి pending లోవున్న వాటిని ఎప్పడో Madras లో వుండగా వచ్చిన applications ను solve చేస్తున్నాము. కాని no fresh application is entertained in Andhra area.

శ్రీ బసవ మాసయ్య:—ప్రశ్నతో (అ) క్రింద వ్యాఖ్యకాళా మంత్రి గారికి 8-1-59 న సంపిన ప్రశ్నము నుబ్బరదా అంటే అవును అని సమాధానం ఇచ్చారు. తెలంగాణాలో ఫ్రైడ్ లోడింగ్ ఫ్రైడిలు ఒక ఉత్పాదాన్ని ప్రాప్తమౌతున్నాయి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అవతరణ సందర్భంలో ఆంధ్రలో ఫ్రైడిలను విడుదల చేయమని తెలంగాణాలో సెసులేదనీ, అటువంటి పోలికల్స్ తప్పకుండా కల్గివాలని వారు కోరి వారు. దానికి సమాధానం చెప్పాతి.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:—వారు Political sufferers కాదు. Ordinary criminals ను విడుదలం ఏమయితే separate question ను వారు కాళా మంత్రిగారికి వేయాలిగాని రెవెన్యూ మంత్రిగారికివేస్తే ఎలా?

మిష్టర్ స్పీకర్:—సమాధానం అని వుంది కాని ఇంకా ఏమిదీ చెప్పలేదు.

Government of India Aid for Minor Irrigation Projects

106

*7 (927) Q. 57 P. Kancharla Rao:—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:—

అ ప్రాంతమునకు వెళ్లివచ్చాను కాని మౌలా నాహాబుగారు దానినిగురించి జ్ఞానము అయినను చేయలేదు బహుశః ఇక్కడ కానననశలో అడగటానికి reserve చేసి పెట్టుకున్నారేమోననుకుంటాను

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) — అధ్యక్షా, Irrigation Conferences జిల్లాలో చాలవోట్ల జరుగుతున్నప్పుడు అక్కడ అనేక సూచనలు చేయబడుతూ ఉంటాయి అప్పుడు తీసుకున్న నిర్ణయములను వెంటనే కలెక్టరుకు అందచేయటానికి ప్రభుత్వము చూస్తుందా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు — ఒక Conference లో జరిగిన నిర్ణయముల ప్రకారము అందులో జరిగినవివో జరగనివి ఏవో మళ్ళీ Conference జరిగినప్పుడు అందులో తెలుపబడుతాయి కాబట్టి అవి కలెక్టరుకు పంపవలసిన అవసరములేదు.

శ్రీ ఎమ్. నక్కనారాయణరాజు (చీపురుపల్లి-జనరల్) — Minor Irrigation Schemes పనులములో Irrigation Sub-committees కొన్ని కిర్యానాలు pass చేస్తాయి అవి Planning Committee వారు Irrigation Department కు పంపిస్తే, వారు 200 ఎకములపై బడిన కెనులు గూత్రమే తీసుకుని తక్కినవి Revenue Department కు పంపిస్తున్నారు. అక్కడనుంచి అవి తహశీలుదారుకుపోతాయి. ఈ విధముగ అడగడమొక్క పనులు జరగడము అలస్యమవుతున్నది, అలాగే గాకుండా ఈ స్కీములు కొన్ని Circles ప్రకారము విశదించి వప్పటికే ఆ ప్రకారముగా కూడ జరగడములేదు. అలాగని అలస్యములు జరగకుండా ప్రభుత్వమే ఈ స్కీములు even గా distribute చేసి execute చేయటానికి ప్రభుత్వము ఆలోచనచేస్తుందా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు — Minor Irrigation Schemes విషయములో P.W.D. వారి 200 ఎకములకు పైబడిన చాటింగు అనికారము ఇప్పటి వాటినిగురించి స్పెషల్ ప్రావీణములే అవసరమయ్యే ప్రాంతము 200 ఎకరములపై అప్పుడా తక్కిన ప్రాంతా అనేక చాటింగులు ప్రావీణము వారిని తరలించి అనికారము ఉండదు. కాబట్టి ఈ స్కీములు తీసుకోదలచినప్పుడు మారు మార్పులు వస్తే కాలు వేల వేల గా ప్రావీణమువలనంటారు. అవిరము చేస్తే అవసరముగా ప్రకారముగా చేస్తారు.

శ్రీ వి. నల్లారెడ్డి — అధ్యక్షా, Irrigation Schemes లో జరిగిన పనులు చేయబడుతూ ఉంటాయి. మరెవరూ కూడ కలెక్టరాంటేమీ అర్హము అందరూ వాటి కోవిచేయవలసివస్తుందన్నారు. కాబట్టి ఆ Conference లో

ఏమేమి నిర్ణయములు జరుగుతూఉంటాయో, సభ్యులకుగాని, ఇతరులకుగాని తెలియజేయవలెను. ఆ సూచనలు ఏవేవి అంగీకరింపబడినవో, ఏవి లేదో, తెలుసుకోవడము కష్టముగనున్నది కాబట్టి అవి తెలుసుకోవటానికి ఏలుఉన్నరా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:—గత Conference లో అమలు జరిగినవి, జరగనివి, అన్ని రాబోయే Conference లో తెలుపబడుతాయి. జరగనివాటికి కారణములు కూడ తెలుపబడుతాయి. కాబట్టి ప్రత్యేకముగ తెలుపవలసిన అవసరము ఉండదు అన్ని సంగతులు Conference లోనే తెలియగలవు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:—అధ్యక్షా, ఒక సర్వాయము Conference జరిగిన తరువాత మరల Conference జరగటానికి ఒక సంవత్సరమో, ఒకటిన్నర సంవత్సరమో లేకపోతే, మంత్రిగారు ఎప్పుడు నిర్ణయిస్తే అప్పుడు జరుగుతూ ఉంటుంది ఈ Conference జరగటానికి నిర్ణీతకాలము ఉన్నట్లు కనబడదు కాబట్టి ఒకసారి Conference లో నిర్ణయములు తీసుకున్న తరువాత, వాటిని గురించి ఇలోచించడము, అమలుజరపడము అనే వాటికొరకు వాటిని వెంటనే కత్తిరుపు తెలియజేస్తే, ఆయన Planning Committee ముందు పెట్టగలడు. తద్వారా సభ్యులకు తెలిసే అవకాశము ఉన్నది. ఆ ప్రకారము చేయటానికి ప్రభుత్వానికి ఉన్న ఇబ్బంది ఏమిటి?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:—సార్వభౌమ, అసార్వభౌమ అనేది తెలుసుకోటానికి కొంతకాలము పట్టుకుంది ఎందుకంటే, పోలి పనికిరావటమంటేది కూడ కమిటీలో పునాదిలోలింపబడి అవకాశము ఉన్నది. అది వర్తించేటట్లుగా ఉంటే, రెండు సంవత్సరములు వేరుతాయి. కాబట్టి ఆ పనులు అన్ని వూరి అయినవనివాడగాని సార్వభౌమ, అసార్వభౌమ అనేది Planning Committee కి తెలుపటానికి ఏలుఉండు. అది జరిగి, సేజుననే ఆరు మాసములలో తయారవలెనంటే, Yes No అనే అంశముననే అవకాశము ఉన్నది. అలాంటి సూచనలు అవల్సి ప్రయోజనపడదు. కాబట్టి అన్ని సూచనలు వూర్తిగా పనికిలింపవలసివచ్చినవే. సార్వభౌమ, అసార్వభౌమ అనేది తెలుసుకోవలసివచ్చును.

శ్రీ పి. వి. నయ్య (జిల్లావారు):—అధ్యక్షా, మారి అమెరికాలో గ్రామము అ గ్రామము చదువు గలది Registered Agent 200 పాకెట్లను కమ్యూనా ఉంటుంది. అది చదువులకు 300 400 పాకెట్లను కమ్యూనీటీస్ Registered Agent కమ్యూనీటీస్ కమ్యూనీటీస్ అని F. W. D. పాకెట్ల handover చేయబడుతున్నాయి. కాబట్టి 200 పాకెట్లను అది ఎటు వే అయిపోతున్నది చదువుల కొరత F. W. D. పాకెట్ల handover చేయబడుతున్నాయి.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:—ఈ విషయము ప్రభుత్వం ఆలోచనలో ఉన్నది. Revenue Board వారు ఈ విషయాన్ని గురించి ఆలోచిస్తున్నారు.

Loan Facilities to the Agricultural Labour.

107:—

*111 (3067) Q. Sri B Appalaswamy (Amalapuram-Reserved) — Will the hon. Minister for Local Administration and Labour be pleased to state

whether any scheme is under consideration of the Government to provide any loan facilities to the agricultural labour?

The Minister for Local Administration and Labour (Sri D Sanjeevayya):—The answer is in the negative.

శ్రీ వి. అప్పలస్వామి:—చేశములోని కామలలో అట్ట అడుగున పడిపోయి ఉన్న వ్యవసాయ కూలీలకు ఏలాంటి loan facilities కూడ కలగజేయబడడము లేదు. బహుశః కాశ్మీర మాసము కరువురోజులుగా ఉంటాయి వాళ్లు ఆరోజులలో పెళ్లిళ్లు వగైరాలు ఉరుపుకుంటూ ఉంటారు అలాంటి అవసరాలకు వాళ్లకు డబ్బు అవసరమగునుంటుంది నుక వాళ్లకు ఆమాత్రపు సులభమైన అప్పులు ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ డి. సంతోషయ్య:—పెళ్లిళ్లకు అప్పులు ప్రభుత్వం ఇవ్వదు. Agriculture Labourer కు ఏదైనా నికరం, అరవ్వరం పొలము ఉంటే, తక్కువ స్థూలములు తీసుకోవచ్చు. ఇంకొచ్చు వారి గ్రామములో Co-operative Credit Society ఉంటే, అందులో మెంబరుగా చేరి అప్పు తీసుకోవచ్చు. అవిధముగ చట్టబద్ధముగ స్పీషియలు అవులులో ఉన్నవి. వాటి క్రిందకు వారు వస్తే అప్పులు తీసుకోవచ్చును. If they are covered by those schemes, they will get some loans.

శ్రీ జె. నరసింహమూర్తి (అమలాపురం ఎమ్మెల్యే):—వ్యవసాయ కూలీలకు ఏలాంటి అప్పులు తీసుకోవటానికి ఏలాంటి ఏర్పాదులు చేయబడ్డాయి? అలాంటి వారికి ఇంకే అప్పులుంటాయి. మాళ్ళకు నురుగు అప్పుల వారం పెరుగుతుంది. కాబట్టి వారికి అలాంటి అప్పుల వారం ఏర్పాదు వారి పొట్టగడనడానికి మరొక కూర్గము ప్రభుత్వము కలిపెట్టి సదుపాయము చేస్తుందా?

శ్రీ డి. సంతోషయ్య:—అందుకు ఏదైనా గాఢ ప్రశ్న వస్తేనే ఏదైనా ప్రతిపాదనలు చేస్తుంటామని చెప్పవచ్చు.

అక్కడ లిమిటెడ్ లై లిటిస్ సొసైటీస్ పెట్టి కొద్ది కొద్ది అప్పులు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం చారు ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ డి. సంజీవయ్య:—సహకార శాఖామంత్రిగారిని అడిగితే వారు ఆలోచన చేస్తారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:—కార్మిక మంత్రిగారి శాఖ రికమెండ్ చేస్తుందా?

శ్రీమతి టి. లక్ష్మీకాంత్మ్మ:—ముందుముందు ఏర్పాటు చేయబోయే బ్యాంక్ కో ఆపరేటివ్ లో చేరవల్లయితే వ్యవసాయ కార్మికులు ఈ లాకాలన్నీ పొందవచ్చును కాబట్టి సభ్యులందరూ పాద్యమైనంతవరకు ఎగ్రికల్చరల్ లేబరును యూ ఛార్జ్ లోనికి తీసుకొని రావడానికి ప్రయత్నించవలెనని మంత్రిగారు సలహా ఇస్తున్నారా?

శ్రీ డి. సంజీవయ్య:—ఇటీవలే చారు ట్రయినింగు పొంది వచ్చినట్లు ఉన్నారు. సర్వీసు కో ఆపరేటివ్ లో యొగ్గైతే వాటి బిషయో సా కంపె చారిటీ ఏర్పాటు చేయవచ్చు. ఈ సలహా కో ఆపరేటివ్ శాఖ మంత్రిగారికి పై వాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:—ఇది ఎగ్రికల్చరల్ లేబరుకు కూడా వర్తిస్తుందా?

శ్రీమతి టి. లక్ష్మీకాంత్మ్మ:—వర్తిస్తుందని.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు:—శ్రీమతి లక్ష్మీకాంత్మ్మగారు చూచినట్లు యూజిఎస్ శారీర అనుభవ ముద్రవచ్చు అది చేరే విషయం. ఈ శాఖ మంత్రిగారి పీఠ వివేచనగాలో చెబితే మును ఆచారాలేటివ్ గా తీసుకుంటాము.

Sri Mehdi Nawaz Jung—Sir, about this question, there are two points. Agricultural labour also can have a co-operative credit society. On the strength of the share capital, they can borrow money from the Bank. Secondly, agricultural labour is always landless labour. So they can be accommodated in supplementary grants which is coming into force very shortly, I hope.

శ్రీ డి. సంజీవయ్య:—వ్యవసాయ కార్మికులకు యొగ్గింది కాబట్టి అప్పులు పోలికెట్లు పెట్టినా ప్రధాన ఆశయం లేకుండా ప్రభం రికమెండ్ చేయగలరా?

శ్రీ డి. సంజీవయ్య:—చారు చేసే ముందు ఏర్పాటు అయిపోవడానికి అప్పుడు కావాలి అయితే చారు. Possible అయితే రికమెండ్ చేయాలి. చేయిస్తే సలహా ఇస్తుంది.

శ్రీ ఎ. వెంకటరామరాజు.—గ్రామములో వ్యవసాయ కూలీలు నాము కద్దతిలో అప్పులు తెచ్చుకోవడం జరుగుతున్నది. దీనిని నివారించడానికి మంత్రి గారు ఏదైనా శుద్ధతి ఆలోచిస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్.—ఉన్న బాధే అగి

శ్రీ డి. స. జీవయ్య.—తమరుచెప్పినదే

శ్రీ బి. అప్పలస్వామి.—నెల్లూరు జిల్లానుండి అరువు బట్టల పర్రకులు వచ్చి నూ జిల్లాలో గుడ్డలిచ్చి ఏడాది కొంసారి బాకీలు వసూలు చేసుకొని పోతున్నారు ఈ విధంగానే నిండెల, కుండల మాట్లావాళ్ళు కూడ ఏడాది కొకసారి డబ్బు వసూలు చేసుకుంటున్నారు అందువల్ల వ్యవసాయ శాస్త్రీలకు ప్రభుత్వంవారు వద్దో వరకొ అప్పిచ్చి ప్రభుత్వ సిబ్బందిచేత వసూలు చేయించుకునే విధక మేదైనా అనులు ఉద్యుతారా?

Sri R. B. Ramakrishna Raju (Vadamalpet) —Arising out of the answer of the hon. Minister for Co-operation, so far as I know, Sir, the present co-operative rules do not permit any loan being given to any person who does not own any property. Is the Government going to change that rule and make it possible for these agricultural labourers few people who have no property, being given loans on the discretion of the Credit Society?

Sri Mehdi Nawaz Jung.—The policy has already been changed.

Development of State Industries in Markapuram.

108.—

*177 (3269) Q. Sri S. Kasi Reddy (Podili).—Will the hon. Minister for Local Administration and Labour be pleased to state:

(a) whether any proposal is under consideration of the Government to appoint a Special Officer for submitting a report after making an enquiry into difficulties of the labour and managements and the possibilities for the development of the State Industries in Markapuram taluk, Kurudol district, and

(b) if so, when?

Sri D. Sargeevaya.—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Cows in the 'Gosadan' at Karampudi.

109 —

*25 (1510) Q *Sri M Nagi Reddy (Macherla)* —Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state

(a) the number of cows in the 'Gosadan' at Karampudi, Palnad taluk, Guntur district,

(b) whether it has been brought to the notice of the Government that the said cows were on the verge of death for want of proper feeding since no sanction was given therefor during summer, and

(c) whether the Government intend to sanction some amount for their feeding during the summer at least in future?

The Minister for Agriculture (Sri P. Thimma Reddy) —(a), 17.

(b) No animals died for want of proper feeding.

(c) No, Sir

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి:—ఇది బాగా పని చేస్తున్న దేమో మంత్రిగారు ఒకసారి చూస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—కొత్తగా ప్రారంభించేశారు. బిల్లింగులు, ఫారమ్ తయారుచేయడంవంటి పనులు జరుగుతున్నాయి. రాబోయే కాలములో పని బాగా జరుగుతుందని అనిపిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి:—ఒకసారి మినిష్టరుగారు విశిష్ట శేక్రీ బాగుంటుందేమో అలోచిస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—ప్రస్తుతం చేస్తాం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఎండకాలంలో ఫారెస్ట్ లో మేత ఉండదు. కాబట్టి గడ్డికి ప్రావిజన్ ఉన్నదా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—ప్రావిజన్ ఉన్నది. 25 ఎకరాలలో మిని రిక్లయిమ్ చేశాము. అక్కడ బావి కింద మేపు తయారుచేయడానికి వర్షపు నీరు చేస్తున్నాం. రాబోయే ఎండకాలంలో గడ్డి ముప్పుచే ఉండవచ్చు అను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఎండకాలంలో గడ్డి ఉండదు. కాబట్టి షేర్ ప్రావిజన్ చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాగా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—బావికి బయట ప్రావిజన్ మూత్రమే ఉపయోగించవచ్చు. గడ్డి కొన్ని పంటలనుండి కూడా ఉపయోగిస్తాం.

Poultry Pilot Projects.

110 —

*90 (2906) Q. *Srimati T. Lakshmikanthamma*.—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that the poultry pilot projects were to be started during 1958-59 in 16 centres;

(b) if so, the names of such centres;

(c) the progress made so far in the implementation of the scheme; and

(d) the details of the programme of the scheme?

Sri P. Thimma Reddy.—(a) It is a fact that 16 Poultry Project Centres were to be started during 1957-58 and 1958-59.

(b) In 1957-58 the following 10 centres were started:—

1. Srikakulam
2. Visakhapatnam
3. Samalkot
4. Guntur
5. Eluru
6. Chittoor
7. Cuddapah
8. Nandyal
9. Siroornagar
10. Mahabubnagar

In 1958-59, the following 6 centres were started:—

1. Krishna District
2. Nellore District
3. Kurnool District
4. Anantapur District
5. Medak
6. Kakinada

(c) In the 16 Centres started during 1957-58, the scheme in regard to the various stages has been completed. In the remaining 6 centres started during 1958-59, stage I of the scheme, viz. raising of

chicks in the production Centres construction of chicken runs etc , and the construction of buildings in stage II of the scheme have been started Necessary staff has also been appointed

(d) In the first stage of the scheme, 1000 day-old chicks have to be raised and supplied to each of the poultry extension centres and they have to be reared at the Centre upto the age of 5 months Out of the 1000 chicks, 100 (90 pullets and 10 cockerels) have to be retained at the Poultry Extension Centre and the rest have to be distributed in the villages to interested persons In stage II construction of chick runs buildings etc , has to be undertaken In the III stage, training for 5 candidates at each centre has to be given in poultry husbandry for 6 weeks.

శ్రీమతి బి. లక్ష్మీకాంతమ్మ:—Foreign breeds అభివృద్ధిచేసే comp-
ain చేస్తున్నారు అనే విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసునా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—అటువంటిదేమీ తెలియదంటే, బాగానే దోరుకు
తున్నాయి

శ్రీమతి బి. లక్ష్మీకాంతమ్మ:—శుభ్రమైన improved breeds కొరకు ఉన్న
demand ను గురించి ఏదైనా periodical report తెప్పించి దానికి తగినట్లు
prompt supply చేసేటట్లు చేయగలరా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—ప్రస్తుతం వస్తున్నాయి. ఇక్కడ ఒక block లో
అక్కడ ఒక block లో కొద్దిగా చాలుకొచ్చి వస్తున్నాయి. కాని latest
reports బట్టి చూస్తే, ఎక్కడకూడా మాకు చాలడంలేదని చెప్పవచ్చు. లేదు.

శ్రీమతి బి. లక్ష్మీకాంతమ్మ:—ఎన్ని supply చేశారనే వివరాలు ఏదైనా
మి.దగ్గర ఉన్నాయో తెలియజేయండి. ప్రతి Veterinary centre లోను, dispen-
sary లోను ఇలాంటి incubators supply చేసే ఏర్పాటు చేయగలరా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—Incubators Extension Centres లోను,
forms లోను ఉన్నాయిగానీ District Hospitals లో పెట్టడానికి చిలుకెదు.
Special గా దానికి staff కావల్సి యుంటుంది. కాబట్టి incubation
అంటే సామాన్యమైన చిలుకేదు. Trained personnel కావలసి యుంటుంది
దానిని చూచుకునేవారికి. కాబట్టి Veterinary hospitals లో పెట్టవలసిన
విధానం చూడండి. ప్రయోగశాల ఉండదు.

Statistics Regarding the Consumption of Food

111 —

*170 (3242) Q. *Sri P. Rajagopal Naidu (Tavanampalle).*—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state,

(a) whether there are any statistics with the Government regarding the increased consumption of food products in the State; and

(b) if so, whether the Government propose to publish them?

Sri P. Thumma Reddy —(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Mid-day Meals to all Poor Students.

112:—

*18 (1268) Q. *Sri S. Kasi Reddy [Put by Sri G. Yellamanda Reddy].*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

whether any proposal is under consideration of the Government to provide Mid-day meals to all the poor students in the areas where compulsory Elementary Education is in force?

The Minister for Education and Social Welfare (Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao).—The answer is in the negative.

శ్రీ క. మల్లనారాజు.—Local గా 50 percent ఇచ్చేట్లయితే అక్కడక్కడ mid-day meals పెట్టరాని? కేంద్ర ప్రభుత్వ వారు grant ఇస్తా. స్టాండ్. ఆర్. ఆఫ్ కండక్షన్ లో ఎటువంటి ప్రాంతాల్లో అమలుపాటి అవకాశం ఉన్నవానిని నియమించి అందిస్తారా?

శ్రీ ఎస్. బి. పి. మల్లారాజు.—ప్రభుత్వం compulsory education అన్న పని school లోను ఇబ్బందా అంటే లేనిదెప్పుడు 20 బ్లాక్ లో అక్కడక్కడ block వాస్తూ 20 blocks లో free mid-day meals పెట్టరాని. centre ఇచ్చేటటువంటి half grant వంటి వనరు ఇచ్చే వాని half వంటి వాటిని చూచి తమ తమ అంబున్నాను ప్రభుత్వము approve చేసేది.

శ్రీ క. మల్లనారాజు.—Centre ఇచ్చే ఇబ్బందా compulsory centres అన్నింటాను పెట్టరాని అవకాశం లేదా?

శ్రీ ఎస్. బి. పి. మల్లారాజు.—లేదని. వారిని అక్కడ పెట్టరాని.

మిస్టర్ స్పీకర్.—అందరికీ లేదు. కొన్ని centres లో పెడతారు

శ్రీ ఆర్. వి. రామకృష్ణరాజు.—గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో దీనినిగురించి ఏదో వస్తుంటు ఉన్నదే. మంత్రిగారు లేదంటున్నారు

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు.—20 జిల్లాలలో ఒక్కొక్క block క్లో 20 blocks పెడుతున్నారని చెప్పాను. దేశమంతటా పెడుతున్నారా అని వారు అడిగితే లేదని చెప్పాను

శ్రీ పి. గోపాలరెడ్డి (తిరుత్తిని-జనరల్):—మద్రాసు రాష్ట్రంలో పబ్లిక్ public committees ఏర్పాటుచేసి, donation వలె రా ిన mid-day meals ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు.—అది తరువాత step.

శ్రీ యస్. వేమయ్య:—ఈ స్కీము ఎప్పటినుంచి అమలులోకి తీసుకుని వస్తున్నాం?

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు:—ఇప్పుడది పెంటనే అమలులోకి వస్తుంది. పోయిన 30 వ శాతీభుత్వ orders issue చేసినాము.

శ్రీ ఆర్. రత్నవరసాగారి దొర (చిక్కలి):—రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఇది పెట్టడానికి ఎంక బర్న్ అవుతుందో అంచనా వేశారా?

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు:—అవలు compulsory education రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా మూడవ Plan end కు గాని పెట్టలేము. ఆ విధంగా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా compulsory education పెట్టవలసి ఉంది

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు:—Compulsory education రాష్ట్రమం పూర్తి Third Plan end కు గాని పెట్టలేమని అన్నారు. కాబట్టి compulsory education పెట్టవలసివంటి అన్ని ప్రాంతాలకు ఈ స్కీము వర్తింపజేస్తే ఎంత డబ్బు బర్న్ అవుతుందో ఏమైనా అంచనా వేయవచ్చు.

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు:—దానికి వేరే ప్రశ్న వస్తుంది చెప్పాలి.

శ్రీ జి. వాణిశ్వరరావు (రాజ్ గు):—ఈ mid-day meals ఏర్పాటుచేసే విషయంలో అది భవిష్యత్తులో కు అవుతుంటుంది డబ్బు తప్పే వంతు అనే అభిప్రాయంలో కర్నూలులో Social Welfare Committee ఏర్పాటు చేస్తే, అది ఏర్పాటును కొంతకాలము అమలుజరిపింది. కాని నేరూర committees కి అది

ఇచ్చి పోయారు. దీనివలన contractors సహకారం ఉండదు. అందువల్లనే ఆ ప్రాంతంలో నిర్మాణ పనులు ఆగిపోయాయి. అందుకు పరిష్కారం ఏమిట? ఆ ప్రశ్నకు మార్చి కట్టి నిర్మాణం అడబ్బు ఇచ్చి పనులు పూర్తి చేయాలి.

* 12. యస్. టి. సి. పట్టాభిరామారావు:—Elementary education అంటే పంధాయిని సమీక్షించే చర్యల్లో పెడతాము. నమోదు చేయించి, పాఠశాల నుంచి తీసుకువచ్చి, ఆ సమీక్షించాలి అంటే గడిచిపోయింది.

Disfigurement of Monuments.

113:—

*30 (1793) Q. *Srimati T. Lakshmikanthamma*:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) whether the Government is aware of the disfigurement of facades of buildings, monuments and other places open to public view in the light of the increasing affixture or exhibition of advertisement and inscription of slogans, and

(b) the measures now in force in the Andhra and Telangana areas and the steps proposed to be taken?

Sri S. B. P. Puttabhi Rama Rao:—(a) The answer is in the affirmative.

(b) In serious cases the Hyderabad Ancient Monuments Act is invoked to protect the monuments in Telangana area. As there was no such Act in Andhra, the question of extending the Hyderabad Ancient Monuments Act to the Andhra area with suitable modifications is under consideration.

Well in Harijan Locality in Gowridevipet Village.

114:—

*75 (2767) Q. *Sri Md. Tahseel [Put by Sri G. Nageswara Rao]*:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:—

(a) whether any orders have been issued for sinking of a well in Harijan locality in Gowridevipet village of Bhadrachalam taluk, East Godavari district; and

(b) if so, when the work will be taken up?

Sri S. B. P. Puttabhi Rama Rao:—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Audio-Visual Equipment to Schools

115 —

*85 (2885) Q *Srimati T. Lakshmikantamma*.—Will the hon. Minister for Education be pleased to state.

(a) whether the Government made any provision for supply of Audio-visual equipment to schools in the State,

(b) if so, the conditions on which the supply is made; and

(c) the expenditure incurred on this scheme during 1957-58 and so far during 1958-59?

Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao.—(a) The answer is in the affirmative.

(b) The equipment was supplied to schools in Andhra area on half-grant basis and to schools in Telangana area on full grant basis during 1957-58

(c) An expenditure of Rs. 25,250/- was incurred on this scheme during 1957-58. No expenditure was incurred during 1958-59.

శ్రీ పద్మావతి వెంకటేశ్వరం:—“No expenditure was incurred during 1958-59” అంటే, new expenditure ఏమిట అవుతుంది?

శ్రీ డాక్టర్ బి. పి. పట్టాభిరామారావు:—ఆ సమాచారం కోరిక లేదు. Audio Visual Education కోసం Tape recorders, film strips, films లాంటి వాటిని, Import restrictions ఉన్నందువల్ల, ఆ సమాచారం కోరిక లేదు.

శ్రీ పద్మావతి వెంకటేశ్వరం:—ఏదైనా Film Studios, లేదా Pictures supply చేస్తున్నారా అంటే, వాటిని ప్రభుత్వము తీసుకోవటానికి ఏర్పాట్లు ఉన్నాయా?

శ్రీ డాక్టర్ బి. పి. పట్టాభిరామారావు:—ఆ సబ్ యోజనాపై వెళ్తున్నాను.

శ్రీ పద్మావతి వెంకటేశ్వరం:—అది ఏమిటాంటే నచ్చింది. My question qualifies that also ఏమిటాంటే అది సరైన వ్యయం తీసుకోవటానికా?

శ్రీ డాక్టర్ బి. పి. పట్టాభిరామారావు:—అప్పుడు కొన్ని Films, Film strips library లో ఉన్నాయి.

శ్రీ విల్లెలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు:—1958—59 లో ఏమీ equipment లేకపోవడంవల్ల, దమిడికూడ ఖర్చుపెట్టలే, పోయినాము. ఆ డబ్బులంతా అక్లై మురిగిపోవడానికి సిద్ధంగా వున్నది. కానీ ఆ డబ్బును అక్లై మురిగిపోకుండా చేసేందుకు, Film Companies ఏమైనా మనకు నచ్చినటువంటి supply చేస్తామంటే, వాటిని ప్రభుత్వము తీసుకోవడానికి తయారవుతుందా?

శ్రీ యస్. డి. పి. పట్టాభిరామాచార్యులు:—వెంకటేశ్వర్లుగారు నా జవాబును అర్థంచేసుకోలేదు. ఆ equipment లేదనిచెప్పాను. అసలు film చూపేటటువంటి equipment లేకపోతే, films తీసుకొని ఏమీచేసుకొంటారు? చొన్ని films, film strips ఇదివరకే ఉన్నాయి. ఇంకా కావలసినవన్నీ add చేసుకుంటారు. కాని అసలు ఇప్పుడు equipment లేదు.

Central Film Library.

116:—

*87. (2893) Q. *Srimati T. Lakshmikanthamma*:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is proposed to effect improvements to the Central Film Library and if so, the nature and cost of such improvement; and

(b) the number of schools, which availed of the facilities offered by the Central Film Library during 1958-59.

Sri S. B. V. Putabhi Rama Rao:—(a) The answer is in the negative.

(b) During 1958-59, 263 schools in the state have availed themselves of the facilities offered by the Central Film Library.

Two Rooms Tenements Allotted under Hire-purchase System in Mallepally.

117:—

*138 (3143-L) Q. *Sri P. Narasimha Rao (Huzurabad General)*:—Will the hon. Minister for Co-operation and Housing be pleased to state:

(a) whether it is a fact that some of the 2 room tenements (Class 'C' houses) in Mallepally have been allotted under Hire-purchase system during November, 1958;

(b) whether it is also a fact that the allottees have not been given possession of the houses allotted to them till now; and

(c) whether the Government propose to transfer the present occupants of the allotted houses to some other vacant houses, and thus give possession to the allottees at once?

Sri Mehdi Nawaz Jung —(a) Yes, but only during the month of October 1958.

(b) Out of 44 houses (2 RT) allotted on Hire-Purchase system, possession of sixteen houses has yet to be given to allottees

(c) This is under active consideration of Government.

Sri P. Narasinga Rao — May I know why these allottees have not been given possession of the tenements?

Sri Mehdi Nawaz Jung :—The hon. Member knows that in view of the Reorganisation hundreds and thousands of persons came from Andhra area and they have got to be accommodated there and as a matter of urgency they were given these houses. In a year's time the allottees will get their houses.

Sri P. Narasinga Rao :—Is the hon. Minister aware that these tenements are very leaky and there is a danger of their collapsing?

Sri Mehdi Nawaz Jung :—This is rainy season, Sir. (Laughter).

Sri P. Narasinga Rao :—Have the allottees been given alternative accommodation during rainy season?

Mr. Speaker :—Do the Government buildings leak during rainy season?

Sri Mehdi Nawaz Jung :—New houses always leak. That is the experience all over.

Sri Pillalamarri Venkateswari :—When they are constructed by private individuals, they are not leaky. They are quite all right.

Sri Mehdi Nawaz Jung :—But my own house is a very strong house. It is leaky.

Sri Pillalamarri Venkateswari :—Your house is not constructed very recently. It is a very old house.

Sri V. Rama Rao :—May I know the estimated cost of one Two Room Tenement?

Sri Mehdi Nawaz Jung :—I cannot tell you. It ranges from Rs. 5,000 to about Rs. 20,000.

ہی پی۔ فرسنگ راؤ چونکہ نہایت مہن چھت ٹیک رہے ہیں
ان لگے ان لوگوں کے رہنے کے لئے کیا کوئی انتظام گورنمنٹ کی
طرف سے کیا گیا ہے ؟

Sri Mehdi Nawaz Jung —How is it possible?

Industrial Housing Colonies in Twin Cities.

118:—

*156 (3183) Q. *Sri K Sudarshan Rao* [Put by *Srimati T. Lakshmi Kantamma*]:—Will the hon. Minister for Co-operation and Housing be pleased to state.

(a) whether there is any allotment Committee for the Industrial Housing Colonies in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad and other towns in the State;

(b) if not, whether the Government take immediate steps to constitute one such committee; and

(c) whether the Government are aware that due to non-functioning of the existing Committee the workers occupying the houses in industrial colonies are experiencing many difficulties?

Sri Mehdi Nawaz Jung:—(a) An allotment Committee consisting of 4 members is in existence at Vijayawada. No such Committee are in existence in other places of the State including the cities of Hyderabad and Secunderabad.

(b) & (c) No, Sir.

Cottage and Small Scale Industries in Anantapur District.

119:—

*52 (2445) Q. *Sri S. Narayanappa* (*Govt. General*):—Will the hon. Minister for Endowments and Industries be pleased to state:

(a) the number and the location of the Cottage and Small Scale Industries in Anantapur district started during 1958-59.

(b) the amount allowed for each unit; and

(c) whether they are under execution?

The Minister for Endowments and Industries (*Sri A. Bhagavantha Rao*):—(a) *Cottage Industries*:—The following 3 schemes are located in the Anantapur District during 1958-59.

- 1 Dress Making Centre, Sommanadoddi
- 2 Carpentry Training Centre, Sommanadoddi
- 3 Training Demonstration Unit, Hindupur

Small Scale Industries —The following 2 schemes have been sanctioned during the financial year (1958-59) in Anantapur district:—

- 1 Scheme for the establishment of Model Tannery Unit at Guntakal
- 2 Hosiery Unit at Guntakal

(b) The amounts allotted during 1958-59 are —

Cottage Industries.

1. Dress Making Centre, Sommanadoddi	Rs 16 000/-
2. Carpentry Training Centre, Sommanadoddi	Rs 23,500/-
3 Training Demonstration Unit, Hindupur	Rs 8,700/-

Small Scale Industries

	<i>Recurring.</i>	<i>Non-Recurring</i>
1 Model Tannery Unit, Guntakal	Rs. 6,800/-	Rs. 83,100/-
2 Hosiery Unit at Guntakal	nil	nil

(c) *Cottage Industries:*

The three schemes are under execution.

Small Scale Industries

1 The scheme for the establishment of Model Tannery Unit at Guntakal is under execution.

2. The scheme for the establishment of Hosiery Unit at Guntakal has since been deferred and instead, a scheme for the establishment of a service-cum-production centre for the manufacture of sheet-metal articles at Uravakonda is under consideration.

శ్రీ యమ్మ నారాయణప్ప:—జప్తా, ఫర్టికల్, రిటన్ 'సయాదు' చేయుటకు Small Scale Industries గ్రాండ్ investigation ప్రారంభించి సేవలను చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:—ఈ suggestion వ్రాసినవారితో మాట్లాడి వారికి సేవలు చేయబడుతున్నాయి.

శ్రీ యస్. నారాయణప్ప:—Cottage Industries (చింద వడవి స్థాపన చేకూర్చి నెలవిస్తారా ?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు —చెప్పాను

Dress Making Centre, Sommanadoddi
Carpentry Training Centre, Sommanadoddi
Training Demonstration Unit, Hindupur.

Cottage Industries

120. —

*80 (2840) Q Sri P. Gunniah (Pathapatnam-Reserved)—Will the hon. Minister for Endowments and Industries be pleased to state:

the steps taken by the Government to encourage the cottage industries in the State during 1958-59 in pursuance of the policy of the Government to encourage the same?

Sri A. Bhagavantha Rao:—All possible steps have been taken by Government to promote and develop cottage industries in the State. The programme for 1958-59 for development of Cottage Industries includes the following:—

Handicrafts:—24 Schemes at a total cost of Rs. 4.50 lakhs for development of handicrafts like Silver Filigree, Kondapalli and Nirmal toys, Bidriware, Hiaroo, Warangal and Eluru carpets, etc.

Sericulture:—A sum of Rs. 4,18,000 is allocated during 1958-59 for Sericultural scheme which includes establishment of sericultural farms at various places in the State.

Village Industries:—The development of village industries like hand made paper, palm-leaf, tanning, pottery, soapmaking etc., in the entire State except in black areas is entrusted to the newly constituted Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board and the Hyderabad Khadi and Village Industries Board. During 1958-59 the Hyderabad Khadi and Village Industries Board disbursed an amount of Rs. 9,70,221 as loans and grants to various institutions and societies for development of Khadi and Village industries in Telengana area. In respect of Andhra region, amounts of Rs. 5,73,933 under grants and Rs. 6,53,385 under loans have been placed at the disposal of the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board for implementing the various schemes in Andhra region. In black areas of Andhra Pradesh, however, the Government are implementing the Cottage industries schemes in the form of Training cum Production Centres and

3rd August, 1959]

Oral Answers to Questions

33

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:—అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు అడిగిన ప్రశ్న చాలా కన్క్లూజ్ గా ఉన్నది హిందీక్రాఫ్ట్స్ లో బ్రయినింగ్ కమ్ ప్రొడక్షన్ సెంటర్స్ ఉన్నవి. నెరీకల్కర్ లో, స్మిత్ సేవింగ్ ఇండ్స్ట్రీస్ లో, కాటేజ్ ఇండ్స్ట్రీస్ లో బ్రయినింగ్ కమ్ ప్రొడక్షన్ సెంటర్ ఉన్నవి. వేమిటిలో దేనివిగురించి గౌరవసభ్యులకు సమాచారం తెప్పిస్తో నాకు అర్థం కావటంలేదు.

Smt. Mascoma Begum (Patthargatti).—Loans are being given for small scale industries. Will the Minister please tell us why there is such long delay in giving loans to people applying for such loans?

Sri A. Bhagavantha Rao.—There is absolutely no delay in granting loans under State Aid to Industries Act.

Issued on 2-2-1960

Volume. VIII

No. 1

3rd August, 1959,
(Monday)

Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

Part II—Proceedings other than Questions and Answers

CONTENTS

Business of the House

Announcement re

Change in Party position

Adjournment Motion re :

High-handed behaviour of the Circle
Inspector of Police, Suryapet, Nalgonda
District

—Postponed .. 6-7

Calling attention to matters of urgent public
importance re :

High-handed behaviour of the Circle
Inspector of Police of Mulug Taluq,
Warangal District

—Postponed .. 7

Distribution of agricultural loans to the
ryots of Guntur District

—Postponed ... 7-8

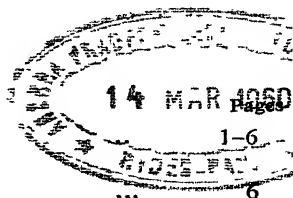
Motion re : Extension of time for presenta-
tion of the report of the
Regional Committee on the
Panchayat Samithis and Zilla
Parishads Bill, 1959

—Adopted ... 8-12

Discussion on the Flood Situation

... 13-52

NOTE : * at the commencement of the speech denotes confirmation not received
in time from the Member.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
[Part II—Proceedings other than Questions and Answers]
OFFICIAL REPORT

*Sixth day of the Ninth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
Monday, the 3rd August, 1959

The House met at Half past Eight of the Clock

[MR. SPEAKER IN THE CHAIR]

QUESTIONS AND ANSWERS

(SEE PART I)

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ బి. రత్నవరాహతి (ఇర్వేర్) : అధ్యక్షా, గత అసెంబ్లీ సమావేశంలో నేను మాట్లాడుకు సంబంధించి (కడవటిల్లా రైవర్ లు సంబంధించి) కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు చెప్పారు దానిపైన ఎంక్వైరీ కూడా జరిగింది. అప్పుడు చీఫ్ మినిష్టరుగారు రిప్లయి ఇచ్చినప్పుడు నేను లేకపోవటం జరిగింది. వారి స్టేటుమెంటుకు సమాధానం ఇవ్వటానికి నాకు అవకాశం ఇస్తామని మీరు చెప్పారు దయయించి, రేపు, ఆ అవకాశం ఇవ్వటానికి వీలుంటుందా?

అధికమంత్రి (శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి) : గవర్నరుగారి ఎడ్రసుపైన చర్చించేటప్పుడు, మాట్లాడటానికి అవకాశం ఉన్నది. అప్పుడు వారు మాట్లాడితే కాగుండేది.

మిష్టర్ స్పీకర్ : అప్పుడు—చీఫ్, మినిష్టర్ గారు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చినప్పుడు, రత్నవరాహతిగారు లేరుట, వారు రేపు మాట్లాడడామని అంటున్నారు. మీ రేమంటారు?

మంత్రి (శ్రీ యన్. వంజీవరెడ్డి) : మీరు, రూల్స్ ప్రకారం ఇవ్వటానికి వీలుంటే ఇవ్వండి. నాకు ఆతేవలెదు. నాకు అలాంటి అనుమతి ఇచ్చిస్తారని తెలిస్తే, నేను కూడా ప్రజేర్ అవుతాను. అయితే గౌరవనీయులు అప్పుడు

ఇక్కడ లేకపోవటం జరిగింది. అందుకు గవర్నరుమెంట్ తాదర్సం లేదు. ప్రత్యేకంగా, నాకు లేకపోవటంపట్ల ఏర్పడిన కారణంగా, నా పేరు పై మే ఇస్తామంటే. నాకు ఆ అనుభవం లేదు. మీరు ఆ అధికారం ఉంది. అందుకే రేపు ప్రతివాడు రివ్యూస్ చేసిన తర్వాత, నేను జనాబు చెప్పినప్పుడు నాకు లేకపోయింది, "మంత్రిగారు చెప్పినప్పుడు నేను లేను, నాకు ఇంట్లో స్టేటుమెంట్ ఇవ్వటానికి సమకాలం ఇవ్వండి" అని వారు అడుగుతారు. ఈ విధంగా రేపు ఇంట్లో నా అనుభవం వచ్చింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎంక్వయిరీ జరిగిందా? దానికి ఎన్సై-కో ఉంది?

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : ఎంక్వయిరీ అయిపోయింది నేను ఉష్ణం చెప్పాను. అనాడు, వారిక్కడ చెప్పిన ప్రకారం "ఆ దినం (3rd Aug) నాది" అని చాను రిపోర్టు తెప్పించినాను. దానిని గూఢాంగీకరించేటట్లు చేశారు. "ఆ దినం నేను లేను కాబట్టి, మళ్ళీ నేను స్టేటుమెంట్ ఇవ్వాలి" వారికి అవకాశం కల్పించి అన్నది మీ ఇష్టం.

శ్రీ ది. రత్నవదావతి : గౌరవ తడవ గూఢాంగీకరించిన విషయం గురించి ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు, నేను లేకపోవటము; రావి నా నామముగా రద్దీ గారు, చెన్నారెడ్డిగారు మళ్ళీ నాకు స్టేటుమెంట్ ఇవ్వటానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరటము; మీరు ఖచ్చితంగా ఇస్తానని చెప్పటముకూడా జరిగింది. అనాడు నేను చెప్పిన విషయాలపైనే కాకుండా, మిగతా విషయాలు కూడా ప్రస్తావనకు వచ్చినవి. నాపైన కొన్ని ప్రత్యేకమైన ఛార్జీస్ కూడా చేయటం జరిగింది. దానికి నేను ఒక స్టేటుమెంట్ ఇవ్వవలసి ఉంది. గవర్నర్ గారి ఎడ్రసుకు దీనికి సంబంధం లేదు. గవర్నర్ గారి ఎడ్రసు గురించి నేను చెప్పవలసిన విషయాలు చాలా ఉన్నాయి. తది వేరే విషయము. అది దీనికి సంబంధించినది కాదు. నేను చెప్పిన విషయాలు ఎంక్వయిరీ జరిగినప్పుడు చీఫ్ మినిష్టరుగారు ఆ ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు పైననే తమ స్టేట్మెంట్ కన్ఫ్రెస్ చేయటం. మిగతా విషయాలు కూడా చెప్పారు. నేను చెప్పిన విషయాలపై ఎంక్వయిరీ జరిగింది. రిపోర్టు వచ్చింది. ఆ విషయం డ్రాఫ్ట్ అయిపోయిందని అనుకొన్నప్పటికీ, నేను చెప్పవలసినవికూడా కొన్ని ఉన్నాయి. At least to clear my name, I have got to make a statement....

• Mr. Speaker : Is it dropped ?

Sri B. Ratnasabhapathi : I have nothing to do with it, 'It is for Government to say whether it was dropped or not. It is for the Chief Minister to say. That is a different matter altogether. There are certain things on which I have got to reply and clear my name and on that point the Speaker was pleased to assure the Assem-

bly last time that opportunity would be given to me to make a statement.

Mr. Speaker : Is it dropped or is it still going on ?

Sri N. Sanjeeva Reddy : The enquiry is dropped.

Mr. Speaker : Is there any action pending ?

Sri N. Sanjeeva Reddy : No. The case was dropped completely. Here, some wild allegations were made against the District Officers and of course I sent the senior most Revenue Board Member. We requested the Member to go along with the Revenue Board Member. These gentlemen went there; they held an enquiry, came back and I gave the information. There it ended.

Mr. Speaker : So, there is nothing pending.

Sri N. Sanjeeva Reddy : There is nothing pending with the Government.

Mr. Speaker : Is any action contemplated against the Member ?

Sri N. Sanjeeva Reddy : I do not think we shall go to the extent of taking action against the Member. It is dropped. At least, today I feel it is all over, unless the hon. Member wants to raise it again and wants a further enquiry. It was dropped.

శ్రీ పి. మందరయ్య (గద్వాల) : అధ్యక్షా, నక్ష అసెంబ్లీలో గౌరవ సభ్యులు ఒకరు కొన్ని అరోపణలు చేయటము, దానిని ప్రభుత్వం ఎంక్యుయిరీ చేయించటము జరిగింది. అయితే, ఆ ఎంక్యుయిరీకి సంబంధించినదో రిపోర్టు మన ముందు పెట్టబడిందని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పటం జరిగింది. కాని ఎటువంటి రిపోర్టు ఇంతవరకు మాముందు పెట్టబడలేదు.....

శ్రీ ఎన్. తంజీవరెడ్డి : స్పీకరుగారు "సెక్యూరైటీస్ వల్లెస్" ఎంక్యుయిరీ ఉన్నదా" అన్నాడు. చేదు జోరన్నాడు.

శ్రీ పి. మందరయ్య : తంజీవరెడ్డి ఒక గౌరవసభ్యునిపైనే ఎంక్యుయిరీ జరిపే అధికారం గవర్నమెంటుకు లేదు. దానిని మామూలు కమిటీకి నమోదించటం. వారు విర్చుయలవటం జరుగుతుంది. "ఈసభ్యులు యాదీరంగా కాద్యతారహితంగా ప్రవర్తించారనిగాని, లేదా ప్రవర్తించలేదనిగాని" యీ వాదనకమిటీ విచారించాల్సిగాని. పార్లమెంటరీ ప్రాక్రెజూయం ప్రకారం గవర్నమెంట్ తంజీవరెడ్డిని విచారించేదానికి హక్కు లేదు. సభ్యులు ఒకరినొకరు

చేసిన పనులకు, బయట ప్రాసిక్యూటర్ జేయవచ్చునుగాని, సభలో చేసిన స్టేట్ మెంట్ కు గవర్నమెంట్ బయట ఎంకౌంటర్ చేసి, మూలైన యాక్టు తీసుకొనే సమస్యలేదు.

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : పశ్చిమకామిటికి రిఫర్ చేయవచ్చును

శ్రీ పి. నందరయ్య : అసలు సమస్య అది కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు గత శాసనసభలో రత్న సభాపతిగారిమీద కొన్ని పర్సనల్ ఎలిగేషన్స్ చేశారని; అప్పుడు వారు (రత్న సభాపతిగారు) ఇక్కడ తేరని, అందుచేత మంత్రిగారు చేసిన పర్సనల్ ఎలిగేషన్స్ కు వారు సమాధానం చెప్పటానికి అవకాశం ఇవ్వమని అడుగుతున్నారు. ఆ విధంగా personal explanation ఇవ్వటానికి సభ్యులకు అధికారం ఉన్నది; ఆ విధంగా వారికి హక్కు వున్నది. వారు స్టేట్ మెంట్ చేస్తారు. జనరల్ గా పార్లమెంటరీ సంప్రదాయం ఎమిటంటే, ఒక సభ్యునిపై వచ్చే నా ఎలిగేషన్స్ వస్తే, శాసనసభలో ఆ సభ్యుడు "అవునో, ఊహో" స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వటం, దానిని జనరల్ గా accept చేయటం జరుగుతుందనుకోండి. కొన్ని ఆరోపణలు ఒక మెంబరుపై చేసినప్పుడు, ఆ మెంబరు (అప్పుడు) శాసనసభలో తేకపోవచ్చును. ఆ విధంగా ఆ రోపణలు చేస్తారని వారు అనుకోకుండా పోవచ్చును. దానిమీద personal explanations ఇవ్వటానికి పార్లమెంటరీ సంప్రదాయం ప్రకారంగా ఆ సభ్యునికి హక్కు ఉంది అహక్కు. సమస్య రత్న సభాపతిగారికి ఆ అవకాశం ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. ఆ అవకాశం ఎప్పుడు ఇవ్వాలనేది మీరు ఆలోచించండి.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అదృష్టా, మీరు అవకాశం ఇవ్వండి. నాకేమీ ఆమెండా లేదు. I do not want to go into the case further. I will get better information. ఇంకా విశేష వివరాలకు వచ్చింది. ఆ కేసులో ఎవరెవరు ఉన్నది, ఎట్లా సర్దుబాటు ఉన్నది అదంతా తెప్పిస్తాను. 10 రోజులు time ఇవ్వండి. I want to place full facts before this House. Therefore give me time.

Sri K. Brahmananda Reddy : This matter raises grave issues and I would request you to consider all the pros and cons before giving a ruling.

శ్రీ పి. నందరయ్య : ఆ grave issues ఏమిట? House నుండి వచ్చిన మేము మాత్రం అలాంటివి. Grave issues వస్తాయి అంటే దానిని ఏమి వదిలి? House నుండి అన్ని grave issues వస్తాయి.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : శ్రీ నందరయ్యగారు wrong presumption రోపణలు చేస్తున్నారని మేము వదిలి allegations దానిపై పట్టుకుంటాము.

He is under the impression that we made the allegations. It is not that we made the allegations against him. The allegations made by the Member were enquired into by an Officer along with him.

వారు చేసిన allegation ను 'యిది చాల serious allegation, జాగ్రత్త' అని స్పీకరుగారు warn చేశారు. Even in the House, when he was making the wild allegation, 'జాగ్రత్త. నీవు చాల wild allegation చేస్తున్నావు' అని స్పీకరుగారు చెప్పారు. He was told that he would have to stand by it అక్కడనే 'నేను announce చేశాను Revenue Board Member ను తిసుకుపోండి, దయచేసి మీరు enquiry చేయించండి అని. 8,4 రోజులు వారిని పంపించాను వారి report కూడ నేను చదివాను. I never made any allegation against any member వారు, మీరు పోయి enquiry చేసుకువచ్చిన report నాకు ఆ revenue member గారి నుంచి వచ్చింది. I placed it. I gave the information to the House. అంతేగాని నేను ఎవరిపైన allegation చేయలేదు. The allegation was from the other side

శ్రీ వి. రత్నవణావతి : అధ్యక్షా, మొన్న సమావేశంలో ఈ విషయం ప్రస్తావనవచ్చింది. ఆ రోజున అందరు ఒప్పుకున్నారు. మీరు ఒప్పుకున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు, opposition వారు అందరూ కూడ నాకు అవకాశం యివ్వడానికి ఒప్పుకున్నారు. అటువంటప్పుడు మళ్ళీ దీనిపై ఎంత discussion ఎందుకు జరగాల్సివచ్చిందో నాకు అర్థంకావడంలేదు.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : I never accepted. ఊరికనే యిలాంటి information House ముందు యిచ్చే ఎలా? I don't think, it was ever asked. I never gave him. వారు నన్ను ఎప్పుడూ అడగలేదు.

శ్రీ వి. రత్నవణావతి : అసెంబ్లీలో మళ్ళీ అవకాశం ఇవ్వాలన్న ప్రతిపదన వచ్చింది. ఆ రోజున అందరు ఒప్పుకున్నారు. ఇచ్చేకూడదన్న ప్రశ్న వాటిదు. ఆ రోజు నేనన్నా తెల్లగాదు. దాని వారాయితో రెడ్డిగారు అడిగారు. ఆ proceedings నున్న తెలుస్తుంది. ఆ రోజు ఖచ్చితంగా ఒప్పుకున్నారు. మళ్ళీ ఇది పైన discussion ఎందుకు?

Mr. Speaker : I shall go through the proceedings. I feel that the hon. Member...

శ్రీ వి. రత్నవణావతి : గౌ. సమావేశంలో...

మిస్టర్ స్పీకర్ : Serious గా మీ మీద విమర్శిస్తూనే నాకు భావించలేదు. Report కు గురించి మళ్ళీ అదంతా చెప్పి అది అవునా, చాలా అది

*Adjournment Motion Re
The high-handed behaviour of the
Circle Inspector of Police, Suryapet,
Nalgonda District*

అవసరంలేదు. మీ మీద చేసినటువంటి personal allegation గురించి మాత్రం explain చేయడానికి అవకాశం అవసరమా? అటువంటిది ఏదైనా ఉన్నదా? అనేది నేను ఆ record చదివి ఎల్లుండి చెప్పతాను. I shall only give time to explain yourself. తక్కినది ఏదో మీరు చెప్పారు, వారు record చేశారు. అది అయిపోయింది. Officer లు ఏమిచేయలేదు అన్నారు. మీ రెమి Officers చేశారని case పెట్టడం లేదు. మీ మీద వారు case పెట్టడం లేదు. అది నేను ఎల్లుండి చెప్పతాను. That is all

ANNOUNCEMENT RE :

Change in party position

Mr. Speaker : I have received the following letter from Sri Raja Veerabasava Chikka Rayal, Raja of Punganur :

“I have joined the Congress Legislature Party and, therefore, I may be allotted a seat on the Treasury Benches.”

He will be allotted a seat on the Treasury Benches.

ADJOURNMENT MOTION RE :

The high-handed behaviour of the Circle Inspector of Police, Suryapet, Nalgonda District

Mr. Speaker : I have received notice of the following adjournment motion from Smt. A. Kamaladevi and Sri G. Yellamanda Reddy :

“We herewith give notice to move a motion to adjourn the House to discuss a matter of urgent public importance viz

“The high-handed behaviour of the former Sub-Inspector of Police (present Circle Inspector), Suryapet, Nalgonda District, who, with a batch of ten constables raided the house of Sri B. Narasimha Reddy, M.L.A. in his own village, Kariyavala in Suryapet Taluk on 12-4-59 at 8 p.m. and beat the inhabitants and created havoc.”

When will the hon. Chief Minister give information on this?

Sri N. Sanjeeva Reddy : If you give me three or four days' time, I shall get the information.

Mr. Speaker : I shall post it to the 10th August 1959.

**CALLING ATTENTION TO MATTERS OF
PUBLIC IMPORTANCE RE :**

*high-handed behaviour of the Police Circle
Inspector of Mulug Taluk, Warangal District*

Mr. Speaker : I have received notice of the following motion under Rule 74 of the Assembly Rules from Sri S.V.K. Prasad and Sri S. Rajeswara Rao :

"We want to draw the attention of the hon. Home Minister to the high-handed and illegal activities of the Circle Inspector of Mulug, Warangal District, viz. Chandramouleswar Rao, by his help to those evicting tenants in Ghanpur, by hand-cuffing important leaders of Mulug Taluk Communist Party and parading them in this condition before the landlords, by openly propagating on behalf of the landlords against Communist Party Leaders and M.L.As."

The motion is posted to the 7th August 1959.

*Distribution of agricultural loans to the tune of
Rs. 16 lakhs to the Ryots of Guntur District.*

Mr. Speaker : I have received the following motion under Rule 74 of the Assembly Rules from Sri B. V. Sivaiah and Sri Kolla Ramaiah :

"We would like to draw the attention of the hon. Minister for Agriculture to the following matter of urgent public importance, with your kind permission :

"The Government (State) have allotted Rs. 16 lakhs for distribution as agricultural loans to the ryots in Guntur District for this year. The season for application of manures has already been commenced. An amount of about Rs. 8 lakhs was sanctioned by the District Agricultural Authorities by 25-7-59 from the commencement of the season, for the purchase of chemical fertilisers. These loans have to be disbursed only in the shape of fertilisers. The District Co-operative Marketing

*Extension of time for presentation of the
report of the Regional Committee on
the Panchayat Samithis and
Zilla Parishads Bill, 1959*

Society, Guntur is the Chief Distributing Agency of the chemical fertilisers. The District Co-operative Marketing Society is flatly refusing to supply the chemical fertilisers to the loanees by honouring the loans sanctioned by the District Agricultural authorities. The Society is selling the fertilisers through their agencies by way of cash sales. Thus the needy ryots, who are in distress are put to much inconvenience and hardship. When this matter was brought to the notice of the District Agricultural authorities, they expressed their helplessness in securing the fertilisers to the loanees. Thus almost all loanees are in wilderness to get the fertilisers in the right time. It was reported that the District Agricultural Authorities were able to disburse an amount of Rs. 80,000 only out of an allotment of Rs. 16 lakhs by 24-7-59.

Hence the need for calling the attention of the hon. Minister for Agriculture to this matter of urgent public importance and to urge upon the hon. Minister to give immediate orders to the District Co-operative Marketing Society, Guntur to honour the loans sanctioned by the District Agricultural Authorities and to distribute 80% of the chemical fertilisers allotted to them to the loanees till the entire loan is disbursed.'''

The motion is posted to the 10th August 1959.

MOTION RE:

*Extension of time for presentation of the report of the
Regional Committee on the Panchayat Samithis and
Zilla Parishads Bill, 1959.*

Sri K. Brahmananda Reddy : Sir, I move that the time for presentation of the report of the Regional Committee on Panchayat Samithis and Zilla Parishads Bill, 1959 be extended up to 5th August, 1959.

Mr. Speaker : Motion moved.

శ్రీ కె. బ్రహ్మచంద్రారెడ్డి. మొట్టమొదట సభవారు 5 వ తేదీ వరకు time
యిచ్చారు. 31 వ తేదీన general discussion మొదలుపెట్టారు. తరువాత
clause by clause తీసుకుంటామని వుద్ధిచాటింది (1-5-59) చూచుచా
వేళారు. ఇందవతేది ఆదివారము అయివందను, అందుకే సోదవసక్తులు

*Motion re
Extension of time for presentation of the
report of the Regional Committee on
the Panchayat Samithis and
Zilla Parishads Bill, 1959*

3rd August, 1959

9

చాలామంది ప్రక్కనేవున్న సమ స్వంతగ్రామములకు వెళ్ళినట్లుగావుంది. అందుచేత ఆరోజున 'కోరం' లేకపోయింది. ఇవ్వాలి మళ్ళీ 4 గంటలు సమావేశం జరుగుతున్నది బహుళః యివాళ యిది పూర్తి అవుతుందనుకుంటాను. ఎందుకైతే నా మంచివని యింకొకరోజు అదనంగా 5th వరకు time యివ్వాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : తిరిగి ఎప్పుడు take up చేస్తామంటారు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఇవాళ 3rd. బహుళః యివాళ ఆయిపోవచ్చును. అందువలన 5th న మొదలు పెట్టడానికి అవకాశములంటుంది.

శ్రీ పిల్లలమిశ్ర పంకజేశ్వర్లు (నందిగూడ): అధ్యక్షా, వారు move చేసిన motion, రిజిస్టర్ కమిటీ తరపున యిక్కడ report submit చేయడానికి time extend చేయడానికి మాత్రమే సంబంధించినది. Consideration కు కూడా ఆ మేరకే పరిమితమై పుంటారనుకుంటాను. అయితే ఎప్పుడు తీసుకోవాలి Business Advisory Committee? యీ మొదలైన విషయాలు తరువాత వస్తాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : వేను announce చేయడం కొరకు వారిని అడిగాము. మీకు work పుండాలిగామరి? అందుకని ఎప్పుడు తీసుకుంచామని general గా అడుగుతున్నాను. అంత కంటే మరేమీలేదు. పదే పదే వేదిన present చేస్తారు.

శ్రీ జి. విజయలక్ష్మి (కవిరేణి): Regional Committee తన రిపోర్టును యివ్వాలి present చేయవలసివున్నది. ఎందువలన ఆలస్యం అయిందో మంత్రిగారు చెప్పలేదు. ఆదివారమని, కోరం తదని ఏమో చెబుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అదంతా ముప్పుడు అవనడంలేదు. మంత్రిగారు time అడిగాడు. మీరుకొమ్మయిస్తాడా? (Interruption) ఇప్పుడు.

శ్రీ జి. విజయలక్ష్మి (కవిరేణి): అధ్యక్షా, మీరు చెప్పండి నిజమే. కానీ ఇక్కడ ప్రతిభక్తం యొక్క హక్కుల ఏమిటి? అనే ప్రశ్న వస్తుంది. వేదలం ఆదివారం అనడంవలన అనిపిస్తోంది మంత్రిగారు చెప్పారు. అప్పుడు అంతా పోయి ఆయోజనం ప్రతిభక్తం అనివయ్యమై కాగ్రూర్ తీసుకుందా? అయితే అది నిజమేగా? తీసుకురావడానికి ఏమే ప్రయత్నం చేసింది? అదేది ముఖ్యమైన విషయం. అది

*Extension of time for presentation of the
report of the Regional Committee on
the Panchayat Samithis and
Zilla Parishads Bill, 1959*

కొంత సంకయాస్పదంగా వున్నది. ఈ విషయాన్ని నేను ఎమ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమణ్ణి వెంకటేశ్వర్లు : మెజారిటీ పార్టీ అయిన ప్రభుత్వ సభ్యులు హాజరు అయ్యారా? మనం Business Advisory Committee లో Leader of the House యొక్క అనుమతితో—వారు ఒప్పుకున్న తరువాతనే— యీ రిజల్ట్ కమిటీ proceedings ఫలానప్పుడు పూర్తికావాలని business fix చేసుకున్నాము. అది పూర్తి అయే జాధ్యత, రిజల్ట్ కమిటీ సమావేశం అదిగే జాధ్యత ప్రభుత్వపార్టీ మీద వుందా, లేదా?

Sri N. Sanjeeva Reddy : Mr. Speaker, Sir !.....

Sri Pillalamarri Venkateswarulu : I am on my legs, Sir.

*Mr. Speaker. : Yes. You are on your legs.
(Laughter)*

శ్రీ పిల్లలమణ్ణి వెంకటేశ్వర్లు : ఆ జాధ్యత అంతా ప్రభుత్వం మీదనే వున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అదంతా యిప్పుడు irrelevant. Pass అయిపోయింది. Now we shall go to the next subject. Flood situation మీద 2 గంటలు చర్చ వుంది.

శ్రీ పిల్లలమణ్ణి వెంకటేశ్వర్లు : On a point of order, Sir మీరు గ్రంథాల శాసన House యొక్క Business కు సంబంధించిన వివరాలు తెలిపారు. మనమంతా అప్పుడు fix చేసిన Business ప్రకారం సమర్థున్నాం. అవిధంగా fix చేసిన Business ను మార్చడానికి ఆ procedure వుంది. అది 42 నుండి 44 వరకు వున్న 'యాల్బుత్' వుంది. ఇప్పుడు ఆజేమి గవర్నమెంటు యిలాగ notice వారి చేశారు. Business of the House మార్చుతూ మనం 42 నుండి 44 వరకు వున్న యిల్లును follow అవ్వాలని వుంది. ఆ procedure follow వాడారు. Business Advisory Committee లో నిర్ణయించుకున్న విధంగా సభ్యులు prepare అయ్యారన్నారు. అలాగే అలా వాడుకగా Flood situation కు సంబంధించిన, Betterment levy కు సంబంధించిన అంశాలపై వాటికి చేసిన amendments వంటివి, అలాగే practical గా వుండే difficulties వంటి అంశాలపై చర్చిస్తూ

*Motion re :
Extension of time for presentation of the
report of the Regional Committee on
the Panchayat Samithis and
Zilla Parishads Bill, 1959*

3rd August, 1959

11

తీసుకున్నట్లుచేతే, అది నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలుచేసే ప్రతిపక్షము amendments వంటివిగానికి అవకాశములేకుండా చేయడమే జరుగుతుంది.

Flood situation కు సంబంధించి మేము తెచ్చించుకోవలసిన రిపోర్టులు చాలా వున్నాయి. అందువలన Flood situation సమస్య యివ్వాలి తీసుకొనడానికి విలువేదు. ఒక వేళ ఈరోజున business ఏమీలేదు అంటే అందుకు మూల్యాధ్యక్ష ఏమీలేదు. బాధ్యత అంతా ప్రభుత్వానిదే Business లేకపోతే యింకేమైనా చేయండిగాని, ఏదోఒకటి agenda లోకి తీసుకుంటామంటే— అది సరియైన పద్ధతికాదని మనవి చేస్తున్నాము, మనం తయారుచేసుకున్న రూల్స్ వున్నవి. రూల్ నెం 44 లో ఈవిధంగావుంది. No variation in the allocation of time order shall be made except on the request of the Leader of the House who shall notify to the House that there was general agreement for such variation which shall be enforced by the Speaker after taking the sense of the House, ఇది దింట్లోవున్న విషయం. మన Leader of the House ఈ కారణాలవలన మార్పుచేస్తామని చెప్పలేదు. కామక యిదివరకు Notice ల ప్రకారమే యీనాటి Business వుంటుంది ఈరకంగా business ము మార్పడం సరియైన పద్ధతికాదు, అందువలన—I request you to stick to the old order which yourself has accepted.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : Mr. Speaker, Sir, ఇంతకా అక్కడ Regional Committee లో pass కావడమే, కాకపోవడమూ అనేదానిలో మేమేమీ interest తీసుకోవడంలేదు. Government has nothing to do with it. It is a separately constituted Committee. The Chief Minister is not a member of that Committee. I am not taking part in the Regional Committee Proceedings. ఏమీ సంబంధంలేదు. అక్కడ ఏదో అనినా అది అలాంటిది ప్రభుత్వం చేతిలో. వారు చూడాలి చేయడం, consult చేయడానికి ఏమిటి అవసరంవలన ఏర్పడిన పరిస్థితి—అలాంటిదానికూ మూల్యంలేదు. ఏక్కడ, ఏమిలోనో ఇదికాదు యీ ప్రభుత్వం దానినికాదు బాగుడు. అవలంబించి దీనిపైనే వేస్తున్నారే ఇవిన్నవించాయి. అక్కడ పరిచయమందామని నచ్చాము, మీరు చేద్దామంటే చేద్దాం. లేదు—యీదినం holiday వున్నకంటామంటే— అందరూ వున్నకంటాం. వారు ఆకేవలం ఏమీలేదు.

I am not trying to force anything on the House. If the Leader of the Opposition also agrees we shall proceed with the work. If you say that we shall have

*Extension of time for presentation of the
report of the Regional Committee on
the Panchayat Samithis and
Zilla Parishads Bill, 1959*

a holiday for to-day, I entirely agree with you. Let the Leader of the opposition say something. I am prepared to accept it.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు తిల్లుమీద చర్చ సాగించడం కష్టం అవుతుంది, అక్కర్లేకంగా రావడంవలన ఈనాడు Flood situation వరకు మాత్రం చర్చించవచ్చు. Flood situation కు సంబంధించి ఆయా నియోజకవర్గాల మెంబర్స్కు కొన్ని రిపోర్టులు యిదవరకే అంది వుండవచ్చును. ఇక యిప్పుడు రిపోర్టులు తెప్పించుకొనడానికి అవకాశం లేదు. ప్రభుత్వంగనక ఈ 'ప్రవాహ సమస్య'కు సంబంధించి ఒక statement యివ్వగలిగితే యిప్పుడు యిది తీసుకుందాము. అక్కర్లేకంగా రావడంవలన మాకు అవకాశం లేక పోయింది అని ఘాత్రం ప్రభుత్వం చెప్పడానికి వీలు లేదు. ప్రభుత్వం అందుకు తయారయితే సభ్యులు డిమాండ్ పాల్గొంటారు. బిల్లులు మాత్రం ఈ రోజున తీసుకోకండి. చాటిని మీరు చెప్పటో, ఎల్లండికో చాయిదావేస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : సరే. ఇవాళ Flood situation మీద రెండు గంటల చర్చ ప్రారంభం చేద్దాం Bills రేపు తీసుకుందాము. సభ్యులు తాము యివ్వదలచే సవరణలు వేటి చాయించాలి అ గద. అ తోచితే అందరేమిచేసినా తప్పువులున్నాయి.

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి : రేపు ఉదయం 8 గంటలవరకు సమయం యిస్తే బాగుంటుంది. రాత్రికి మేము study చేయవలసి వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రేపు యిక్కడ ప్రవాహంలేదు. సభ్యులందరికీ distribute చేయవలసి వుంటుందని ఆ తీరుగా చెప్పాను. గౌరవనీయులయిన రెవిన్యూ మంత్రిగారు ప్రవాహమున్న మీద ఒక Statement చెప్పండి. తరువాత సభ్యులు discuss చేస్తారు.

శ్రీమతి సి. అన్నప్పరాజు (ఆర్డీ) : Report copies సభ్యులకు distribute చేసే అవకాశం వుందా ?

Mr. Speaker : The question is

"That the time for presentation of the report of the Regional Committee on Panchayat Samithis and Zilla Parishads Bill, 1959 be extended up to 5th August, 1959."

The motion was adopted.

Mr. Speaker : Now we go to the next subject viz., flood situation.

DISCUSSION ON THE FLOOD SITUATION

రెవిన్యూమంత్రి (శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి) : అధ్యక్షా, గత మాసము 22 వ తేదీనాటి రాత్రి అధికవృష్టివలన, బుడమేరు, ఎఱ్ఱకాల్వ, ఎనమదుట్టు, తమ్మిలేరు నదులు ఒకేసమయమందు ఉప్పొంగడమువలన అనేక చెరువులు, కాల్వలు తెగి అనేక గ్రామాలకు, భూములకు, రోడ్లకు అధికనష్టము కలిగినది. మొత్తం ఎనిమిది తాలూకాలలో యీవిధమైన నష్టము కలిగినది. అవి— తణుకు, కొవ్వూరు, ఏలూరు, తాడేపల్లిగూడెం, నరసాపురం, భీమవరం, రాజమండ్రి, కైకలూరు తాలూకాలు. చివరితాలూకా కృష్ణాజిల్లాలోనిది. తక్కినవి West Godavari లోనివి. ఈ ఎనిమిది తాలూకాలలో అనేక గ్రామాదులకు నష్టం కలిగినది అన్ని జిల్లాలలో మొత్తం 116 గ్రామాదులకు నష్టం కలిగినది. విజయవాడ తాలూకాలో 7 గ్రామాలకు నష్టం కలిగినది. కైకలూరు తాలూకాలో మాత్రం ఎన్నిగ్రామాలకు నష్టం కలిగిందో సంఖ్య తెలియలేదు. నేను కైకలూరు తాలూకాకు వెళ్ళి కొన్ని గ్రామాలు చూశాను. అక్కడి భూములన్నీ తిరిగిచూశాను. కమ్మ గడ్డితో కప్పవేయబడిన ఇండ్లు, 7,051 వరకు నష్టమైనవి. పెంకుటిళ్ళు 400 వరకు నష్టమైనవి.

భూములు 29, 30 తేదీలలో నేను జిల్లాలలో పుండ్లగా, సేవ్యం చేస్తున్న భూములు 84,118 ఎకరాలవరకు మునిగిపోయినట్లుగా పాకు రిపోర్టులు వచ్చినవి. రిపోర్టులు రానినాటిని అంచనా వేసి చూస్తే దాదాపు ఒక లక్ష ఎకరాలవరకు నష్టమైపోయినట్లుగా తెలుస్తున్నది. చెరువులు తెగివని, కుంటలు తెగినవి, అనేక రోడ్లుకూడ తెగినవి. మైనర్ ఇరిగేషన్ చెరువులు మొత్తం 180 వరకు తెగిపోయినవి. నెడదపోట్ల ఏలూరు మధ్య ఒక నోట రైల్వేలైను తెగిపోయింది. మనుష్యులకుమాత్రం ఎవరికీ నష్టం కలుగలేదు. 80 వార్డులకు నష్టంలేదు. అవి చనిపోయినట్లుగానీ, మరొకవిధంగా గాని వార్డులు రాలేదు. మొత్తముమీద నాటి యజమానులకు మాత్రం అవి దొరకలేదు. నీళ్ళువచ్చిన ఊళ్ళలో కాటికి పార్శ్వమైనంత, క్షుద్రగా తీయించివేయడానికి శత్రువుగావున్న నదు ప్రయత్నాలు చేశారు. వరదలు వచ్చిననాటినుండి నాలుగుదిసాలవరకు వరదనాటినుండి అంతరించిపోయినవలన కూడ శత్రువుగావున్న నదులు చేశారు. తాలూకానుకు గ్రామస్థుల చంపామూలమున యిది జరుగబడినది. ఒక వెయ్యిరూపాయలు శత్రువుగావున్న అను discretion fund నుండి అర్హులెట్టారు.

ఇంత కోర్టెరులో ఏకమంచూర్తగా జరిగి పొంగివచ్చి భూములకు నీరిపోయినది. అందువలన వాం నష్టము కలిగినది. కోర్టెరు యంతర కాలము ఎల్లవరకే గరిష్టవలన, మునిగిపోయినది ఒక లక్ష ఎకరాలు అని తెలుస్తున్నది. అందుకు తూట ఒక ఎకరాలో 30 వేల ఎకరాలకు మూడం ఏలిన నష్టం

కలుగకుండా సామాన్యంగా (వరదలు లేనప్పుడు) పెంట పెండుతుంది నా అభిప్రాయం. మిగిలిన ఎకరాలలో పెద్దనష్టంతో పెంట పెండుతుంది. మొత్తంమీద 20 వేల ఎకరాలలో వంట పండికపోవచ్చునని తెలుస్తున్నది. నీళ్ళు తొందరగా పోయినట్లయితే వీటిలో కొంతవంట పంపవచ్చు నీళ్ళు చాలరోజులు నిలిచినట్లయితే 20, 25 వేల ఎకరాలకు నష్టము కలుగవచ్చు. నేను యీ గ్రామాదులన్నీ చూసేప్పుడు నా వెంట అనేకమంది కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు, M.L.A. లు, రమ్యూనిష్టు కార్యకర్తలు, ప్రజాసామాన్యంలో చాలమంది వున్నారు 'ఏమి కావాలి' అని నేను కోరితే వారు దాన్ని సూచనలు చేసినారు. అసూచనల ప్రకారం నేను కల్చెర్నుగూరితో—'సాధ్యమై నంతవరకు మీకు ప్రభుత్వమునుండి అంగీకారం లభిస్తుందనే పుద్గేశం'నే నీరు సహాయ కార్యక్రమాలను ప్రారంభించవలసివడి. నేను హైదరాబాదుకుపోయి అడ్డర్ను పంపిస్తాను' అని చెప్పాను.

కమ్యూనిష్టులు, కాంగ్రెసువారు, యిండిపెండెంట్ వారు సెలియట్లను అభిప్రాయాలు, కోరిన కోరికలను వేరువేరుగా తీసుకుని ఒక లిస్టు రచించుచేసి, వారు కోరిన కోరికలు యిందుమించుగా అన్నీ తీర్చవలసి, దిగా ముఖ్యమంత్రి గారి ఎదుట ఒక రిపోర్టు పెట్టినాను. ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రి గారు దానితో ఏకీకరించినారు. ఇవాళనే అడ్డర్ను పంపబడుతున్నది. వారు కోరిన కోరికలు, ప్రభుత్వం అంగీకరించిన విషయాలు ఏవో చిటికె నా మిస్ట్రు లకు సంతృప్తి కలుగుతుందని భావిస్తున్నాను. మొదటి విషయము - ఎన్ని యిండ్లు నష్టమైనవో - అవి పెంకుటిళ్ళు గాని, రమ్మలతో కప్పిన యిళ్ళుగావి - (7,081 కమ్మతో కప్పిన యిళ్ళు, 400 పెంకుటిళ్ళు) వారందరికీ యింటికి 80 రూపాయల చొప్పున గత సంవత్సరం ఏ విధంగా అయితే యిటువంటి పందర్బారంలో ప్రభుత్వం యిచ్చిందో, అదే విధంగా ఇప్పుడూ యివ్వవలయునని ప్రభుత్వం అంగీకరించినది. అంతేగాక - పెంకుటిళ్ళు పోయిన వారు యింకా ఎక్కువ కావలయునంటే, ఐదువందల నుండి, వెయ్యి రూపాయల వరకు తక్కువ యివ్వడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. ఆ విధంగా అడ్డర్ను యిచ్చింది.

ఎక్కడయితే పంటలు పండకుండా పూర్తిగా నష్టము జరుగుతుందో, అక్కడ కిమ్మలు సూఫీచేయుటకు ప్రభుత్వం అంగీకరించినది.

ఏ ప్రదేశంలో పంటలు నష్టమవుతవో వారికి రెండవ పంటకు నీళ్ళు supply చేయుటకు ప్రభుత్వం అంగీకరించినది. కొన్ని స్థలాలలో వున్న నల్లలు అప్పుడప్పుడు తెగిపోతుంటాయి, వాటిని తగకుండా కట్టించవలసిందిగా కొంత నుండి కోరారు. అవిషయం ప్రభుత్వం ఇంజనీర్లకు తెలియజేసినది. అసంపూర్తిగా నున్న కొన్ని కాల్వల విషయం తెలిసి వాటిని పూర్తి చేయవలసిందిగా కోరారు. తొందరగా proportional పంపవలసిందిగా యింజనీర్లకు ప్రసాదించి ప్రభుత్వం. ఆ

proposal వచ్చిన తరువాత ఆ కార్యక్రమాలను వెంటనే అమలుజరుపుటకు ఆర్డరు యిచ్చేందుకు ప్రభుత్వం అంగీకరించింది.

కొందరు 'మాపంటలు వరదలవల్ల మునిగి పోయాయి, రేపా ఎల్లుండో తెలుతాయి; కొంతపంట పండుతుంది కాని అమోనియంసల్ఫేటు ఇస్తే మునిగి నందుకు నష్టంలేకుండా పండించుకుంటాము' అని అన్నారు. అందుకు గూడా ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. భూములు మునిగినవారికి మనిషి ఒక్కంటికీ రు. 50 లు ఇవ్వవలెనని కోరారు ఇండ్ల విషయంలోను ఉచితభోజనాలు, పరిసారు మొదలైనవి ఇవ్వడానికి అంగీకరించారు. కాబట్టి రు. 50 లు ఇచ్చే అవసరంలేదని ప్రభుత్వం అంగీకరించలేదు. 'సహకారసంఘాలు బాగా పనిచేయడంలేదు, మాకు ఇచ్చే సహాయం సహకారసంఘాలద్వారా ఇవ్వవద్దు, రివెన్యూ, పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్ట్ మెంట్ ఇవ్వండి' అని కోరారు. దానిని కూడా ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. పోరంబోకులలోని తాడిచెట్ల కమ్మలు, రత్నెలు ఇవ్వాలని కోరారు. ఎందు తాడిచెట్ల కర్ర, ఆకులు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. వారు ఒక ఆశ్శేషణచేసినారు 'సమీపంలోని గ్రామాలవారు ఉద్దేశపూర్వకంగా కాలువల కట్టలు తెగగొట్టినారు; అందువలన మా గ్రామం చుట్టపడింది, వారు తెగగొట్టకుంటే నష్టం కలిగేది కాదు' అని. తెగగొట్టినమాట నిజమే. కాని వారి ఊరి మీదకు నీరు వస్తుంటే తమ ఊరు మునిగిపోతుందేమోనని తెగగొట్టారు కాని ఇతర గ్రామాలకు నష్టం కలిగించాలనే దురుద్దేశంతో తెగగొట్టలేదని నా విచారణలో స్పష్టపడింది. తమ ఆస్తిని రక్షించుకోవడానికి ప్రతివారికీ హక్కు కలదు. కనిక అందులో ఆశ్శేషణలేదు. వారికోసేను ఆ విషయం చెప్పాను; వారూ అంగీకరించారు. ఏ ప్రదేశాలలో పంటలు నష్టపడ్డాయో ఆ ప్రదేశాలలో బీదవారికి కూలి దొరుకదు కనుక relief పనులమైనా పెట్టవలసిందిని వారు కోరారు. అందుకుకూడా ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. మైసర్ ఇరిగేషన్ క్రింద తెగిపోయినవి బాగుచేయడానికి కలెక్టరు ఒక లక్షరూపాయలు కావాలని అంచనా వేసి అడిగారు. ఆ లక్షరూపాయలు ఖర్చు అంగీకరించబడింది. పంటలు నష్టపోయిన ప్రదేశాలలో సాధ్యమైనంతవరకు రెండవ పంటకు నీళ్ళు ఇవ్వాలి; కొన్ని ప్రదేశాలలో పంటలు పూర్తిగా నష్టపోతాయి; కొన్నిచోట్ల కొంత భాగమే నష్టం అవుతుంది; కొన్ని చోట్ల నష్టపడవు. ఈ విషయం ఇదివరకే మనవిచేసాను. ఎంత భాగం నష్టమైనదో ఇప్పుడు తెలియదుకాని పంటలు సిద్ధమైన తరువాత తెలుస్తుంది. పంటనుచూచి నాలుగణాల పంటకంటే ఎక్కువపండిన చోట్ల శిస్తు ఏమీ ఇవ్వనక్కరలేదని నాలుగణాలకంటే ఎక్కువ పండినచోట్ల సగంశిస్తు వసూలు చేయవలసిందని ఇప్పుడే కలెక్టర్లకు ఆర్డరు ఇవ్వబడ్డని. కాలువకట్టలు ఏపైరే తెగిపోయినవో వాటిని వెంటనే బాగుచేయడం ప్రారంభించారు. నిన్ననే మాకు రిపోర్టులు

వచ్చాయి కాలువకట్టలు సంపూర్ణంగా తాగుచేయబడ్డాయని. అట్టివారికి వరినారు నష్టం చేయాలని ప్రాశ్నారు. ప్రజలు తమకు అర్హత లేనది అప్పుడు, ఒకటి, వరినారు దొరుకదు. దొరికినా మేము మరల నారు పేగు పోయినా లేము. ఉన్నదానిని దక్కించుకోవాలికాని క్రొత్తగా నేను అవకాశం లేదని అక్కడ ప్రజలు చెప్పారు. అయినప్పటికీ వ్యవసాయ శాఖవారి ఎక్కడక్కడ నారు దొరికినా కోరినవారికి ఇవ్వవలసిందని అర్థమై ఇచ్చుకు అంగీకరించబడ్డది. రైతులూ తాలూకావివరాలు తెలియనప్పటికీ, ఇదేవిధంగా ప్రజలూ విజయవాడ తాలూకాలో అమలు చేయబడాలని కృష్ణాగిల్లా రైతులకు అర్థమై ఇవ్వబడ్డది. వీలన్నింటిగురించి అర్థమై జారీ అవుతున్నాయి. కాలువల కట్టలు రయారయనాయి. చెరువులు, ఇతర వైసర్ లాగానే ఉంటాయి అర్థమై పోతున్నాయి. ఈ విషయన్నీ అర్థమై పోకముందే ప్రారంభం. గా. అర్థమై పోయిన తరువాత పూర్తిచేయబడుతాయి. ఈ విధంగా వారి అన్ని అవకాశాలు కల్పించబడ్డాయి. అన్ని విధాలా సహాయం చేయబడింది. రైతులకు టిక్కిరు, కిరిలు నల్పిడి ఇవ్వాలనే ఒక్కోరిక తప్ప వారు ఎరగ పోయిరి అన్నీ అంగీకరించబడ్డాయి. సత్వరంగానే వారి పాథలు నివారణ అవుతున్నవి అనేది చెప్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మార్పుగోదావరిజిల్లా ఉంటా ఇంది లో ? లేదురా ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి : మార్పుగోదావరిజిల్లా కేమీ నష్టం ఉంటుందేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కృష్ణానది గుంటూరు జిల్లాలో ఏమైనా నష్టం ఉందా ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి : పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో అది తాలూకాలు, కృష్ణా జిల్లాలో రెండు తాలూకాలు తప్ప ఎక్కడా నష్టం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అందువల్ల మార్పుగోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలు చెందిన సభ్యులను ఈ సర్వేలో ముట్టాడనివ్వవలసికోలేదు. పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలు చెందిన సభ్యులనే ముట్టాడనిస్తాను. ఈ విషయమై యీ అంగీకరించాను. ఇక ఏమీ చెప్పకండి.

శ్రీమతి పి. అమ్మన్నరాజు : వాషేరు ఇవ్వలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇవ్వకపోయినా మీ వేరు చేసాను. ప్రైగా మీరు lady member. You will claim special privileges. అందరివరపున 'వేరే'నంటాయి.

శ్రీ పి. వి. ఎస్. హనురాజు (కొత్తపేట) : మార్పుగోదావరిజిల్లాలో కూడా వరిదలు వచ్చాయి. ఆ విషయం కూడా ఇందులో చేర్చకూడదా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇంకొకటి రాను. allow చేయను.

శ్రీ జి నరసింహమూర్తి (అమలాపురం-జనరల్) : ప్రభుత్వం వద్ద సమాచారం లేకపోవచ్చును. కాని తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో కూడా వరదలు వచ్చాయి. నష్టం కలిగించి ఈ వివరాలను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చేందుకై నా అవకాశం దివ్యానికి పోరుచున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడలచుకోలేదు.

శ్రీ ఎన్ శ్రీనివాసరావు (తాడేపల్లిగూడెం-రిజర్వ్) : ఈ చర్చలో పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో ఇరిగేషన్ కు సంబంధించిన విషయాలు చాలావస్తాయి. ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు కూడా చర్చ సమయంలో ఉండేట్లు చూడాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. యస్. ఆర్. సిహెచ్. వి. పి మూర్తిరాజు (పెంటపాడు) : ఆధ్వర్య, 22 వ తారీఖు రాత్రి సుమారు 20" వర్షము, సురవడమువల్ల పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో ఉప్పటముగా వరదలు వచ్చి అనేక గ్రామాలు చాలా నష్టపడినవి ఏలూరు తాలూకాలో 80 గ్రామాలు, తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలో 50 గ్రామాలు, భీమవరము తాలూకాలో 50 గ్రామాలు, తణుకు తాలూకాలో 20 గ్రామాలు, కొప్పుూరు తాలూకాలో 10 గ్రామాలు. నరసాపురము, తాలూకాలో 10 గ్రామాలు సుమారు 170 గ్రామాలలో సుమారు ఒక లక్ష వది వేల ఎకరాల వరకు భూమి మునిగిపోయినది దీనివల్ల నష్టపడిన ధాన్యము విలువ 8 కోట్ల రూపాయలవరకు ఉంటుంది. ఇండ్లు పగైరా సామానాలు నష్టపడిన చాటి విలువ సుమారుగా రెండు కోట్ల రూపాయలుంటుంది. రోడ్లకు కలిగిన నష్టం కోటి రూపాయలవరకూ ఉంటుంది. దీనికి కావలసిన చర్యలు వెంటనే తీసుకోవలసిన అవసరముంది. రెవిన్యూ మంత్రిగారు అన్ని విషయాలు సాకల్యముగా చెప్పారు. కొద్దిమ ప్రాంతంలో జరిగిన నష్టం గురించి వివరంగా చెప్పడానికి తైము చాలు. కాని ఉన్న కొద్ది తైములోనే కొద్దిగా చెబుతాను. తణుకు తాలూకాలో దువ్వ, అల్లిలి, కొమ్మర్రు వగైరా గ్రామాలు, కొప్పుూరు తాలూకాలో శింగవరం, తాళ్ళపాలెం వగైరా గ్రామాలు, తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలో కాకినాడ, కేళవరం, రావిపాడు, రావలపర్రు, చారాయణపురం, ఉంగుటూరు వగైరా గ్రామాలు, ఏలూరు తాలూకాలో ఏలూరు, చాటపర్రు, కైకరం, పూళ్ళ, భీమడోలు వగైరా గ్రామాలు, నరసాపురం తాలూకాలో కొప్పర్రు, వేతపూడి వగైరా గ్రామాలు, భీమవరం తాలూకాలో భీమవరం, గుణుపూడి, ఎండగండి వగైరా గ్రామాలు, తాడేరు ఎనమధుర్రు వగైరా గ్రామాలకు నష్టం కలిగింది. ఈ గ్రామాలకు కావలసిన relief గురించి చాలా వరకు మంత్రిగారు చెప్పారు. అది సరిపోదు. 80 రూపాయల చొప్పున ఇంట్లో

అధమము మూడు లక్షల రూపాయల వరకు ఉంటే సేగాని సరిపోదు. చెరువుల మరమ్మత్తులకు ఒక లక్ష రూపాయలు మంజూరుచేశారు. పది లక్షల రూపాయలు అయితేగాని సరిపోదు. ఇప్పుడు కట్టుకునే నిమిత్తం loans కోసము ముసూరు 20 లక్షల రూపాయలైనా కావాలి. ఇవికాక loans, పన్నులు వగైరా అన్నీ 1960 వ సంవత్సరం జూన్ నెలవరకు postpone చేయవలసిన అవసరముంది. పంచాయితీ బోర్డు రోడ్డు చాలవరకు పోయాయి. పిటికీ full grants 10 లక్షల రూపాయలు, టిల్లా బోర్డు రోడ్లకు 20 లక్షల రూపాయలు, ప్రావేన్ రోడ్లకు 30 లక్షల రూపాయలు, మొత్తంమీద 60 లక్షల రూపాయలు ఉన్నే సేగాని పూర్తయేటట్లు కనపడడము లేదు. దీనికి కావలసిన చర్యలు పెంటనే తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో మురుగు కాలువలు మరమ్మత్తు తగినంతలేక వర్షములు పచ్చినప్పుడల్లా వరదలు వచ్చి నష్టము సంభవిస్తున్నది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ముసూరు 20-30 మురుగు కాలువలు తవ్వవలసినవి ఉన్నాయి. ఈసంవత్సరం అధమ వత్సం 50 లక్షల రూపాయలైనా యిచ్చి మురుగుకాలువలు త్రవ్వించవలెనని కోరుతున్నాను. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ప్రతిసంవత్సరము వరదలవల్ల 5-6 కోట్ల రూపాయలు నష్టం కలుగుతున్నది. కాబట్టి మురుగుకాలువల గురించి చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మురుగుకాలువల పేర్లు ప్రాంతాల విన కాలు వెళ్ళాలంటే అవ్వకుండా వారు యిచ్చిన వ్యవధిచాలదు. కోల్లెరు ప్రాంతాలలో ముంపువచ్చినప్పుడు చదువుకునే పిల్లలకు తిండికూడా లేకుండా ఉంది కనుక రూపాయికి రూపాక పోతున్నాడు. చారిక ఉచితబోధన సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేయడము చాలా అవసరము. ఉపాధ్యాయులు ఉన్న కాటాకుయిల్ల వరదలవడంవల్ల చారిక వస్తుకలిగినది. ప్రెస్టోక్ ముగ్గా ఉపాధ్యాయులకు quarters కట్టడానికి ఏర్పాటుచేయాలి. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు త్రీచకు (lady teachers) యిప్పుడు కట్టడానికి గ్రాంట్లు యిస్తున్నారు. అదేమోచారికా వురుకులకుకూడా వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో యివ్వవలసిన అవసరమున్నది. ఇక మురుగు కాలువలవల్ల వచ్చే అపారధర ములమీద భయపడడము కోసము కోల్లెరు ప్రాంతాలలో మురుకాలవలకు శిక్షాగారం ఏర్పాటుచేయాలి. నిజాని యంతా నిలువన్న ప్రభుత్వమంటున్న ముందుగాయినే కొంతవరకు ముంపు ఏకాగరం ఏర్పాడానికి అవకాశ ముంటుంది. ఉన్నతమైన drain వదిల్చి వయదాల్చి ప్రారంభించి నాలుగు లక్షల రూపాయలు మాత్రమే ఉన్నట్లుగా 50 లక్షల రూపాయలు ఉన్న పేర్లో పంటనే పండితేట్లు చూడాలి. బుడమనం diversions ప్లీమ్ ఉయోదైచానాని వరదలవల్లములేదు. కానీకే R.R.లమీద అవసరం. హైదరాబాద్ would-purpose scheme ఏర్పాటుచేసినప్పుడు ఏదో ఏదోకంటా ఉదాగదు. కాటాకాలూ పంటల ప్రభుత్వంకే అదే facilities ఉంటే చాలా ము. కోల్లెరులో

ధాన్యం మునిగిపోకుండా పడవలు పోవడానికి ఏర్పాట్లు చేయాలి. వ్యవసాయ ములో రెండవవంటకు permanent zone యివ్వడానికి సహాయం చేయడము, జాతులుగాని పంటలుగాని పెంచడానికి ఏర్పాట్లుచేసి ముంపు ప్రాంతాలవారికి వృత్తులు కల్పించాలి వర్షాకాలములో అక్కడన్న ప్రజలకు ఏ సహకారమూ లేదు టులి చేసుకుందామంటే వీలులేక యితర స్థలములకు వెళ్ళిపోవలసి వస్తున్నది. Birds sanctuary పెట్టడానికిలాడా అవకాశ మున్నదని ఆస్కీములో చెప్పాము. గానికి మరియైనచర్యలు తీసుకోవాలి కావలసిన relief measures వెంటనే ఏర్పాటుచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను స్కీములను విచారణ చేసేటప్పుడు P. W. D. పేరే Irrigation పేరే, ఇంకో Department పేరే, separate గా విచారణ చేయడము జరుగుచున్నది దానివల్ల ఉపయోగములేదు, అన్ని Departments కలచాలి. స్థానికంగాఉన్న non-officials యొక్క సలహాలను తీసుకొని combined schemes కయ్యాగచేస్తే ఉపయోగం ఉంటుంది, విడదీసి విచారణచేసి విధానము ఉన్నంతకాలము కొల్లెరు ముంపు ప్రమాదమును అరికట్టేస్థితిలో ఉండము. ఈ విషయములో తగిన చర్యలు తీసుకుంటారని ఆశిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ ధను. హాశిగంద్రప్రసాద్ (కణికు): అధ్యక్షా, వరదల్లో విషయములో మన ప్రభుత్వము తరపున రెవెన్యూకాశామాన్యములు ఆయా జిల్లాలకు వెంటనే వెళ్ళడము, అక్కడ అన్ని గ్రామాలలో విలయనంతవరకు పర్యటన చేయడము, అక్కడ statistics చాలవరకు వదిలి వినిపించడము జరిగింది. ప్రభుత్వముచాలు సడటనే జరిపించిన చర్యలకు నేను హాదిఫి మనఃపూర్వకముగా అభినందిస్తున్నాను. ఇప్పుడు చాలవరకు ప్రభుత్వము చేయగలిగింది చేసినదని చెప్పడానికి సందేహము లేదు. ప్రతి సంవత్సరం వరదలు రావడం, వరదల కాలములో ప్రజలు పయములో బీతాగం చందడం జరుగుచున్నది. దీనికి కాళ్ళపరివారణ చేయడానికి వెంటనే మన ప్రభుత్వముచాలు తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఎంతయూ ఉన్నదని కోర్కె చెబుతున్నాను. ఏరకాలున, ఎలామంద్రు అందుకుంటావ. తప్పులేదు, అడమెరు సుఖముగా వరదలకు దారితీస్తుంది. ఏరకాలున విషయంలో జాతాకాలమునంటే మూ జిల్లాలో అందరినీ చెప్పిస్తూ సంగతి ప్రజలకూనికి తెలిపించమంటే రెండుమూడు వరదప్పుకాలమంటే రెండ్రప్రభుత్వముచాలు flood protection schemes కోసము బీ-టి పట్ల గూహించిలు క్లూయించిరంపవల్ల అనెముకు జరుగు తాయని ఆశించాము. కాని ఆ ముత్తమును 1½ కోట్ల రూపాయలకు తగ్గివి పండువల్ల అనుమిస్తుండు పనులు చేయడానికి వావకాశం లేకుండా ఉండగి ముఖ్యమంత్రిగారు కలసివారు. ఏమయివచ్చటి? పేరే ఏస్కీములోచేసా దన్న savings ను ఉపయోగించి ఏరకాలునకంటే రెవెన్యూయకు కలుపి

ముఖ్యం. ఎర్రకాలువ వంకరలతో కూడినది కాబట్టి పరదనీరు సకాలంలో చొచ్చుకొనడానికి అటంకంగా ఉన్నదని రైతాంగమువల్ల తెలుసుకున్నాను. కొన్నిచోట్ల ఆవసరమైతే గట్టు ఎత్తుచేసి బలపరచి వంకరలు నిడివిగాచేస్తే మురుగుక్రిందికిపోవడానికి అవకాశముంటుంది సందమూరునుంచి ఉప్పుటేరు వరకు rough stone packing చేసి cement తో grout చేస్తే వర్షాకాలం నీటతాకిడికి చెడిపోకుండా ఉంటుంది. దానికి చర్యలు వెంటనే తీసుకోవడం అవసరము. మంత్రిగారు తెలివించినట్లు చేసే సపోయము కాకుండా కొన్ని ఖూచులు పరదలవల్ల మేలుచేసుకుపోవడము, కొన్నిచోట్ల శుభ్రంగా కోసుకు పోవడం జరిగింది—అన్నిచోట్లా ఎకరమునకు 60 రూపాయలు యివ్వడానికి సాధ్యము కాకపోయినా అట్లా నష్టానికి గురిఅయినచోట్ల తప్పకుండా యివ్వ డానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని భమద్రాచర్ మురవిచేస్తున్నాను ఎనమదుర్రు కాలువ ప్రక్కగా ఉండడంవల్ల ఎర్రకాలువ, ఎనమదుర్రులోంచి కొల్లెరు ఉప్పుటేరువరకు మురుగుపోయి చాలా ఉధృతముగా వచ్చి పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో పెంజులకు చాలా నష్టము కలిగింది. 1955 వ సంవత్సరములో కూడా నా నియోజకవర్గములో సందమూరు, జగన్నాధపురము, దువ్వ గ్రామాలకు చాలా నష్టం కలిగింది. అదేమోదిరిగా అదే గ్రామాలు మళ్లీ నష్టానికి గురి అయినవి.

ఎనమదుర్రు ప్రెయిస్ బోర్డునువచ్చి గ్రామాలకు, కొల్లెరు, ఉప్పుటేరు వరకు రిటేటుమెంట్లు చేయించి సిమెంటుతో రిట్టము చేయించడము, గట్టు ఎత్తుగా పెరవడము ముదలగు సరైన చర్యలు వెంటనే తీసుకొనవలసినదిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈ Flood relief కింద 3 కొట్ల యిచ్చినా, యివ్వకపోయినా, యితర schemes ను అయినా, వారి funds ను అయినా నిర్మిస్తే ఈ ఎర్రకాలువ వలన నుండి ఎటువంటి నష్టము భావించా జగిత నడుపాయము చేయగలరని ఆశ్చర్యం ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు నా సమర్థితులు అన్నింటా మీరే చేస్తున్నాను.

క్రీమిటి ఏ ఆమ్మసాతా అయ్యతా. ఇతర సభ్యులు చెప్పినట్లు మన ముక్తాశ్రమ రంగాలెక్కువగా వెంటనే సరియైన ప్రాంతాలకుపోయి మూసి చేర్చినందుకు చాలా సందేహము. కాస్త తక్కువ మూసి తెల్పుచున్నాను. సాధ్యమయినంతవరకు ప్రజల పోషణలోకి తెచ్చడానికి చేస్తున్నాను. కాళ్ళాటి కమ్మనా చేసిన సపోయమునుండి కాస్త తక్కువ తీసుకు భాదాచా 2½ వ తేది తాళి వర్షాల వల్ల పప్పు తిన్నది. పొంగిర్రు ప్రభుత్వంగాను చచ్చి పుడు వారిని సేవకు పదో భర్తావర్తి వద్దనుండి తీసుకుని అది అదిగో చేయవలసి అభ్యర్థి. పొంగి సేవలో ఎవరూగిర్రు పొంగి అదిగో గాత సభ్యులు కలిగివచ్చి

తెలిగ్రాములు వచ్చినవి. ఆ తాలూకాలో గ్రామములు ఒకదాని కొకటి అంటుకొని వుంటాయి. సరైన రోడ్లు లేవు. ఎక్కువ చెరువులు, కాలువలు వున్న ప్రదేశము. ఎక్కువగా పంట భూములువున్న ప్రదేశము. వెళ్ళడానికి వీలులేని గ్రామాలు చాల వున్నవి. ఈ నీరు ఎచ్చటవలన రోడ్లు రసబడక అంతా జలమయిపోయి చాల బాధలకు ప్రజలు గురికావలసివచ్చినది. అంతా జలమయము అవడముచేత తినడానికి తిండిలేదుకదా తాగడానికి సరైన మంచినీరుకూడ దొరకక చాల బాధపడిరి చాల ఇండ్లు కూలిపోయినవి. పశువులకు సప్తము చాటిల్లినది. నిలవడానికి నీడలేకుండా అంతా సముద్రము ముడిది తయారై నది. ప్రభుత్వమునకు వచ్చిన రిపోర్టులు complete అయినాయని నేను అనుకొను. ఇంకా చాల వస్తాయి. కొంత ఇండ్ల మరమ్మత్తులకు సహాయము చేశారనుకొండి. మూర్తి రాజుగారు చెప్పినట్లు పెద్ద ఇండ్లు కూలిపోయిన వారికి రూ. 30 లు చాలద్దు ఇంకా బాగా సహాయము చేసినట్లయితే నీజమయిన సహాయము చేసినవారము అవుతాము, ఈవరదలు ప్రతినంవత్సరం వస్తున్నవే. పాతచే అని ఒకవిధముగా త్రోసివేసినట్లుగా, మేము అంతామూట్లాడినపుడు, మన ముఖ్యమంత్రిగారు అంటారు. అవి పాతవే కావచ్చు. వాటికి కాళ్ళతమయిన నీవారహోపాయాలను చేయకపోతే ప్రతినంవత్సరము సప్తము కల్లిస్తూనే వుంటాయి. గ్రామాలనుంచి బయటగ్రామాలకు పోవడానికి వీలులేకుండా నీటిమయము అయినది. వా నియోజకవర్గమునుంచి వచ్చిన వారిని అయో గ్రామాల సంగతి అడిగితప్పుడు ఒక గ్రామములోనివారు మరొక గ్రామములోనివాడు ఎలా వున్నారో వెళ్ళి చూడడానికికూడ కుదరలేదు. తెల్లముకారు తినములను తప్పలుగా చేసుకొని వెళ్ళి చూసి వచ్చివామని చెప్పారు. పరిశుభ్రప్రపానీగారు చెప్పినట్లు తాళ్ళుసహాయము చేయాలి. బుడమేరు పాతచేవచ్చు. అయితే మనలను అవి మరచిపోవు ప్రతి సంవత్సరము సప్తముకల్లిస్తూకుంటుంది. ప్రతినంవత్సరము ఎప్పుడెప్పుడు కాళ్ళతమయినవామయాలను చేయాలని కోరుచున్నాము. Reservoirs కట్టవరకు ఈ ప్రమాదము తప్పదు. ఎప్పటికీ relief కాకుండా ఇంకా సహాయము చేయాలి. మార్పుగోచరం కల్పించాలి. తమ చెప్పించి ఇచ్చినట్లయితే మూడు కోట్ల మన నిష్పకాడ కోటిమంది కైతులు నాతో చెప్పారు. ఇంకా చెప్పడాల్సియు పోషకాహారానికి అవకాశము వుంది. కాబట్టి ఆ grains మరొక supply చేయించాలని కోరారు. ఇలా అధికారులకు వగిన instructions వచ్చి నివారణ reports తెప్పించుకొని అధికారుల సహాయముచేయాలి. వూరసప్తము ఇంకా తెలుస్తూనేవుంటుంది. ఆ నిలకల అయిపోగానే రెమిటా మంత్రిగారు, P. W. D. మంత్రిగారు అనుకొని M.L.A. లుకలి ఒక సమావేశముపట్టి అక్కడి ప్రజలకు రిగినవలయును. పరిశుభ్రతలోకి వచ్చునని ఒక విధముగా నిరూపించునట్లు చూడాలి.

అగిన సహాయముచేయాలి. కొంతమంది 2 అచాలు పంట, 4 అచాలు పంట అని అగినరులను పట్టుకొని వ్రాయించుకొంటారు. నిజముగా నష్టపడినప్పటికి మాలాటి వారికి అనెలు remission ఇవ్వరు. ఈ విషయములో తగిన instructions వుండి తగు సహాయముచేయాలని కోరుతూ బిరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ యస్. కె. వి. కృష్ణావతారం (తాడేపల్లిగూడెం-జనరల్): అధ్యక్షా, ప్రతి సంవత్సరము ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఏదో ఒక ప్రాంతములో వరద రావడము, ప్రజలు చాలి యిబ్బందులకు నష్టాలకు లోనుకావడము జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు తాత్కాలిక సహాయముచేయటము తప్ప ఈ వరదలవల్ల వచ్చే నష్టాన్ని ఎలా నిరోధించాలి అనే చర్యలు ప్రభుత్వము తీసుకొనడములేదు. జూలై 28 వ తేదీన వర్షము గోదావరి జిల్లాలో వచ్చిన వరదలవల్ల వివరితమైన నష్టము సంభవించినది. బుడమేరు, తమ్మిలేరు, ఎర్రకాలువ ఒక్కనాదిగా పొంగి పొరలి కనివిడి ఎరుగనంత ఉదృఢముగా వచ్చి ప్రజలకు నష్టమును కలుగజేసినవి. నేను ఆ రోజున ఏలూరు పట్టణములో వున్నాను. ఏలూరి పట్టణము గూర్చి మంత్రుగారు ఏమీ reference యివ్వలేదు. అధ్యక్షాన్ని చూచిన హృదయ విచార దృశ్యాలగా కనిపించును. అమ్మిలేరు పట్టణము పొంగడమువల్ల ఏలూరు పట్టణమునకు అంత ప్రమాదము సంభవించలేదు. రాత్రినేక వరదవచ్చి పట్టణములో చాలా ప్రాణులకు కూడ నష్టము కలిగింది. రైత కృషివల్ల పట్టణము వరదరావడము ప్రజలు మెరుగొనడానికి అవకాశము కల్గింది. ఏలూరు పట్టణములో ఏ అడుగుల నీరు వరకు వచ్చిందో చాలమంది ప్రజలు నిరాశ్రయు లై నారు.

ఏలూరు పట్టణంలోని వారికి కూడ చాలా నష్టం కలిగింది. వా నియోజక వర్గమైన తాడేపల్లిగూడెం నియోజకవర్గంలో కూడ ఈ వరదవల్ల వివరితమైన నష్టం కలిగింది. పూర్వవల్ల రైల్వేలకు డిమాండ్ కలిగింది. పూర్వ రైల్వే రేళ్లు వైపున ఉండి తెరవాల్సి వస్తున్నది మా పై నియంత్రం పొంగినట్టుగావుంది. పూర్వ రైలులో ఆ మట్టు ప్రక్క ప్రాంతాలలో 10, 15 నెలలు అటువలేనే పెద్ద పెద్ద కనీసములు వడిపోయి 10, 20 అడుగుల ఎత్తున దిక్కులుగావున్నాయి. వారికి సహాయం నిమిత్తం ప్రభుత్వం ఏమిట్లో పర్యటన మంత్రుగారు తమ కవితా-గానిలో చెప్పారు. మారు చాచిలో కనీసం వడిపోయినవారికి 500 లు ఇస్తామని చెప్పారు. అది ఏవోలో ప్రతిష్టాపాయముతో పెట్టిన గూతులు. ఆ మొత్తం వాళ్ళకు కనీసం చాచిలో కనీసం 500 లు ఇస్తామని చెప్పారు. మనవి లేదు. ఈ విషయంలో సరైనట్లు ఏమిట్లోనున్నాయి. కలెక్టరు నాచా ఉపాధిపతి ప్రభుత్వం వలన ఏమిట్లో వారికి 1000 రూపాయలకు పైపులైనవి మిచ్చుతారని పోయినట్లుగావుంది. 5000 రూపాయలకు పైపులైనవి ఇచ్చి మిచ్చుతారని చెప్పారు. అది ఏవోలో కనీసం 5000 రూపాయలకు పైపులైనవి

కోరుతున్నాను. చిన్న చిన్న రైతులు, మధ్య తరగతి కుటుంబాలు పునరావాస సౌకర్యాలు కల్పించు కోటానికి వారికి కనీసం 3000 రు. లైన్ లోన్ రూపంలో ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. భూములు మేటవేసుకొనిపోయాయి. వాటిని జాగుచేసికొనుటకు బుల్ డోజర్లును free of cost కు గావి లేదా తక్కువ rate కు అద్దెకు గాని ఇవ్వవలసివుంది.

శిస్తు రెమిషన్ గురించి, 2 వ పంట గురించి చాలమందిచెప్పారు. డెవలప్ మెంటు ప్లానింగ్ లో rural housing scheme క్రింద unspent amount పున్నట్లు తెలుస్తున్నది. దానిని ఇటు divert చేసి co-operative department ద్వారా ప్రజలకు అప్పుగా ఇప్పిస్తే చాగుంటుంది. Borrowing capacity ని యింకా raise చేసియింకా ఎక్కువ మొత్తాలను, credit co-operatives నుండి rural banks నుండి సొమ్మును ప్రజలు తీసుకొనే అవకాశాన్ని ప్రభుత్వము కలుగ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎట్టేటు గ్రామాలలో తేగిదోయిన minor tanks ను ప్రభుత్వమే తీసుకొని మరమ్మత్తు చేయించ వలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. మా పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో రోడ్డు, రైలు, కాలవ ఈ మూడు parallel గా వస్తూవుంటాయి. రైలురోడ్డు వైచిరు పోవటానికి స్టేషన్ పున్నాయిగాని parallel గా ఉన్న రోడ్డుకు అటువంటిది లేవు. వాటిని ఏర్పాటుచేయించవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి పిత్త వేస్తున్నాను. రోడ్డు, కాలవ, రైల్వేలైన్ ఈ మూడు parallel గా వున్నది కనక మురుగు పోషటానికి అవకాశాలను ఎక్కువగాకలుగచేయవలసివుంది. ఆమురుగుజారుదల సౌకర్యాలు తేకతోపటంవల్లనే తీసుకోలు. స్టాక్ గ్రామాలకు ఇంజనీరింగ్ కల్పించని మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడ చాలా భూములు నీటిలో మునిగి పున్నాయి. ఆ నీరు త్రేటకుదోయి అవకాశంలేదు. కొన్ని ప్రాంతాలలో కొన్ని రకములైన చిత్తనములు నవంబరులో చివ్వుకే ఒకవిరిమైన పంట పండుతుంది. ఆ ప్రాంతాలవారు తగ్గడాల్సిక ప్రజలు, ఆ పట్టు ప్రక్కల ప్రజలు అల్లలు పంపుతున్నారు. వాటికి అచిత్తనాలను విత్తించేయింకా అని ఎగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటువాటికి అల్లలు ఇవ్వవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ముంజువల్ పరియాలలోని రోడ్డుత్రాగుల కల్లెస్టును సాదావట్టం కల్పించి రోడ్డుత్రాగులకు గాని, నల్లగాని లేను. ఎలలారు మునిగిపోలితవారు ప్రత్యేకంగా రు. 10,000 వరకు వారికుటుంబాలార్థం అవ్వాలని పిల్లయించి ముందు రు. 5,000 అవ్వాలని అనినది. మిగిలిన 5,000 రూ.కు చెంబరే bank లోని ఇప్పించవలసిందిగా కోరుతూ నీలపురికోంటున్నాను.

*శ్రీ పి. వెంకటేశ్వరం ప్రతి (మొదటిది) అధ్యక్షా! ప్రతి మనస్సును చిత్తావస్థలో ఆంధ్రదేశములో నివేదిక ప్రాంతములో నివేదిక రావటం మనం చూస్తుంటున్నాం. అటుగూచేపుంది. ప్రతిమనస్సు చావటంకోసం, కొన్ని

relief measures తీసికోవటమే జరుగుతున్నది కాని శాశ్వతంగా వాటిని అధికట్టటానికి తీసుకోవేచర్యలు చాలా తక్కువగా వుంటున్నాయని చెప్పటానికి విచారిస్తున్నాను. కృష్ణాజిల్లాలో బుడమేరు చాలా ప్రధానమైనది. విజయవాడ తాలూకాలోను, కైకలూరు తాలూకాలోను కొన్ని గ్రామాలు మునిగిపోయాయని మంత్రిగారు చెప్పారు. నేను ఆ ప్రాంతాలను స్వయంగా చూచాను. విజయవాడలో కొంతభాగం, గన్నవరం తాలూకాలో, కొంతభాగం, గుడివాడ తాలూకాలో బుడమేరుకు ప్రక్కన వున్న గ్రామాలు చాలా చెబ్బితిన్నాయి. కైకలూరు తాలూకాలో కొన్ని ప్రాంతాలను చూస్తుంటే పెద్ద సరస్సులాగా వుంది. అక్కడ వున్న కొల్లెరు, యంకా మురుగుకాలువలు కలిసి ఒక పెద్ద సరస్సులాగా కనిపిస్తోంది. West Godavari లో వున్న తప్పిలేరు ఎర్ర కాలువలోనికి, ఎర్రకాలువ కొల్లెరులోనికి, కొల్లెరు ఉప్పుతేరులోనికి ప్రవహించటం వల్ల ఆది పెద్ద సరస్సుగా తయారై నది. ఆ విషయంతో ప్రభుత్వం వెంటనే తగిన చర్యలు తీసికోవాలి. బుడమేరు కైవర్లన్ సీమను కిక్కిరింపజేసే కిందటే ప్రారంభించి, ఒక్క సంవత్సరంలోగానే పూర్తిచేస్తామని తనాడ, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కాని ఉప్పుతేరుకు ఆది పూర్తికాలేదు. దానివల్ల యంకా కొత్త సమస్యలు ఉత్పన్నమవుతున్నాయి. తనాడు బుడమేరు తుడిచే పుగల కట్టకు బెజవాడ - తిరువూరు మధ్యగల 500 ఎకరాలకు మురుగునీరు సాకర్లములు లేకపోవుటచే వరంబురువేగానే మురుగులంతా కాల్వలోనికి వచ్చి ఆ 500 ఎకరాల భూమి మునిగిపోవటం జరుగుతున్నది.

అదేవిధముగ బుడమేరుకు వరద వస్తూంటుందని సరదకట్టలు పోయడము జరుగుతున్నది. ఇది ఆ నేకచోట్లలో పోకాదు. Collector తనకు ఉన్న అధికారమును ఉపయోగించుటచే Irrigationలో ఉన్న భూములన్నీ పూర్తిగా నీరు చేరుకోవడమువల్ల కొన్నికొన్నిచోట్లలో చెరదకట్ట పోయడము, కొన్నిచోట్ల చోట్లలో నీరుకుపోవడము, దీనివల్ల సాధ్యమర్హత కలిగిన ఉండడము జరిగింది. ఆ Irrigation వల్ల వచ్చిన సరదవరంతా Irrigationలో గుండా వచ్చి పోలమలమిజకు పారి పోలమలన్నీ జలమయమైనవి. ఈ సరదకి సంబంధించినప్పుడు ప్రజలు ఎక్కడ ఉన్నారో అక్కడనే కుంజించిపోయి, ఇతర మెట్ట ప్రాంతాలకు పోవటానికి వీలు కలగడములేదు. కాట్లకు ఈ నీరు పోవటంలేదు. కావునా, ఎక్కడోక్కడ ఆయన సరదకట్టలను కట్టగా ఉన్నచో అవి చెరదచే పూర్తిగా నశించి అపయమం అయ్యింది. పోలమల, కాలవకట్టలువాడ వీరి తలవలలను అనగరము ఉత్పన్నం, కృష్ణా కట్టలు చేరినాడమువల్ల ఉన్నచోట్లలో నీరు ఉండదు. అది పోలమల వాటికి వచ్చింది. మురుగునీరు అయినది సరదమువల్ల వచ్చి అయినది అయినది. కాట్లలోని మునుపటి ఎక్కడ వున్న అక్కడ చెరదచే పూర్తిగా అయిపోయింది. పోలమల వీరి మునుపటిను

తైటికి బోవటానికి తగిన ఏర్పాట్లు చేయవలసిన అవసరము ఉన్నది ఇదేమిటి విజయవాడతాలూకా మైలవరం షిఫ్టులోను, తిరువూరు, నూజివీడు తాలూకాలలోను వర్షాలు ఎక్కువగా కురియడమువల్ల చెరువులు అన్నీ తెగి పోయినవి. నేను ఆ ప్రాంతములో ఉండేవాడిని గనుక చెప్పగలుగుతున్నాను. ఒక్కొక్క సమయములో ఎక్కడికైనా పోవాలంటే ప్రయాణము చేయటానికి బిల్డింగ్స్ పరిస్థితులు ఉంటాయి. చెరువుకట్టలు బాగుచేయటానికి కలెక్టరుకు ఉద్దిరువులు వెంటనే ఇవ్వాలి. దానికి తగిన డబ్బుకూడ అలభ్యము కాకుండా కాంక్షను చేయాలి. తరువాత Upputeru Widening Scheme విషయములో పనులు చాలా మందకొడిగా జరుగుతున్నవి ఎందుకంటే, కైలూరు తాలూకాలో మురుగునీరు అంతా పొలములమీదకు వచ్చిపడుతుంది. మురుగుకాల్వలు నిండిపోయి పారుతూఉంటాయి. వర్షాకాలములో మురుగునీరు ప్రవహించడమువల్ల అదిఅంతా పోయి కొల్లెరుతో చేరుతుంది కొల్లెరు అసలే ఒక సరస్సు. ఈ మురుగునీరు కాలవలద్వారా పోవడమువల్ల, కొల్లెరు అంతా ఒక పెద్ద సరస్సుగా ఏర్పడుతున్నది. అక్కడవున్న వేలాదిప్రజలకు మంచినీరు దొరికే అవకాశము లేదు. వర్షాకాలములో అసలే దొరకదు. ఈ విషయములన్నీ ప్రభుత్వముచారు గుర్తించి మురుగునీరు తైటికిపోయే సదుపాయము చేయవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయములో తక్షణ చర్యలు తీసుకోవలసి ఉంటుంది. లేకపోతే ప్రజలకు మిగిలినీరు దొరకక చాలా ఇబ్బందులు పడతారని గుర్తించాలి.

తిరువాత కృష్ణానది విషయము ఒకటి ఉన్నది. దాదాపు నది సంవత్సరములుగా ప్రతి సంవత్సరము కృష్ణానదికి వరదలు వస్తున్నవని ప్రభుత్వానికి ప్రజలకు, సమైక్య అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఇప్పటికే రెండు సంవత్సరముల క్రిందట అధ్యక్షులవారైన మీరు ఆ ప్రాంతములో ప్రయాణము చేస్తూఉండగా కూడ పాదకాలు నీటిలో మునిగి అగిపోయినది. తరువాత దానిని తైటికి తీయటానికి ఎంతో ప్రయత్నములు చేయింలే. ఈ విషయము లోకు క్షామకము ఉందనుకుంటాను. ఈ వరదలవల్ల గుంటూరుజిల్లాలో ప్రజలంతా అందరినీ అంతా అంతరించి పరదేశాల్లో పోయిపోయి ఇప్పుడు కట్టక Road Regulator Bundకి వల్ల కృష్ణానది నీటిస్థాయి పెరిగింది. ఏమీ ప్రము. వరద వచ్చినప్పుడు నీరు అంతరిక్షం వల్ల ప్రాంతానికే పోయినా ఉంటుంది. వర్షాకాలము వచ్చినప్పుడల్లా, జగ్గూరులో ఉన్న ప్రజలు ఏదేవచ్చు కృష్ణానది నీరువచ్చి పడుతుందోవని భయ ప్రాంతములై ఉంటారు. అందులో ముఖ్యంగా కొన్ని గ్రామాలు కృష్ణానది పాయలవద్దను ఉన్నవి. అందులో బొడకల పూడి ఇల్లంబట్లగ్రామము పాయల లింక అనే గ్రామాలు ఉన్నాయి అందులకు నీరు అదితో సమర్థంగా పాయల లింకలనే గ్రామము వున్నది పాయలకు

అనుకునివున్నది. వరదవస్తే, ముందు ఈ గ్రామమునకు వస్తుంది. ప్రతిరోవ త్వరము అక్కడినుంచి ప్రజలను అనతల ఒడ్డుకు చేరవేయవలసి వస్తున్నది. అక్కడ హరిజన కుటుంబాలుకూడ ఉన్నవి. వాళ్లకు వేరే స్థలమును చూపండి. మేము రోడ్డు ప్రేక్షకులవచ్చి ఇళ్లు కట్టుకుంటాము అని ఎన్నో సార్లు విజ్ఞప్తులు చేశారు. వారు రావటానికి సిద్ధముగా ఉన్నామనికూడ చెప్పకున్నారు. అదే విధముగ ఇబ్రహీంపట్నం, జూపూడి ప్రజలుకూడ వేరే స్థలములకొరకు ప్రభుత్వాన్ని అడిగియున్నారు. ఇది జరిగి యిప్పటికి ఒకనంవత్సరము అయినది. కాని ప్రభుత్వము వ్యూహానితర్యలు తీసుకోలేదు. వాళ్లకు ఇళ్లు స్థలములు ఇవ్వలేదు. ఈ విషయమును గురించి నేను మంత్రిగారి దృష్టికికూడ తేవడము జరిగింది. వారు ఇళ్ల స్థలములకు కావలసిన ఒబ్బు ఇచ్చుటకు సిద్ధముగ ఉన్నారనికూడ మంత్రిగారితో చెప్పారు. కాబట్టి కృష్ణానది వరదలవల్ల ఆ గ్రామాల ప్రజలు, హరిజనులు పడే ఇబ్బందులు గురించి, ప్రభుత్వము వెంటనే acquisition proceedings ద్వారా వాళ్లకు వేరే చోట ఇళ్లు స్థలములు ఇప్పించటానికి కలెక్టరుకు ఉత్తరువులు పంపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అవసరమైతే కలెక్టరు special powers invoke చేసి అయినా acquisition proceedings start చేసి ఇళ్లు స్థలాలుకు ఏర్పాటు చేయటానికి ఉత్తరువులు ఇవ్వమని కోరుతున్నాను. అందులో ముఖ్యంగా జూపూడి, పోయల అంక గ్రామస్థులకు అత్యవసరముగ ఇళ్లు కట్టుకోవటానికి ఏర్పాట్లు చేయవలసి ఉంటుంది. ఈ విషయము ఇదివరకే correspondence లో ఉన్నది. గనుక ప్రభుత్వము తక్షణమే తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

తమిళానాం సార్లు పట్టణము చాలా ప్రభావమైన నమస్కరగా ఏర్పడింది. కొన్ని కొన్ని ప్రాంతాలలో మురుగునీరు పోయినందున పొలమెలలో చేసిన నారులూ కొట్టుకునిపోయింది. కైకలూరు కాలూ కాండ్ల పై తులు మరల మూకు చూపుచున్నది. పై ఉన్న ఈ కుటుంబాలుని అంటున్నారు. కాబట్టి intensive Manures Scheme క్రింద మనము అనేకమంది మేన్యురను ఉపయోగిస్తున్నాము. ఆ మేన్యురల ద్వారా ఎన్నో చెక్కలైతే చూపింతుందో, దానిని తెచ్చి అవసరమైన ప్రాంతాలకు పంపించే ఉపబండ్ల కొంతవరకు ఎలితము చేయగలము.

తరువాత permission ఇచ్చి రైతులను గురించి మంత్రిగారు కొంత సమాధానములతో ఆలోచించాడని తెలుసు చెప్పినాను. పొవలా కాగముకంటే కన్నెనవలకు పొడిగిట్టులతో బూడిదను పను ఇచ్చామని అంతకు పైన పొడిగి, రోజులకొకటి చెయ్యవచ్చును. పొవలానంటు పండినను, అందులతో అవల పండినను కన్నెనవల అంటూ ఒకటే ఒకటోటి రెండుసార్లు చెప్పబోయినందున ఆ పని నకు బోధనానాం పట్టణములో గురించే గొప్పగాను పంట కొద్దివలసి అని

నను వారు పెట్టిన ఖర్చులకే చాలదు. అందువల్ల ఆరు అకరాలపంట పండినప్పటి కినీ, పూర్తి రెవిన్యూను ఇవ్వనలెనని. మంత్రిగారు ఈ విషయములో కొంత సానుభూతి చూపగలరని ఆశిస్తూ, నేను ఇంతటితో నెలపు తీసుకుంటున్నాను

*శ్రీ కె. అప్పారావు (కైకాలూరు) : అధ్యక్షా, పెద్దలు రెవిన్యూమంత్రి గారు వరద ప్రాంతాలలో పర్యటించి వచ్చినందులకు వారు ప్రభుత్వానికి త్వరలోనే రిపోర్టును అందజేసినందులకు చాలా సంతోషము. అందుకు నేను వారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. మిత్రులు చాలామంది మాట్లాడారు. బుడమేరు, తమ్మిలేరు, ఎర్రకాలవ ఈ మూడున్నూ పొంగి వరదలు ప్రవహించేటప్పుడు దేశములోని పంటను ఎంత భీతత్వముచేయునో, వాటిని గురించి మిత్రులు వివరించి చెప్పారు. ఆయితే బుడమేరు ప్రాంతము లోను, ఎర్రకాలవ ప్రాంతములోను, తమ్మిలేరు ప్రాంతములోను ప్రవహించే నీరు అంతా చివరికి కొల్లేరు చేరుతున్నది. ఒక్కొక్కటిచేసే భీతత్వము ఎంత ఉంటుందో, ఈ మూడును చేరినచోట ఎంత ఎక్కువగా ఉంటుందో ఈ గ్రామం గోరుచాను. అది ఇంత అని చెప్పనలవికాదు. మొది కొల్లేరు ప్రాంతము గనుక చెప్పవలసినవస్తున్నది. సముద్రములోకి ఆ నీరు పడకుండా ఆంతయు కొల్లేరులోనికి చేరుతున్నది. ఈ భీతత్వముగురించి మిత్రులందరూ చెప్పిన వివరములు sum total కొల్లేరు ప్రాంతములో ఉంటుంది. ఆ సమయములో అన్నిచోట్లలోను మురుగు కాల్వలద్వారా వర్షపునీరు, వరదనీరు అంతా ఉప్పుమేరులోనికి వస్తుంది. అక్కడినుంచి సముద్రములోనికి దోవడానికి కొంత కాలము పట్టుతుంది. అందువల్ల మురుగుకాల్వలలోని నీరు నేరుగా మా ప్రాంతములోనికి రాకపోయినను, కొల్లేరు పొంగడమువల్ల కానివ్వలది. ఉప్పుమేరులో వడడమువల్ల మురుగుకాల్వల ప్రవాహం అందులో వడడము వల్ల వానివ్వలది. ఏవిధముగనైతే నేమీ ముక్తముమీద మా ప్రాంతమే ఎక్కువగా చెల్లుతున్నది. రెవిన్యూమంత్రిగారు ఆ ప్రాంతముమీద పరిశీలన వర్షయంక అవగాహన చేసుకున్నందుకు మా అంతోషం. ఆయితే భూభాగ్విజ్ఞులైన విజయ నులంకొల్పి వారికి తెలియలేకాము. అందుకు ఏదో కొంత relief ఉన్నామని అభిప్రాయం కాని భూభాగ్విజ్ఞులైన ప్రధానమంత్రివల్ల విజయమును ప్రజలను అభాద రుంచి తప్పించలేదు. ఇంకాచేయండి. అని వారు అడగవచ్చు. అంతకంటే చేయటానికి ఏమి అందరి మంత్రిగారు చెప్పవచ్చు. కాని ఇలాంటి భూభాగ్విజ్ఞులొద్దీ సహాయమును వారి అవసరములు, ఇష్టములు నిర్ణయకాని వారికి భాగ్యవశమైన సహాయము చేయవలసి ఉంటుంది. ప్రభుత్వముమీద గమనిస్తుం దని ఆశిస్తున్నాను. Upputera Widening Scheme ఉన్నది. అది ఇప్పటికి వారును సంపూర్ణముగా కర్మాటంతో కానరానంత అందరికీమారు వచ్చుచున్నది. ప్రజలు కొరడము జరుగుతూనే ఉన్నది. ఈ కాలము వడడపు

చేయాలి. అన్ని ప్రవాహములు వచ్చి ఇందులో కలియడమువల్ల, ఇవి పొంగి గ్రామములమీద పడుతున్నది. పంటలు, ప్రజల అస్తిపాస్తులు అన్నీ నష్టపరుస్తున్నది. అందులో వర్షాకాలములో ముఖ్యంగా నాట్లకాలములలో వస్తుంది. ఒకసారి నార్లుపోషి వైరు వేస్తే ఈనీరువచ్చి నీరు ఎగదన్నడమువల్ల, కొంక మునిగిపోయి, కొంత కొట్టుకొనిపోయి చాలా జాతిస్తున్నది అన్ని చోట్లనుంచి నీరు వచ్చి పడుతుంటే, ఆ ప్రవాహము అంత ఇంత అని చెప్పటానికి అలవి కాదు. ఈ విధముగ ప్రభుత్వానికి ఎన్నో సార్లు విన్నపంచాము మంత్రిలు అందరు వచ్చారు. చూచారు. వెళ్ళారు కాని, result మాత్రము కూర్చున్నాము కనబడుతున్నది. ఆనాడు సంజీవరెడ్డిగారు P. W. D. మంత్రిగారు వచ్చి చూచారు. ఈనాడు P. W. D. మంత్రి అయిన నరసింహారావుగారు వచ్చి చూచారు అందరితోను నేను చెప్పాను. ప్రజలు చెప్పుకున్నారు తరువాత సంతీకరెడ్డిగారు, గవర్నరు శ్రీవేదీగారిని వచ్చి చూచేట్లు చేశారు. దాని ఫలితముగ జరిగిందేమిటంటే. ఈ స్కీముకు first priority ని ఇవ్వమని అన్నారు. దానికి 60 లక్షలు అవుతుందని, దీనివల్ల కొన్ని లక్షల ఎకరాలకు ఉపయోగము ఉంటుందని, ఇందులో ఏమాత్రము జాప్యము చేయకూడదన్న సిఫార్సుతో proposal ప్లానింగు కమిషనువద్దకుకూడ పంపడము జరిగింది.

Planning Commission వారి sanction లేకుండానే మన ప్రభుత్వం వారు అవనికి 4 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుచేయడం జరిగింది. 60 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు కావలసినదో 4 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చుచేశారు. అయితే Planning Commission వారి approval రాలేదని. ఈ కష్టగాధ ఒక తీరదని పొంటున్నాము. 2 లక్షల రూపాయలతో, 3 లక్షల రూపాయలతోనే చెప్పండి. చెన్నైలోని దనినాగిలే ఈవేల్యూరి కావడం మేము చూడ ముహూపదే జరిమానా కంటే ఉన్నది. Planning Commission వారు చెప్పినట్లుగానే నిజం అయిపోయితే మన ప్రభుత్వం తిరిగి ప్రభుత్వంవారిచే 4 లక్షల రూపాయలతో చెప్పి large scale లో ఈ మురుగునీరును నిర్మూలన చేయించవలసింది కొరుకున్నాము. ముట్టి ప్రస్తుతకు ప్రజలు అంతగా అని నిర్యమలనుంచి రావాలని చెబుతున్నారు. కొన్ని లక్షల ఎకరాలను, రెండు లక్షలకు సంబంధించిన చెరువు ఇది. కాళ్ళముల వరకు ప్రతి ఏటా చెరువులుంటున్నాయి. చెరువు చేర్చించుకోలు. చెరువు మూడికివించుకోయి నిలువండి. మా అందరికీమీదట ప్లానింగు వారి సిఫార్సులనుబట్టి గాను ఇరవేలంమంది అయినా రూరేజీలోను ఉపయోగపట్టే చెరువు మురుగు నీరును ప్రస్తుత కాళ్ళముల చేర్చించుకోయి నిర్మూలన చేయించవలసింది కొరుకున్నాము. ఈ రిమిడియల్ ప్రాజెక్టు ఉపయోగపడుతుంది. వారి సిఫార్సులనుబట్టి ప్రస్తుతము చెప్పబడుతున్నాడు. ఈ మురుగు నీరును

మరచిపోతున్నాయి. దాగా పంటలు పండిన సంవత్సరం మాకు మురుగు ఎక్కడ ఉన్నది, మాకు దాళవా తావాళి, కాలువల త్రవ్వక సంగతి నిదానంగా చూచుకోవచ్చును అని అంటున్నారు. మునిగిపోయిన సంవత్సరాలలో “అయ్యో మునిగిపోయింది, ఈ సంవత్సరం దాళవా లేకపోతే ఎట్లా? మనుష్యులకు లేకపోతే మానె పశువుల గ్రాసానికైనా మాకు దాళవా కావాలికదా” అంటున్నారు ప్రతి సంవత్సరం మురుగు సంగతి మరచి పోతున్నాయి మునిగిన సంవత్సరం second crop ఇవ్వడంవల్ల ఈ మురుగు కాలవల మరమ్మత్తులు ఆగిపోతున్నాయి

ప్రతి ఏటా నాలుగైదు వందల మంది రైతులను ఎవరించి, పదిమంది సాయంతో నేను కొన్ని కాలువలు త్రవ్విస్తున్నాను. “శాశ్వతమైనటువంటి ప్రయోజనం మనకు కావాలి. శాశ్వత ప్రయోజనం కాదు మనకు కావలసి నది అందులో drainage సమస్య శీర్షకోశం నిమన్యవంటిది. ఇరిగేషన్ కన్న drainage కి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి ఈ శీర్షకోశం జాగువడితేనే మనము తిలేటటువంటి ఆహారం మనకు వంటపట్టడానికి అవకాశం ఉంటుంది” అని చెప్పి కొన్ని వందలమంది రైతులను ఏటేటా ఎధిరించే నానరే ఈ మురుగు కాలువలు కొంత త్రవ్వించడం జరుగుతున్నది. తరువాత ఎవరింపబడిన రైతాంగమే “చాలా గొప్పపని జరిగినదండీ, మేము ఇంతపని జరుగుతుందని అనుకోలేదు, బ్రహ్మాండముగా మా కాలువలను త్రవ్వించారు చాలా గొప్పగా ఉన్నది; ఏదో ఆనాడు శాశ్వత ప్రయోజనాన్ని ఆశించి, మిమ్ములను ఎధరించినాము” అని వాళ్లు చెప్పడం, మేము ఊరటచెందటం ప్రతి సంవత్సరం కూడా జరుగుతున్నది. ఈ సంగతి మన ముఖ్యమంత్రిగారికి, శ్రీ నరసింగరావు గారికి కూడా తెలుసు. ఒకానొకప్పుడు అనేకమంది రైతాంగం “మా కాలువలు ఇప్పుడు వద్దండీ, అధిక అవరోధాన్ని మేము second crop కావాలన్న సమయంలో కొంత స్రాంతాన్ని ఆపుతేనే పెడకొమ్మలేరు డ్రైన్, చిన్న కొమ్మలేరు డ్రైన్, పెడలంక డ్రైన్, పుట్లమలంక డ్రైన్ మొదలైనవాటిని వారు త్రవ్వించిఉన్నారు. ఈ త్రవ్వించిన ఫలితం మేము ఈనాడు పొంది ఉన్నాము. గుడివాడ, బిరదరు, విజయవాడ మొదలైన మెరక తాలూకాలలో కొంత భాగం మునిగిపోయినప్పటికీ మా పల్లపు తాలూకాలో నేను బయలుదేరి వచ్చేముందు వరకు సుఖితముగా ఉన్నది. చాలా సంతోషించాము. పల్లపు తాలూకాలో ఈ సంవత్సరం పైరులు జాగాఉన్నాయి. అయితే ఎర్రకాలువ, బుడమేరు, తమ్మిలేరు ఒక్కొక్కటిగా రావడంవల్ల తరువాత అంతా జలమయమై పోయిందని నాకు కార్తలు వచ్చినవి. మా తాలూకా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు కూడా ఈ సందర్భ ఒక పత్రికా ప్రకటన చేశారు. చాలా alarming గానే విపోర్లువచ్చింది. కైకలూర్ తాలూకాలో 40 వేల ఎకరాలలో పైరు చెట్టు

తిన్నదని వారు వ్రాశారు. కొల్లేటివరదల మూలంగా కైకలూర్ తాలూకాలో 80 గ్రామాలలో 40 వేల ఎకరాల పంటభూమికి దెబ్బతగిలిందని తాలూకా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు చెప్పారు. బుడమేరు, తమ్మిలేరు, ఎఱ్ఱకాలువ. ఇవన్నీ తీవ్రంగావచ్చి కొల్లేరుకు తగిలాయి. ప్రతి గ్రామంలోను కడకు తిండికరువైనది. ప్రజలు దోసెల మీద మెరక గ్రామాలకు చేరుకుంటున్నారు. కొల్లేరు ప్రాంతంలో ప్రజలు islands లో ఉంటారు. చుట్టూ జలమయం. దోసెల మీద ఒడ్డు చేరవలసిన పరిస్థితి వచ్చినది. పైరులు మునిగిపోయినవి. పశువులు చాలా చనిపోయినవి. నాగట్ల గాని, గడ్డివాములు గాని కొట్టుకొనిపోయినవి. మురుగు కాలువలు పొంగి గ్రామాలపైకి వచ్చినవని, చాలా నష్టం కలుగజేస్తున్నవని మొత్తం 40 వేల ఎకరాలలో పైరులకు దెబ్బతగిలిందని తాలూకా కాంగ్రెస్ వారు ప్రతికా ప్రకటన చేశారు. మండలి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు కూడా నాకు telegram పంపారు. ప్రభుత్వంవారు తాత్కాలికంగా relief ఏర్పాటుచేశారు. దానికి నేను వారికి నమస్కృతులు అర్పిస్తున్నాను. అయితే శాశ్వతంగా ముందును నివారణచేయుటకు గాను ఉప్పులేరును వెడల్పుచేసి పథకానికి దిగి ప్రభుత్వాన్ని ఓప్పించి, వెంటనే ఆ పథకాన్ని అమలుపరచవలసినదని ప్రార్థిస్తున్నాను.

*శ్రీ ఎ. బాపిడు (కొవ్వూరు జనరల్): అధ్యక్షా! పెద్దలయినటువంటి రంగాధిగారు నువ్వీగా వున్నప్పటికీ వరద ప్రాంతములలో శిర్యటించి నమగ్రమైన నివేదికను మన శాసనసభ ముందు వుంచడం చాలా ప్రశంసనీయమైన విషయం. వరద నివారణ గురించి ఆంధ్రశాసన సభలో 1958 వ సంవత్సరములో మాట్లాడుతున్నాం. అయితే యీ వాలుగు సంవత్సరములలో కూడా అందుకుగాను ఒక రూపాయి అయినా ఖర్చు పెట్టలేదని చెప్పడానికి సందేహం లేదు. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. బ్రిడ్జలు కడుకున్నాం, రోడ్లువెన్నుకొన్నాం అని చెప్పేంతమాత్రమేనని పరిపాదు. పండిన పంటలను మనము కోల్పోవడం, లక్షలకొద్దల నాగుమీయి వాటిలోని పంటలు దెబ్బతింటున్నాయి. మురుగు కాలువలు మరలనువ్వు చేపవట్టయితే యీ సమస్య నువ్వే పరిష్కరించుకోగలుగుతాం. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించిననాటిలో సందేహంలేదు. అయితే జాప్రే ప్రయోజిత యిచ్చి యీ స్థితినుంచి అమలు అరుపుటలేదు. 1958 వ సంవత్సరంలో మేము ఈ విషయం గురించి ఆంధ్ర శాసన సభలో చూపించాం. దీనివల్లనానాటి కొన్ని గ్రామములు కొట్టుకొని పోవడం పైరులు నాశనమై పోవడం ఎప్పుడూ జరుగుతూనే ఉంది. గోనావర గాంగి నల్లదు కానివలెంచి పరకాలువ పొంగివచ్చును. కానివలెంచి పంటలు నష్టపోతున్నాయి. కనుక యీ వరదలను నివారించడానికి తగిన మార్గ ప్రయత్నమేదా లేదు అలాగదే సభలో అప్పుడు చెప్పడానికి సందేహంలేదు. 1958 వ

సంవత్సరంలో వచ్చిన వరదల కంటే యీ యేటి వరదలు తక్కువే. ఎర్ర కాలువ ఒక అడుగు తక్కువ వచ్చినప్పటికీ ఎన్నోచోట్ల గండ్లు పడి కనీవినీ ఎరగనట్లుగా తణుకు తాలూకాలో కూడా నష్టం సంభవించింది. గట్టు వాగు చేయకపోవడం వల్ల క్షిన్ని కాలువగట్ల మీద మట్టి త్రవ్వకొనిపోయినచోట్ల గండ్లు పడ్డాయి. ఇట్లు మెత్తుకోటానికి కాలవగట్ల మీద మట్టి పట్టుకుపోతారని మనకు తెలుసు ఈ విధంగా, గట్టు సన్నగిల్లినచోట్ల గండ్లు పడ్డాయి. గట్టు మరమ్మత్తుచేయుటలో క్రద్దతీసుకోకపోవడం వల్ల, వీక్ పాయింట్లు వద్ద రాతి గట్లు లేనందువల్ల గండ్లుపడి విపరీతనష్టం సంభవించింది ఎర్రకాలువ వల్ల చాలా తాలూకాలు నష్టపోయాయి. ఈ కాలువ వరదల వల్ల ప్రతినంవత్సరం కూడా రైతులు పంటలు నష్టపోతున్నారు. బడ్జెట్ సమావేశాల సందర్భంలోను ఇతర సందర్భాలలో కూడా అందరు శాసనసభ్యులు ఏకగ్రీవంగా ఎర్రకాలువ గురించి చెప్పడం జరుగుతున్నది. అయితే ఏదీ చిన్నస్కీము శాంక్షన్ చేశామని చెబుతున్నారు. రెండు మూడు లక్షల రూపాయలు ఖర్చయ్యాయి. అనుముల్ లంక స్కీములకంటే చిన్న స్కీముల వల్ల పొచ్చు ప్రయోజనం ఉండదు. ఇంకా పెద్ద స్కీము అనగా ఎర్రకాలవలు. వైడన్ చేసే స్కీము పంటని అమలుచేయ నట్లయితే మా పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని అయిదారు తాలూకాలలో దాదాపు 120,000 ఎకరాలలో పంటలుపోయే ప్రమాదం వుంది. ముఖ్యంగా తణుకు తాలూకాలో నష్టం సంభవించడం చాలా విచారించవలసిన విషయం.

అంతేకాకుండా, పోలవరం తాలూకాలో కొవ్వూరు కాలవగురించి రెవిన్యూమంత్రిగారికి, ఇరిగేషన్ మంత్రిగారికి నేను ఎన్నోసార్లు చెప్పాను. అది చిన్న scheme పెట్టడంకాదు. మూడు నాలుగు లక్షలలో ఉన్నది యెట్టుటవంటిది దానివలన 4,000 వేల ఎకరాలు సాగు అవుతాయి. దాని సుంపువలన 20 గ్రామాలు, పోలవరం, కొవ్వూరు తాలూకాలలో ఎట్టువడతాయి. ఇది కోడండరామయ్యగారి special subject. ఆయన లేదు గనుక నేనే దానిని గురించి mention చేయవలసివస్తున్నది. అందులో ముఖ్యంగా పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో ఒక చాలాకే పెట్టడంలోగానీ, మరొకటిగా పెట్టడంలోగానీ ప్రతిపత్తి ఉన్న ప్రాంతంవలెనని చెప్పడానికి సందేహాలేదు. ఇది చిన్న ప్రాంతాలలోను ప్రతింటిగ్లం వస్తుందిగానీ, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో మొదల నుంచి అయిదు పంచాయతీలలో ఒక government institution కానివ్వండి, college కానివ్వండి, రెండుకొడు ప్రభుత్వం ఒక రూపాయ కూడా ఖర్చు పెట్టలేదు. అందువల్ల ఈ జిల్లాకు top priority ఇచ్చి ఎర్రకాలవ కానివ్వండి. ఎదుములలంక drain కానివ్వండి, వీటికి ఈ జిల్లాలో top priority ఇచ్చి, మేము ఉండదోయే ఈ రై, రి సంచారములోనే మా పాఠశాలలోనే, ఇవి వాగుచేసి పెళ్ళారనే మాకు ప్రజలలో ఉండేందుకు

పీటని వెంటనే తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇది గ్రామాలకు గ్రామాలు కొట్టుకుపోయే విషయం కాబట్టి, దీనికి top priority ఇచ్చి చేయవలసిందని మనవిచేస్తున్నాను. రంగారెడ్డిగారు rules ప్రకారం చేయవలసిన సహాయం అంతా చేశారు. అందులో సందేహం లేదు ఎకరాకు 50 రూపాయలు ఇవ్వండి, లేకపోతే మాకు ఇళ్ళు కట్టిపెట్టండి, లేకపోతే మా భూములకు మరమ్మతులు చేసిపెట్టండి అనే విషయం అది భగవంతుడి చేయాలి తప్ప, మానవమాత్రుడు చేయలేడని అందరికీ తెలుసు. కోరికలు కోరడం ప్రతివారికి మామూలే. అందులో సందేహం లేదు. అయితే ప్రభుత్వం చేయవలసిన సహాయమంతా చేశారు. అందులో సందేహం లేదు. ఇక రెండవ crop విషయంలో కూడా ప్రభుత్వము జాగ్రత్తగా estimates చేసి, బానికి కూడా ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తే, అది మనకు ఉత్పత్తి విషయంలో ఎక్కువగా తోడ్పడుతుందనే విషయం అందరికీ తెలుసును. అంతే కాకుండా, రోడ్లు కూడా చాలా నష్టపడినాయి. 1955 సంవత్సరంలో రెండు రోజులు కైళ్ళు ఆగిపోతే, ఈ సంవత్సరం అయిదు రోజులు కైళ్ళు ఆగిపోయినాయి, రోడ్లు కూడా నష్టపోవడం అయిపోయినాయి. కనుక స్థానికపరిపాలనా మంత్రిగారు ఆ రోడ్ల గురించి కిల్లా బోర్డులకు ఎక్కువ grants ఇవ్వవలసిందని కోరుతున్నాను. చెరువులు కూడా చాలా మరమ్మతు చేయవలసినట్లు వంటివి ఉన్నాయి. P.W.D. మంత్రిగారు స్వయంగా చూడవలసిన చెరువులు దాదాపు 107 ఉన్నాయి. వాళ్ళకు గోదావరి కిల్లాలో, అందులో ముఖ్యంగా మెట్ట తాలూకాలో ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అవి వెంటనే repair చేయకపోతే, ఉన్న సత్యంకూడా, 2 కి అస్త్రాలు కూడా, పంపవు అనే విషయం అందరికీ తెలిసిన విషయమే. Permanent basis గా, ఈ చెరువుల మరమ్మతులు వెంటనే చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ చెరువుకి ముగించుతున్నాను.

*ప్రతి. వెంకటరత్నం (మయూరపురి): అధ్యక్షా, ఈనాడు రివిన్యూ మంత్రిగారు కృష్ణా, గోదావరి కిల్లాలో పరిశీలన చేయడానికి భూములు గురించి ఒక repair యాక్టును వారు యిచ్చిన రిపోర్టులో జాబ్బాల్లో సహాయం గురించి చెప్పారు. జాబ్బాల్లో సహాయం ఇస్తున్నందుకు సంబంధించి గానీ దానివల్ల ప్రయాణించేవారికీ అడ్డుకట్ట వేయడం వాటిలోని ముందు పాట్లలోనివంటి కానడవల్లులు వాటివారికి ఉప్పుడువంటి ఇప్పుడుంటు, వాటినుంచి వారిని వారిని తప్పించి చెప్పారు. లేదు మాత్రం అదిగానీ కోరడం లేదు. జాబ్బాల్లో సహాయంగా 50 అకులో, వచ్చే రుట్టులో ఏ నాలుగు రోజులో ఇచ్చినా, దానిలో ప్రయోజనం ఉన్నది అని అయినా ఉన్నాము. ఎందుకంటే ఈ భూములు సులభంగా ఉన్నాయనే విషయం ప్రధానంగా ఆలోచించాలనివచ్చును. ఇది అలాగని నాను 1956 లో కృష్ణాలో

కర్నూలులో ఆంధ్ర గవర్నమెంటు ఉన్నప్పుడు, కైకలూరులో రెండు జిల్లాల శాసనసభ్యులందరినీ, ఇంజనీర్లందరినీ ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి, ఇరిగేషన్ మంత్రి గార్లు సమావేశపరచారు. ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నటువంటివారు ఇక్కడ లేనప్పుడు, దేనికొరకు మనము మాట్లాడుతున్నామో నాకు అర్థం కావడం లేదు. వరదలు వచ్చి ప్రజలు బాధలు పడినారు. పంటలన్నీ పోయినాయి. ఆ విషయం గురించి చర్చిస్తున్నప్పుడు, ఇక్కడ Irrigation Minister గారు లేరు, ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు. రివిన్యూ మంత్రిగారిని కూర్చోపెట్టి చెళ్ళి పోయారు. వారికి బాధ్యత లేదా అంటున్నాను. ఎంగమంచి మాట్లాడిన తరువాత Irrigation Minister వచ్చారు. నిజంగా వరదలవల్ల భూములు మునిగిపోయాయి, ప్రజలు బాధపడుతున్నారు, అనేవిషయంలో వారికి బాధ్యత ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను. బాధ్యత లేదు అంటున్నాను. ముఖ్యమంత్రికి కోపము వస్తుందేమో. కోపమువస్తే నేనుమాత్రం భయపడేవాణ్ణి కాను. అక్కడ ప్రజలు చచ్చిపోతున్నారు. పందలకొలది మైళ్ళవరకు సరస్సువలె మైరులన్నీ మునిగిపోయినవి రివిన్యూ మంత్రిగారు ఏవో లెక్కలు చెప్పారు. పూర్తిగా వారికి తెలియదంటాను. 22 తారీఖున వర్షాలు కురిసి భూములన్నీ మునిగిపోయాయి. ఈనాటికి 12 రోజులైనది కాని వీరు చెప్పేదాంట్లో 25,000 ఎకరాలు మాత్రం రెబ్బతిన్నవి. మిగతావన్నీ బాగానే ఉన్నాయని వారు సెలవిస్తున్నారు. 4, 5 కోట్లవరకు విలువగల పంట రైతులది పోయింది. అటువంటి పరిస్థితులలో ఏదో కొంత పంటపోయింది. కొంత remission ఇస్తాము. రి రూపాయలు ఇస్తాము, అంటే ఈ remission ఈ ఆరురూపాయలు ఎవరికి కావాలి అని అడుగుతున్నాను. వాళ్లు అడిగేది ఒకటే. మీరు ఆనాడు కైకలూరులో కూర్చోని, రెండు జిల్లాల శాసనసభ్యులను ఇంజనీర్లను, ఆందరినీ సమావేశపరచి ఆనాడు గోపాలరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగాను, ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నవారు Irrigation Minister గా ఉన్నప్పుడు అక్కడ మంత్రిగారు రెప్పిన మాటలను ఒకసారి దృష్టిలోకి తెచ్చుకొంటే తెలుస్తుంది. కృష్ణా జిల్లాలో బుడమేరు రిజర్వాయరు Diversion Canal, Flood Bank, ఎర్రకాలన, తమ్మిలేరు, ఎనమదుర్రు నురుగు కాళన ఇవి అన్నీ కూడ వరదల్ని వల్ల శృంగేరిజిల్లా; పల్నాడు గోదావరి జిల్లాలో ఉన్నటువంటి భూములను ముంచి వేస్తున్నాం, అన్నిటికీ రిజర్వాయర్లు కట్టాలి. ముప్పులేరు widen చేయాలి. పిటన్నింటికీ కలిపిఇంజనీర్లు ఒకటేమాట చెప్పారు. భూమారు నాలుగుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాలి, అన్నీ అమలుజరిపితే 40 వేల ఎకరాల క్రాల్లేరుభూమిపాగుకు దొరుకుతుంది అన్నారు. కనుక యివి అన్నీయు అమలు చేసేందుకు కావలసి వస్తే ఆ ప్రజలమీద betterment tax వేయండి. అది ప్రజలమంది వసూలు చేయిస్తామనే హామీ ఆరోజున పెద్దాము. నేను ఆరోజున ఆమాట స్పష్టంగా చెప్పాను. ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నటువంటివారు ఆనాడు మున్నులను

ఒక్కొక్కరి అభిప్రాయం చెప్పమంటే చెప్పాము. అందరూ Betterment tax కావాలంటే యకరానికి రు. 200 వేసినా సరే, ప్రజలను ఒప్పించి ఇప్పిస్తాము అని చెప్పారు. అనాడు అధంతా విన్నారు, వెళ్ళారు. 1956 సంవత్సరపు అవరదలు పోయాయి. అప్పుడువచ్చిన వరదలకంటే ఈసారి ఒక అడుగు తక్కువ వచ్చిందని యంతకుముందు పాపినిడుగారు చెప్పారు. అయినా, ఎంతవ్వమైందో అలోచించమంటున్నాను. Central Government వారు నాలుగు కోట్ల రూపాయలు flood relief క్రింద తోసుగా ఇస్తామన్నారు. కాని అక్కడ deputation చెప్పి Central Government లో అడిగితే, మీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము అడగనిది మేము ఏమి చేస్తాము, మీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునే అడగందని అని అన్నారు. కాని ఇక్కడ మీరేమి అడగరు. పైగా డబ్బులేదంటారు, అక్కడ వారు ఇస్తామన్నా, మీరు అడగరు. Flood relief సంగతే చూడరు.

The Minister for Irrigation and Power (P. W. D.) (Sri J. V. Narasinga Rao) : Is there any proof to show that the State Government is not asking the Central Government for funds and the Central Government is willing to give it.

Mr. Speaker : Is there any proof that Mr. Kakani Venkataratnam went to Delhi and approached the Central Government also.

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం : లేదని అనివయం నేను చెప్పుతున్నాను. అప్పుడు అక్కడ ఉన్నవంటి M. P. 9 నందరినీ సమావేశపరచి S. K. చాటడంగా వస్తుంటే చెప్పారు Provincial Government వేయనిది మేము ఏమి చేయలేమని నేనుచెప్పేది గాలిమాటలుకాదు. ఈమధ్య ఇక్కడికి వచ్చినవంటి వాకె యురేషన్ డిప్యూటీ మినిస్టరుగారి దగ్గరకు మేము కృష్ణా డిప్యూటీ మినిస్టరు deputation పోయి, నేను అప్పటి అక్కుటే, మేము Betterment tax కూడావేసి ఇస్తాము. రైతులమంచి యకరానికి 200, 300 రూపాయలు డబ్బు వేసినా సరే, 20 శాతం వాసులకాదు. అవసరము లేకుండా మేము ఇస్తాము. రైతులకు ఈ relief సంగతి గమకు చూడరాకే వండు బిల్లులో సర్దుకావడం అయిపోతాయి. ఈ వాక్కులికదనాయం మేముకోరికం లేదు. చాలావిధ ఏమీ ప్రయోగించలేదు. ఇక్కడ ప్రజలంతా బాధపడుతున్నారు. చచ్చిపోతున్నారు. గర్భిణీమౌనం అవుతుంది. పాపంకా వస్తూ వాసులమీదాలో చెప్పండి. వాళ్ళకు తిండి తాగునీటిలో తప్పించి అంటున్నాను. చివరగా ప్రభుత్వం ఇక్కడ సరిగ్గా అడుగుతుంటే వారు చూడాలి. మీరు ప్రభుత్వం చెప్పుకూడా అది అడుగులేకపోయింది. అందుచే ఈ permanent relief account ఏర్పాదించి కృష్ణా గోదావరికలలో వాళ్ళకు తిండి తాగునీటి ప్రభుత్వం అడుగుతుంది. ఇప్పుడు

తేరుకుగాని; బుడమేరుకుగాని చాటన్నింటికీ Engineers చెప్పిన దానిప్రకారం రిజర్వాన్లున్నట్టి కొల్లేరు, ఉప్పుమేరు widen చేయండి అప్పుడే ఈభూములలో నీరు నీలవకుండా ఎప్పుటికప్పుడు పోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అది చేయాలిగాని. ఈవిధంగా తాత్కాలిక సహాయం చేయడం కాదు. రివిర్యూ మినిష్టరుగారు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో తిరిగివచ్చారు. కాని ఏమీ ప్రయోజనం అంటున్నాను. అక్కడ ప్రజలు బాధపడి పోతున్నారు. అటువంటప్పుడు ఈవిధంగా ఉండడంలో నిజంగా మీకు బాధ్యతలేదనే అంటున్నాను. బాధ్యత లేదని చెప్పనందుకు అన్యథా భావించవద్దు ఈ వరదలవల్ల అక్కడ ప్రజలు ఎంత బాధపడుతున్నారో, ఎంత నష్టపడుతున్నారో, ఇంక చెండు, మూడు చెలలకుగాని మీకు తెలియదు.

వరినారు తెచ్చి మళ్ళీ నాట్లు వేసేఅశ ఎవరికీ లేదు. నీరు తీయడానికి చాలకాలము పడుతుంది. అప్పటికి నారు దొరకదు. కొన్నిచోట్ల చాలనష్టము వచ్చింది. గన్నవరం తాలూకా అవుటపల్లి, అల్లాపురం గ్రామాల్లో భూములు మునిగి సర్వనాశనం అయిపోయాయి. అది భరించలేక ప్రజలు ఏలూరు కాలవ మీద మురుగు పోతుందని escape భూములు తెరిచారు. వారిని రిజర్వుపోలీసు వచ్చి ఆరెస్టుచేసి తైలుతో పెట్టారు. తైలుతో పెట్టినందుకు కాదుగాని భూములు పోతున్నాయని రైతులు బాధపడుతున్నారు. P. W. D. వారు పోలీసుచారికి చూపి రైతులను ఆరెస్టు చేయించారు. కేసులు నడుపున్నాయి. 70 లక్షల రూపాయలు పెట్టి డై వర్జన్ కనాల్, Flood bank కట్టిస్తామన్నారు. 1958 లోనూ ఇంకా ఉప్పుమేరు పీస్ మినిష్టరుగారు foundation stone వేశారు. అరువాక ఏమీ జరుగుతోంది. ప్రతి సంవత్సరము వరదలు వచ్చినప్పుడు గిండ్లబాద్లూ నీరు పోయి వైరులు సర్వనాశనం అవుతున్నవి. లక్షలకొద్దరి నష్టం కలిగిందని అంటున్నారు. మమ్మచేస్తున్నారు కొట్టుకు పోతున్నది. ఏదైనా action తీసుకోంటే flood bank కి సంవత్సరములో ఖర్చైపోతుంది. గిండ్లమంటు నేంటునా action తీసుకొని భూములను సంరక్షించా తేల్చి కి సంవత్సరములో అవుతుంది. ఇప్పుడు మట్టి కొట్టుకు పోయి గట్టుతగ్గి భూములు పోయి సర్వనాశనం అవుతోంది. ప్రభువంగా బాధపడుతున్నప్పుడే ప్రభువంటి ఎలాంటి చర్యలునంతలో మూడు సంవత్సరాల backhand 1955 చూడవచ్చి తప్పులేదని రిజర్వాన్లయిర్ ఎడకాలన రిజర్వాన్లయిర్ బుడమేరు రిజర్వాన్లయిర్ కట్టించి కొల్లేరు, ఉప్పుమేరు widen చేసి స్కీమును బాంక్షిన్ చేయించవలెనని కోరికలు వెలుపు తీసుకోవలెన్నాను.

* దా. యమ్. రంగయ్య (దొంగుచూరు) : అధ్యక్ష మహోదయా! గత

80 సంవత్సరాల ఇప్పుడు కనీసం ఎరుగునూ కరదలిగివచ్చాయి మళ్ళీను గోదావరి లోతులో ప్రాంతిందింది. ఇది వెంటనే సర్వస్వ పురుషు వేటనుక తగిన రివిర్యూ

శాఖామాత్యులు శ్రీ రంగారెడ్డిగారిని పంపారు. వారు రైతుబీడ్ల కూడ అవడంవల్ల కష్టసుఖాలన్నీ స్వయంగా తెలుసు. వారు వెళ్లి ఆ భీకరస్థానంనా చూచి జరిగిన నష్టం, పరిశీలించి రావడం మా అదృష్టమని భావిస్తున్నాము. వారు రెండు రోజులు ఆ ప్రాంతం పరిశీలించి గవర్నమెంటుకు అవసరమైన సిఫారసులు చేశారు. ఈ సందర్భంలో నేను కొన్ని విషయాలు మనవిచేయవలసి యున్నది. ఏలూరు పట్టణము తమ్మిలేరు యొక్క రెండుపాయల మధ్య East తమ్మిలేరు, West తమ్మిలేరు మధ్య నిర్మితమైయున్నది. East తమ్మిలేరు గట్టు త్రవ్వకొని ప్రజలు ఇళ్లు కట్టుకొనడము వల్ల, వరద రాగానే పొంగి ఉబరుమీద పడినది. వందలాది ఇళ్లు కొట్టుకుపోయాయి. మ్యునిసిపల్ ట్రావెలర్స్ బంగళా, P.W.D. బంగళాలు మునిగిపోవడం, కొన్ని కొంపలు కూలి పోవడం, ప్రైవేటు ఆస్తికి నష్టంజరగడం సంభవించింది. ఈ విధంగా తమ్మిలేరు గట్టుమీదనుంచి ఏలూరు యెనులోకి నీరు ప్రవహించింది. ఇది కొంతవరకు గవర్నమెంటువారి అక్రద్ అని చెప్పకతప్పదు. వెస్టుతమ్మిలేరు పొడంగివద్దనుంచి శ్రీపట్టు మీదుగా కొల్లేరులో పోయిపడుతుంది. వెస్టు తమ్మిలేరును widen చేయమని గవర్నమెంటు ఆద్యయిచ్చారు. Widen చేయటాలో పాతగట్టుత్రవ్వ కొత్తగట్టు వెడల్పుచేసిపోశారు. ఇంకా కొత్తగట్టు స్థిరపడేందున కొట్టుకుపోయి కొన్ని వేల ఎకరాలు మునిగిపోయింది. ఈ East West తమ్మిలేరు పాయల విషయంలో ప్రభుత్వం తగినక్రద్ తీసుకొనకపోవుటవల్ల కొన్ని వేల ఎకరాలకు నష్టం సంభవించింది. కొత్తలో గ్రామములో మొదటికోడు ఉన్నది. ఆ కోడు యొక్క దక్షిణపు గట్టు తెగిపోయి చాటపర్లు గ్రామం 1500 ఎకరాలు మునిగిపోయింది. కొవ్వలి, పొతులూరు, చాటపర్లు, పెడపాడు - ఆ ప్రాంతంలో మొత్తము 10, 12 వేల ఎకరాలు మునిగిపోయింది. పెడపాడు పర్లాలో గ్రామకోడు ఉన్నది. దీనిని గురించి రెండువందవర్షాలనుండి ప్రభుత్వ దృష్టికి జెప్తున్నాము. అది రెవిన్యూ వారు చూచి సంబంధించినది. P.W.D. వారు మూడి కొడలి అంటున్నారు. ఈ విషయం శ్రీ త. తి. పరిషత్తు వారు చూచి జెప్పినప్పుడు చెప్పాము. వారు ప్రకటించిన కార్యయోజనములో పెట్టెలోపల మా దురదృష్టవశాత్తు మళ్ళీ యీ పరిటలువెట్టి ముప్పును పడమటంట, పొడపాడు గ్రామాలు సంబంధించి చూచు వేల ఎకరాలు మునిగిపోయింది. ఆ లావకోడు భాగు లేయించాలి. వెస్టు తమ్మిలేరు భాగుచేయవలసి. కొవ్వలి, చాటపర్లును సుద్ధిచేసి మొదటికోడుగట్టు తొలగించించాలి. వీటిని గురించి వెంటనే కనీసపర్యట తీసుకోవలసిన మునిగిపోయినాము.

వెస్టు తమ్మిలేరు తీరానికి రెండువంద ఎకరాలు మునిగిపోయియున్నది. అనుకూలమైనప్పుడు, వెస్టు తమ్మిలేరు నదికి వెళ్ళుచున్నప్పుడు వీటినుండి భాగు తీరాకు వట్టుచే పావలాను దులుస్తారు. ఇప్పుడు కట్టిన ప్రజలకు నీరు యిచ్చున్నారు.

కాబట్టి యీ ఏడు ఆక్కుడ ఎంత తగ్గించడానికి బిలుంటుందో అంత తగ్గించి, ఆ అదనపు నీరు పశ్చిమగోదావరిలో second crop కు యిస్తే ఎంతో సహాయ పడినవారపుతారని మనవిచేస్తున్నాను.

రైతులకు యిచ్చే relief measures యింకా ఎక్కువచేస్తే బాగుంటుంది పెంకుటళ్ళు పడిపోయినవారికి రు. 500 లు మొదలు రు. 1000 లు వరకు యిస్తామన్నారు. ఇది చాల చిన్న మొత్తము అవకాశం ఉన్నంతవరకు రు. 1000 నుంచి 2000 ల వరకు యిస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తూ యీ అవకాశం యిచ్చినందులకు అధ్యక్షులవారికి అభినందనల తెలుపుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు (కొవ్వూరు - రిజర్వర్): అధ్యక్షా! వరద ప్రాంతాలు ఎంతవరకు నష్ట పడినవో తెలుసుకొనుటకు రెవెన్యూ శాఖా మాతృలు పయోవృద్ధులైనప్పటికీ వ్యయప్రయాసలతోర్చి హుటాహుటిగా వెళ్ళి స్వయముగా చూచి చేయగలిగిన తాత్కాలిక ఉపశమనము చేయుటకై అర్హు యిచ్చినందుకు చాల సంతోషము. అటువంటి పరిస్థితులలో అపద్ధర్మముగా ఉత్తర్యులు వేయుట అర్హులయిపోయినది. కాని వరద నివారణకు కాళ్ళకు చర్యలు తీసుకొనే ఆలోచన, ఆందోళన సాగుతున్నప్పటికీ, అది కార్య యోగముతో రాకపోవడం ఆ రెండు జిల్లాల దురదృష్టమని నేను మనవిచేయుచున్నాను.

ప్రకారమగుచి గవర్న మెంటు రికార్డులో చెప్పటలో అది "exaggeration of sorrow" కన్నీటిగాత అన్నది. రైతులు చాల బాధపడి పండించు కొన్నవంట తుడుచుకుపోవడం, ప్రజల నివాసాలకు, ఆస్తులకు, ప్రాణాలకు అపార నష్టము కలిగించడం, అందుకు ప్రతి రాజకీయవేత్త ఆందోళన చేయడం మా చిన్నప్పటినుంచి ఎరుగుదును. కాని వరదల కాళ్ళకు నివారణకు ప్రభుత్వము యంతవరకు చర్యలు తీసుకోలేదు. అర్థికంగా అనేక యిబ్బందులు ఉండవచ్చును. దానిని గురించి గట్టి ప్రయత్నము చేయకపోవడం దురదృష్టకరమైన విషయం. ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వము రెమిసన్స్ గా యిచ్చిన మొత్తము తక్కువని చూస్తే కాళ్ళకు నివారణకు చర్యలు తీసుకోవటం అవసరమే కాదో తెలుస్తుంది. అన్ని ఆయావాదాల బలం మంటున్నావే అయినా వేసేదిర్ది కాలంగా ప్రయోజనకరమైన చర్యల యీ విధముగా వెల్లుకుంటూ రావడం మంచిది కాదేమోనని మనవి చేస్తున్నాను.

ప్రకారమ అనుకోని రీతిగా పోరాట్టుగా రావడమేగాక, అది వంశరట్టికలాగ ఉండటంవలన ఆ మొదలంతా హుటాహుటిగా వెళ్ళు రోవడానికి లేదు. అవసరాలు తీసేస్తే కొంతవరకు కాండం చేయవచ్చునని నానది కాళ్ళు చూపును. అదికూడ నిజమే. అది స్వల్పవ్యయముతో సరియైనది కాదు. అప్పుడు

రెవెన్యూ మంత్రిగారు ఆ ప్రాంతాలకు వెళ్ళి దర్శించివచ్చిస్తున్నారని గత సంవత్సరం, ఫ్లడ్స్ వచ్చినప్పుడు కూడా, మంత్రిగారు వెళ్ళి చూసివచ్చారు గ్రామాలకు దూరంగా ఉండి, ఎందుకూ పనికిరానటువంటి ప్రాంతాలలో ఉన్న హరిజనుల ఇళ్ళు ప్రతి సంవత్సరం యీ వరదలకు పడిపోవటం, వారికి రు. 30 లు చొప్పున ఇవ్వటము జరుగుచున్నది. వారి ఇంట్లు నీటితో పోయినా, నిప్పులో పోయినా, రు. 30 తే ఇవ్వటము జరుగుతున్నది. ఇది ఒక ఆచారముగా వస్తున్నది. వారి జనుల ఇళ్ళు లోతవలో పరియ్యంలో ఉంటుంటే, ఏదో ఫ్లడ్స్ వచ్చి, ఏదో గున్నని వరదలవల్ల నష్టపడతూన్న గ్రామాలు నా నియోజకవర్గమునకు సంబంధించినవని వరకు, కలసాలపాలెం సింగవరం గ్రామాలు గలవు ఇవి రెండు రెవెన్యూ బోర్డు మెంబరుగారు చూచి, వాటికి వెంటనే ప్రెయారిటీ అచ్చి, ఆ గ్రామాల వారికి నివేశశ్రద్ధలూ శాంక్షన్ చెయ్యండి అని అన్నారు. ఫ్లడ్స్ వేరే పడి ఉన్నవని అన్నారు కొంతవరకు శాంక్షన్ చేశారు అటు తర్వాత వారు కనుకొన్న దేమిటంటే, — “ఫ్లడ్ ఎఫెక్టెడ్ బిల్డింగ్స్” అని వేరే ఫండ్ లేదు అని. తర్వాత — గవర్నర్ ఫండ్ వచ్చినా ఉన్నదేమో నన్నారు కొన్నాళ్ళు పోయిన తర్వాత, గవర్నర్ ఫండ్ కూడా లేదన్నారు. చివరకు “ఏదో తక్కినవాటితోపాటు ఎప్పుడో వస్తుంది” అనేవరకు వెళ్ళింది. మొన్న కూడా ఈ రెండు గ్రామాలు పోయాయి. ఆ గ్రామాలకు సంబంధిస్తున్న ప్రైవేట్ దాన్ని రెవెన్యూబోర్డు సభ్యులు గుర్తించారు గనుక, ఇతరత్రా ఫండ్ సేకరించినప్పటికీ, వాటికి కొంత డబ్బు శాంక్షన్ చేయాలని అనుకోవచ్చు గనుక ప్రభుత్వం నత్వరమే ఆలోచించి, అక్కడ వరదనివారణ స్కీములను అనుసరించవలెనని కోరుతున్నాను.

కొవ్వూడనుగురించికూడా, నాసాటి సభ్యులు బాపినిడుగూరు మనవి చేశారు. అక్కడ వాలుగుంటలు యాపాయలు ఖర్చుపెడితే, నాలుగువేల ఎకరాలు పాగు అవటమేగాక, ఎనిమిది గ్రామాలలో ముంపునివారణ అవుతుంది. ఆ డబ్బు ఖర్చుపెడితే—ముంపునివారణ అవుతుంది ; అధికొత్తు త్తి అవుతుంది. కాబట్టి, ఇటువంటి చిన్నచిన్న స్కీములను ప్రభుత్వంవారు తొందరలో అమలు చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వంవారు అక్కడ గట్టిప్రయత్నం శాశ్వతమైనదిగా చేస్తే చాలా బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతవరకూ కూడా, ముంపు అనేది చేబీద ఉన్నది. ఇంకా తగ్గలేదు. బేలమీద నీరు తగ్గటానికి కొంతమైన్ వదులుతుంది. ఈ సమావేశము సమాప్తము అయినతరువాత ఒకసారి ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు రెవెన్యూ శాఖామూఖ్యులు వీలయినట్లయితే ముఖ్య మంత్రిగారు వ్యయముగావచ్చి ఆ ప్రాంతంలో శాశ్వత వరద నివారణోపాయాలను గురించి ఆలోచించి, వాటిని కార్యరూపంలో పెట్టటానికి ప్రయత్నించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రజల తరపున ఉన్న డిప్యూటీ కమిషనరీ ?

శాసనసభ్యులు ఏమిచేయాలి? గవర్నమెంటు ఏమిచేయాలి? అనే దానిని గురించి గట్టిగా సమగ్రంగా ఆలోచించటానికి ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేయాలని మర శాసనసభలో చేయబడిన రలహాను బలపరుస్తూ నేను విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసరావు : అధ్యక్షా, మన రెవిన్యూ మంత్రిగారు రెండు మూడు రోజులు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో వరదప్రాంతాలిన్నీ సంచారం చేసి వచ్చారు. వారు సంచారంచేసి, ఇక్కడకు వచ్చిన తర్వాత, మళ్ళీ వెంటనే అక్కడ వరద రావటం జరిగింది. వారు వరద ప్రాంతాలకు వెళ్ళి, అక్కడి వారికి ఏదో తాత్కాలిక సహాయం చేసినట్లుగా నారి స్టేట్ మెంట్ చెబుతున్నది. అందుకు వారికి నా అభినందనలు అర్పిస్తున్నాను. అయితే మా ప్రాంతంలో ఒకసా మెత ఉన్నది. "Thousand people waiting Chataparru Cheruvu-Collector coming- talking myself- granted land"—అని, కొల్లేరు నుండి జల్లేరువరకు నా నియోజకవర్గం ఉన్నది. జల్లేరు నైజాం బోర్డరు కొల్లేరు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ఉన్నది. ఈ కొల్లేరు జల్లేరు చరిత్రను గురించి పద్యాలు ప్రాశాము, పాటలు రాశాము, బుర్రకథలు చెప్పాము, అమ్మ వారికి మొక్కాము ఎన్నో చేశాము. కాని ప్రయోజనం ఇంతవరకు ఏమీ జరగలేదు. మా మీద ఏదో కోపంతో ప్రభుత్వంవారు ఏదో చేస్తున్నారనిచాదు. ధనం లేదనే విషయాన్నే వారు చెబుతున్నారు. ఈ నాడు ప్రభుత్వమువారు కోట్లాది రూపాయలు మేజర్ ప్రాజెక్టులకొరకు ఖర్చుపెడుతున్నారు. ఇంకా డబ్బు కావలసివస్తే దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారు ఢిల్లీ వెళ్ళి మాట్లాడి కొంత ధనాన్ని తెస్తున్నారు చాలా సంతోషము. వారికి నా అభినందనాలు. ఎర్రకాలవ అనేటటువంటిది ఎక్కడో జల్లేరు దగ్గర పుట్టి, ఇవాళ హరిశ్చంద్ర ప్రసాద్ ను గడగడలాడిస్తున్నది. అమ్మన్నరాజాను వణికిస్తున్నది. కృష్ణానదీతరంగుల గారిని కలవరపరుస్తున్నది. డాక్టర్ రంగయ్యగారిని సరిగా వైద్యం చేసుకోనివ్వటం లేదు. శిర్డీ బ్రహ్మయ్యగారిని చికాకుపరుస్తున్నది. విశ్వనాథరాజు గారిని ఊపిపెట్టున్నది. ఇన్ని రకాలైన కార్యక్రమాలు చేసేటటువంటి ఆ ఎర్రకాలవకు ఎన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు కావాలంటే, టెక్నికల్ పిపుల్ చెప్పిన దానినిబట్టి, మూడుచోట్ల, 80 బజల చొప్పున ఖర్చుపెట్టాలన్నారు. అంటే, ముమ్మారు 3 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడితే చాలు. అంతమాత్రం డబ్బు చాలునని స్వాంతేతిక నిపుణులు చెప్పినారు. ఆ ధనమును అంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బునుండి ఖర్చుపెట్టునువటం లేదు. వరద నిరోధక పథకం క్రింద కేటాయించబడిన డబ్బునుండి కొంత ఇందుకు ఖర్చుపెట్టునుంటున్నాము. బెస్ట్ మెంట్ టాక్స్ చేసి, ప్రజల దిగ్గరనుండి ధనం వసూలుచేసి ఆ డబ్బుతో అక్కడ ఖర్చు పెట్టునుంటున్నాము. నేను ఒక్కచే ఒక్క కోరిక, ప్రజల సార్లు కోరాను. ముఖ్యమంత్రిగారిని యీ వేదికనుండి అదే కోరిక కోరుకున్నాను. మీరే

మాకు చేయనక్కరలేదు. మీరున్నా (ముఖ్యమంత్రిగారు) వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారు, రెవిన్యూ శాఖా మంత్రిగారు. ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు ఏలూరు వచ్చి ఒకటి రెండు రోజులు ఉండి, లెక్చిక్ పీపుల్ ను పిలిపించి, శాశ్వతంగా ఏమి చేయటానికి అవకాశం ఉన్నదో ఆలోచించండి. ఆ విధంగా ఆలోచించి, “శాశ్వతంగా ఎర్రకాల్వకు ఏమీ రక్షణ లేదు. దానికి మోక్షం లేదు.” అని ఒక నిర్ధారణచేసి వెళ్ళండి అప్పుడు, అది మా నిర్ణయమో, లేక, ప్రభుత్వం మర్మమో, లేక, ప్రభుత్వం ధర్మం కాగో అనుకోని, నిస్పృహ చెంది “అయ్యో—ఇక మన గతి ఇంత” నని మా నియోజక వర్గంలో ఉండే ప్రజలకు చెప్పకొంటాము. లేదా—“అది ఒక రిపర్ట్ ప్రకాశితం చేస్తాము : శతవర్ష ప్రకాశితం చేస్తాము, ఈ లోపల మీకు ఏద్యాలు చదవండి. సిరికథలు చెప్పండి, ఏమీ జరిగేదికాదు” అని చెబుతారా?—దానికి ఒక నమూనాం చెప్పి, మా ప్రజలకు ఏదో సమాధానం చెప్పకొంటాము. కాబట్టి వారు వచ్చి, ఏదోఒకటి వెంటనే చేయాలని మా ప్రార్థన. ఈనాడు అన్నిచోట్ల ఆవారధానాల్గు ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. అందులో, ఫ్లడ్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాల్లో ఆవారధానం ధరలు ఎక్కువై, బియ్యం దొరకటంలేదని అక్కడి ప్రజలు అందోళన చేయటం తమకుందరినీ తెలుసు. ఏలూరులాంటి ఎక్కువ లేబర్ కలిగిన ప్రాంతంలో తక్షణమే దొరకడిపోలు పెట్టి, రిలీఫ్ మెజిస్ట్రేట్ అమలుజరపాలి. ఏదో కొంతమందికి కొద్దిగా డబ్బువచ్చి, రెండుమూడు రోజులు ఉచితంగా భోజనం పెట్టవచ్చును. అంతమాత్రంచేత లాభంలేదు, అది రిలీఫ్ మెజిస్ట్రేట్ తీసుకోవటం కాదు. మళ్ళీ పంటలు వచ్చేవరకు ఫ్లడ్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాలో దొరకడిపోలు పెట్టించవలసిందిగా నేను ప్రభుత్వాన్ని ప్రార్థిస్తున్నాను.

వరద తగ్గిన వెంటనే అక్కడ అంటువ్యాధులు రావటానికి చాలా అవకాశం ఉన్నది. ఏలూరు చాలా ఇరుకుప్రాంతం. వీళ్ళచేత బంధించబడినటువంటిది ఏలూరు. ఏలూరు రెండు ఏరులచేత బంధించబడి, మూడవచేవున కృష్ణా గోదావరి కాల్వలచేత బంధించబడి ఉన్నది. అది ఏలూరుకాదు; అది—గిళ్ళూరు. శిశుచేత, కోళ్ళచేత, పొట్టేళ్ళచేత బాధపడ్డట్టుగా, మేము అనేక మైన బాధలు పడుతున్న ఆ ఏలూరులో ఎక్కువగా ఎసిడమిక్స్ రావటానికి అవకాశం ఉంది. ఇందుచేత అక్కడ వెంటనే కానీలరీ అసేంబ్లీమెంట్స్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. 1955 వ సంవత్సరంలో చంద్రమౌళిగారు, రెవిన్యూలోస్తు మెంబరు ఉన్నితన్ గారు ఎర్రకాల్వ ప్రాంతానికివచ్చి, మొలతోతు నీళ్ళతో తిరిగి, అక్కడ ఇళ్ళకోసం (ఇన్ డి స్పాట్) 75 వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టటం జరిగింది. ఇంటికి 50 రూపాయలు ఉన్నదే అని వారు చెప్పి ఆ డబ్బు ఖర్చు పెట్టటం జరిగింది. అప్పుడు మేము ఒక్కటే కోరగాము. ఫ్లడ్ ఎఫెక్టెడ్ ఆయన

విషయం ఈసారి వచ్చిన చరదలవల్ల గుజుపు అయినది. ఏమైనప్పటికీ యిక్కడ యంతగా మనం విమర్శించుకోవలసిన పనిలేదు. ప్రభుత్వమెందుకాము చేయగలిగినంత సహాయం చేయమని విజ్ఞప్తి చేయడంతో పాటు చేయగలిగినదేమి చేయాలి. ఏలూరులో వచ్చిన వరదల తీవ్రతను గురించి వర్ణించడానికి కూడా అలవి కాదు. పెంకుటిళ్ళతో సహా పడిపోయిపోయాయి. ప్రభుత్వంవారు సోస్తున్నటువంటి సహాయానికి కృతజ్ఞులై తెలుపుతూ ఆ సహాయాన్ని అధికంచేసి వరదలవలన భార పడిన ప్రజలందరికీ యితోధికంగా సహాయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker: Will the Minister for Irrigation and Power make any statement?

***Sri J. V. Narsinga Rao :** I have got a short statement to make.

The Krishna-Eluru canal had breached for a length of about 150 feet. It has been fully made up and the supply to the Canal restored.

There was also a breach near Eluru due to a breach in the Thammileru banks. Both the breaches in the Thammileru banks and the Eluru canal have been made up and supply restored.

Godavari : The Enamanduru drain, itself a continuation of Errakaluva has breached extensively near Bhimavaram. This has been fully made up and there is no flow there now.

There were breaches on Eluru Canal near Pulla near Tadepalligudem. These are being made up and the latest report is being awaited.

ఈ సందర్భంలో తమ సెలవు తీసుకుని కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచు కోస్తున్నాను. కొందరుమిత్రులు "ఇది ప్రభుత్వం యొక్క అసమర్థత, కేంద్రప్రభుత్వం దిక్కుబిక్కు చేస్తోంది అని చెప్పడం జరుగుతోంది." అని చెప్పారు. అది చాలా అన్యాయం. కావనపల్లిలో, ఏలూరులో ఏ సహాయకేంద్రంలోను పొల్నావనివారు చెప్పాలి గాని కావనపల్లి సహాయకేంద్రంలో పొల్నానేవారు ఎవరూ చెప్పరు. ప్రతి ఐడెల్ సహాయకేంద్రంలోనూ నేను చెప్పుతూనే ఉన్నాను. అమెరికాలో ప్రక్కటి సందర్భంలో కూడా నేను ఎన్నోసార్లు చెప్పాను. గోదావరిపైని flood control scheme, ఎత్త కాలువ scheme, తవ్వుతల scheme, ఉప్పుటరు widening scheme, బుడ డివర్షన్ diversion scheme యివన్నీ కేంద్రప్రభుత్వానికి సంపించాము. చెండవ పరిస్థితి ప్రభావంలో 12 కోట్లకు పైగా కావాల్సి మొదటి కోరాము.

చానినీ తగ్గించి 9 కోట్లు చేశారు. అంకెలు మాత్రం తెప్పించాను ఇంకా వస్తుయం ఉన్నదని అనుకున్నాను గాని లేదు. అందుచేత జ్ఞాపకం ఉన్నంతవరకు చెప్పాను. వారు చానిని మళ్ళీ తగ్గించి 9 కోట్లు చేశారు. 9 కోట్లకు తగ్గించిన తరువాత కూడా కొంత కార్యక్రమం అరంభించేసి పని చేస్తూనే ఉన్నాం. మళ్ళీ 6 మాసాల క్రితం జరిగిన సమావేశంలో చానిని తగ్గించి 1.25 crores చేశారు. అప్పుడు నేను ఎందుకు యింత తగ్గించారని చాలా తీవ్రంగా విమర్శించవలసి వచ్చింది. U. P. కి యిచ్చిన 9 కోట్లను తగ్గించి 8.25 కోట్లతో ఎంఫో చేశారు. అంతకు మాత్రం ఇంక disproportionate గా 50% కంటే తగ్గించడం కావలసి ఉంటుంది. ఇది అక్రమం అన్యాయం అని పోట్లాడిన వాళ్ళలో నేను ఒకణ్ణి. వారు పునరాలోచిస్తామని చెప్పారు. ఇంకా పునరిద్దయం తీసుకోలేదు. చాని తరువాత రెండు protested letters కూడా వ్రాశాను. మేము అప్పు చేస్తున్నామన్న కోరిక 50 లక్షల విల్లర ఉన్నది. రెండవ ప్రణాళికలో మీరు 1.25 లక్షలను తగ్గిస్తామంటే అది యింతవరకు చేసిన కార్యక్రమానికి సరిపోదు. ఇంకా రెండు శతపత్రాలు ఈ కార్యక్రమం అరవవలసి ఉన్నది. ఈ కార్యక్రమం అపవిత్రమై చాడు అని స్పష్టంగా చాటి చిట్టకే తలదించి. నేను ఎప్పుడు చానిని కంట్రోలు చేస్తా. Flood control కు యింకా ఎక్కువ డబ్బు కావాలి. మీరు కిరాయి వడం లేదు. చాలా అన్యాయం చేస్తున్నారు అని విశ్లేషణగా చెప్పి మా వాదనలు మున్నగునవి. మున్నగునవి ఇక్కడ జరిగిన Irrigation సమావేశానికి ఉచ్చిత మండ్రాంట్ నుండి ఈ విషయం పురపి చేశాను. కాబట్టి సరే ప్రయత్నం చేస్తామన్నారు. తీవ్రంగానే కంట్రోలు చేశారు. ఏ నిర్ణయము తీసుకోలేదు. ఇంకా 10 లక్షలతో 5 లక్షలతో ఎక్కువ యిస్తామని చెప్పారు. 5 లక్షలు నది దోపు కలిగించి యింకా 2 కోట్లు అయితే యిస్తామని మాకు original ఏ కోట్లు వచ్చేకే తెలుసుకుందా. ఆ 9 కోట్ల డబ్బు ఎలా యిస్తే ఈ 2 సంవత్సరాలలో ఆ రెండేండాలు పుట్టే చెట్ల కోర్కెగిచ్చామని ప్రాంతానికి నేనెవరైనా గురుగూడునని చెప్పటం యింతవల్లగా చెబుట్టినట్లున్నాయి. ఇదన్నీ నేను గాంధీ జయంతి సందర్భంగా చెప్పింది కాదు. కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలలో ఉన్నది మీరు కావాలంటే చేయవచ్చు గాని U. P. కి ఎంతవరకు ఈ నిధులు విడుదలచారు. ఇది చాలా యిద్దరు ముఖ్యులు గాంధీజీలాడు. నేను చెప్పవలసి వచ్చింది. ప్రాంతానికి నది కంట్రోలు ఇంత బాగానే ఉంది తగ్గించే అప్పుడు అది బాగానే ఉంది. అంతలా వాస్తవం మీరు కోరవాలి. ఇదేమీ ఎక్కువ అంటే అంటే నేను చెప్పినట్లుగానే చెప్పవలసి ఉన్నది. చానిని యింత తగ్గించి 9 కోట్ల కంటే తగ్గించే అప్పుడు నేను చెప్పినట్లుగానే చెప్పవలసి ఉన్నది. చానిని 9 కోట్ల కంటే తగ్గించే అప్పుడు నేను చెప్పినట్లుగానే చెప్పవలసి ఉన్నది. చానిని 9 కోట్ల కంటే తగ్గించే అప్పుడు నేను చెప్పినట్లుగానే చెప్పవలసి ఉన్నది.

అన్నారు. Record చూడని, వ్యవహారాలు తెలియని మంత్రి చెప్పాడేమో, ఏదో ఊహాగానంతో 2 రాళ్ళు వేసి మూడవరాయికూడా వేద్దామనే పద్ధతితో చెబితే రానికి జవాబులేదు. ఏదో చారి ఉపన్యాసాలు విని ఈ విషయం చెప్పడంలేదు. Budget speech లో కూడ చెప్పబడింది. మొన్న గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంతోకూడ మూ commitments యింత ఉన్నది. మూడుకోట్లకు తగ్గించారు. ఇది సరిపోదు. కేంద్రప్రభుత్వానికి మేము తెలుపుతున్నామని నూచనచేశారు. విషయాలు ఈతిరుగా ఉన్నాయని మీతో మనవిచేస్తున్నాను. ఇంజనీర్లు అంతా ఎక్కడి వనివారు అక్కడ ఉండడంవల్ల reports చాల తక్కువ అందినవి. Up-to-date గా నేను Special Chief Engineer గారిని విచారించే యిదిఏదో వచ్చినదిగాని యింకావివరాలులేవు. కావాలంటే ఈ ప్రమా వేశం లోపలనే పూర్తి వివరాలు తెప్పించి కార్యక్రమం ఎంతవరకు చేశామో చెప్పతాను. Permanent measures విషయంలో ఏ సభ్యునికంటే కూడ ప్రభుత్వం తక్కువ క్రెడిట్ తక్కువ అవ్వడం అని ఎప్పుడూ జూచించలేదు. Flood control measures ను తీసుకునితీరాలో అని ఎన్నో తినుతినుండి కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాస్తున్నాం. తమ్మిలేరుకుగాని, ఎజుకాలువకుగాని సిబ్బందినిత తరువాత ఎప్పుడైనా irrigation scheme గా తీసుకోవాలని కంటే దాని కాలవలకు కూములకు అవ్వాలి. తమ్మిలేరుకుగాని కేరాలయంపడతదు. తరువాత తీసుకోవచ్చుగాని. ఇప్పుడు మాత్రం flood control measures గా తీసుకోవాలని చెప్పాం. అది ఇంకా ఉత్తరీకరించి ఉన్నది. ఈ స్కీములు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వంపడి ఎంతోవారిం అయింది. ఎప్పుడూ వ్రాస్తున్న ఉన్నాము. ఉప్పులేరు widening కోసం dredgers కావాలనే విషయం అందరికీ తెలిసినది. దానికి foreign exchange కావాలి. అది flood control scheme. ఇప్పుడు అవులాలనే ఎన్నడో చూడాలి. అనేది కారణికూడ చారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాలి. Foreign exchange యింకా అందలేదంటేను, ఎంత విలు అయితే అంత కార్యక్రమం నిడుతున్నానే వచ్చాలి. మీ యొక్క అవసరాన్ని ప్రభుత్వం చాల వత్తుగా నిర్మించడం మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చున్నాను. గోదావరిపై వ చారావు 20 ఏకరాలపై ఉన్న కేరీ flood banks ఎక్కువ చేయాలనే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. కార్యక్రమం కూడ అంతకుం అయినది. ఎప్పుడూ తీరు ఉంటే అప్పుడు ఈ కార్యక్రమం చేతికి తీసుకోవాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఉత్తి చేయడం అంటే ఎక్కువ పనుచేయగలుగుతాము. ప్రాంతీయ కమిషన్ గా ఈ Secretary అ Secretary కి వ్రాస్తాడు. ఈ సమితి ఆమంత్రికి వ్రాస్తాడు. నేను ఇది చెప్పాను. Planning Commission Member దగ్గరనుంచి తప్పులైతేమందరినీ చూడండి. ఆ కాణటు సబంధించిన కార్యక్రమం వరకు చేయ వచ్చును. ఇప్పుడు ఇంకా అంతకుం అయినది. కావాలి. ఇప్పుడు ఇంకా అంతకుం అయినది. కావాలి. ఇప్పుడు ఇంకా అంతకుం అయినది. కావాలి.

పంచాయతీరోడ్డు మొదలయిన వాటికొరకు, యింకా యితరసహాయముకొరకు ఇంకడబ్బు ప్రభుత్వము యిస్తుందని అంతెంలో అంగీకరించలేదు రివిన్యూ మినిష్టరువోయి వచ్చిన తరువాతకూడ అనేకచోట్లనుంచి నష్టం కలిగినట్లు రిపోర్టులు వచ్చినాయని కొంతమంది గౌరవసభ్యులు అన్నారు వచ్చి ఉండ వచ్చు. మొట్టమొదట నేను గౌరవ సభ్యులకు చెప్పాను. కలెక్టరుగారి రిపోర్టు ప్రకారం 84 వేల ఎకరాలకు నష్టం కలిగింది. కొన్నిచోట్లనుంచి రిపోర్టు రాలేదు కనుక దాదాపు లక్ష ఎకరాలవుతుందని మొట్ట మొదటనే మనవి చేశాను లక్ష ఎకరాలుగాని రెండు లక్షల ఎకరాలుగాని ప్రభుత్వము యంత డబ్బువరకు సహాయము చేయాలని చెప్పలేదు. శిష్టు ఆడుగకూడదని, వారికి రెండవ సేద్యానికి నీళ్లు యివ్వవలసినదని, ఎరువులు యివ్వవలసినదని ఏ సూత్రాలు ప్రభుత్వము చెప్పిందో అవన్నీ యింకా ఎన్ని ఎకరాలకు నష్టము కలిగినా వాటన్నిటికి యివ్వవలసినదనిగా కలెక్టర్లకు ఆర్డర్లి వ్వబడ్డాయి. కనుక నష్టపడిన వారందరికి ప్రభుత్వము ఫారి ఆర్డరు ప్రకారము సహాయము జరుగు తుంది కనుక అదికూడ ఆశీర్వాదవలసిన విషయముకాదు. రాకపోకల సౌకర్య ములు లేక, డబ్బు లేక రైతులందరు మంత్రిగారిని నలుసుకుని చెప్పలేకపోయినందు వల్ల పరైస విషయాలు తెలియలేదేమోనని ఒక రకన్నారు. ఇతే రివిన్యూమినిష్టరు మొత్తం ఎనిమిది తాటాకాలకుపోయి ప్రతియిల్లు ప్రతిచేపదూని ప్రానిన విషయముకాదు. అలాగే రైతులు వచ్చి చెబితేనే ప్రానిన విషయముకాదు. ప్రభుత్వాధికారులు ప్రతిగ్రామానికి చెప్పి ధన గ్రామాలు వరదలపల్ల నష్టపడినవో స్వయముగా విచారించి విషయ విపోర్టులనుబట్టి నేను గౌరవసభ్యులకు తెలివినాను. నేను పోయినది రెండురోజులు మాత్రమే. రెండురోజులలో 8 తాటాకాలలో బరిగిన ధన్యాన్ని చెప్పడం సాధ్యముకాదు. వారము రోజులలోకూడ సాధ్యము కాదు. ప్రభుత్వోద్యోగులు 8 తాటాకాలలో ఉండే గ్రామాలకుపోయి వాటిని పట్టణముగారి రిపోర్టులెప్పించి స్వయముగా చూసిచెప్పిన విషయాలు కనుక అవి యథార్థములే అయిఉంటాయని మనవి చెప్పాన్నాను. ఏలూరు పట్టణము గురించి యేమి చెప్పలేదని ఒకరిన్నారు. అది విషయం నేను పలకాయగాక 30-40 గ్రామాలు మాత్రము. ఏ గ్రామం గురించికూడ విషయముగా చెప్పలేదు. కాబట్టి ఏలూరు పట్టణం గురించి కూడ చెప్పలేదు. ఏలూరు తాటాకాలో 118 గ్రామాలు. విషయమూడ తాటాకాలో 7 గ్రామాలు అనిచెప్పాను గాన పతాక గ్రామం యీ విషయముగా అయినదని చెప్పి గురించి చెప్పలేదు. ఏలూరు పట్టణము గురించి కూడ చెప్పలేదు. ఏలూరు పట్టణము అంతా పరిగియోచామ. కావున ఎక్కడో ఒక తెగిందో యీ సమాచరము విషయముగా కలిగిందో చూచాను. ఆ వివరాలన్నీ చెప్పాను. ఒక గ్రామం గురించి చెప్పడానికి యింకా మిగిలినదాని, కనుక అదివరాలు చెప్పలేదు. దానివలన మాట విషయం విషయముగా చెప్పలేదు. అందువల్ల విషయాలు తెలియజేయలేదు. దానివలన

శ్రీ యన్. కె. వి. కృష్ణావతారం : రెవెన్యూమంత్రిగారు తెలివిస్తూ ఇండ్లు పడిపోయినవారికి 30 రూపాయల కే కాకుండా 15 రూపాయలు కలప కూడ ఇస్తామని చెప్పారు. వారి మామూలు rules ప్రకారం అక్కడి ఏదయినా unreserve forest వున్నట్లయితే ఆ ఆసామి వెళ్ళి కొట్టుకొని తెచ్చుకొన్నట్లయితే 15 రూపాయల వరకు వినియోగించడము వుందని తెలుస్తోంది అక్కడ forests లేకపోయినట్లయితే ఆ కలప నిమిత్తము వారికి 15 రూపాయలు ఇస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి : డబ్బురూపములో ఇచ్చినట్లయితే 30 రూపాయలకు బదులు 45 రూపాయలు అంటున్నాము. 30 రూపాయలు డబ్బు రూపములోను మిగిలిన 15 రూపాయలకు కాటాకులుగాని, కట్టలుగాని ప్రభుత్వమే తెప్పించి ఇస్తారు వారి కష్టము కాకుండా 15 రూపాయల వెలగల కట్టలు ఇస్తారు.

The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Tuesday, the 4th August, 1959.